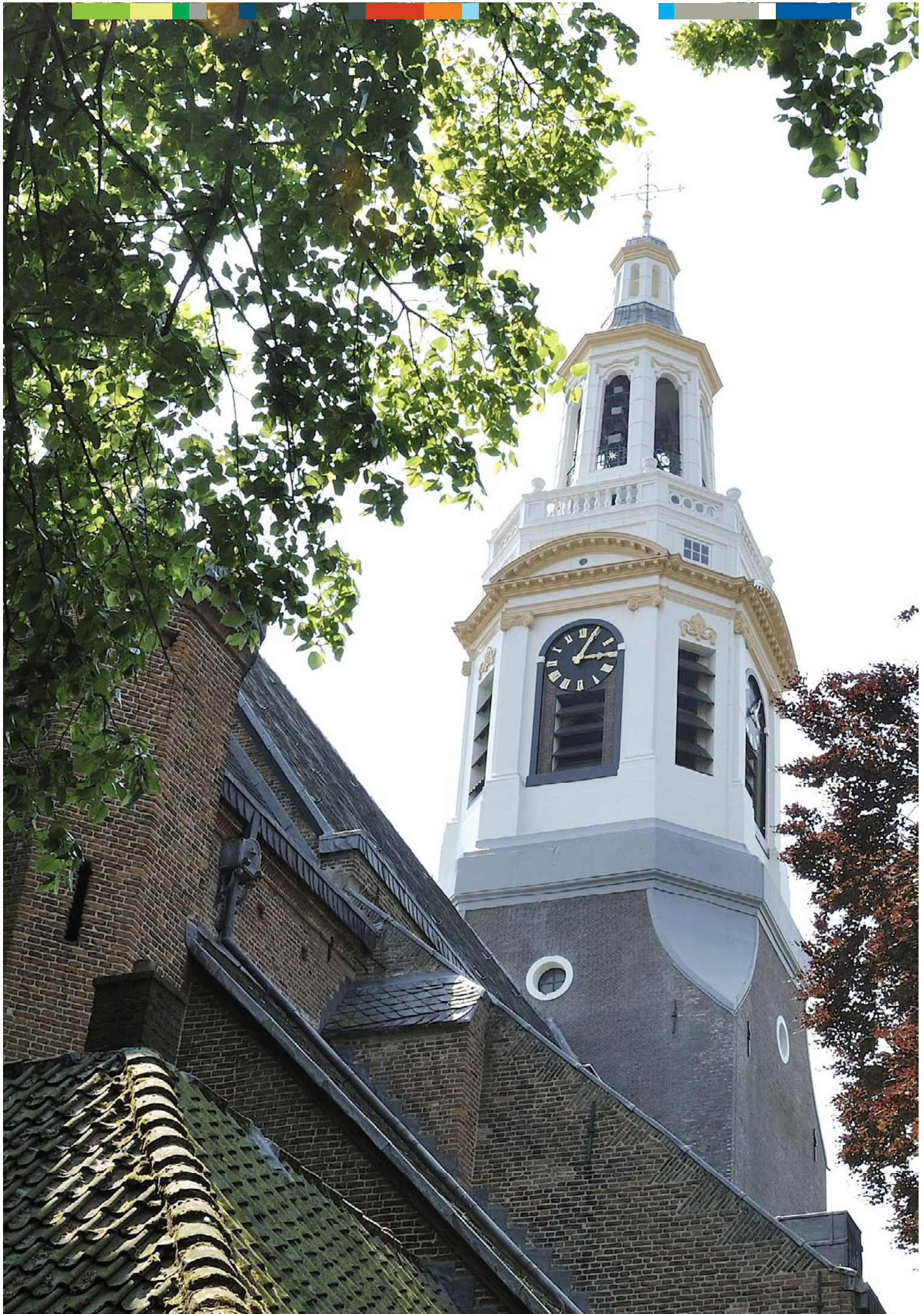

J A A R S T U K K E N 2 0 1 8

Inhoudsopgave

Jaarstukken 2018

Deel A Jaarverslag	7
Programmaverantwoording	8
Programma 1	Leefstijl 11
Programma 2	Economie en bedrijfsomgeving 19
Programma 3	Veiligheid en handhaving 31
Programma 4	Wonen en woonomgeving 41
Programma 5	Sociaal domein 49
Programma 6	Bestuur en bedrijfsvoering 59
Programma 6	Bestuur en bedrijfsvoering - Kengetallen 64
Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	 66
Paragrafen	69
Paragraaf 1	Lokale heffingen 71
Paragraaf 2	Weerstandsvermogen en risicobeheersing 77
Paragraaf 3	Onderhoud kapitaalgoederen 87
Paragraaf 4	Financiering 95
Paragraaf 5	Bedrijfsvoering 99
Paragraaf 6	Verbonden partijen 105
Paragraaf 7	Grondbeleid 111
Deel B Jaarrekening	117
Toelichting overzicht van baten en lasten	 119
Overzicht van baten en lasten	 121
Overzicht incidentele baten en lasten	 122
Overzicht toevoegingen en onttrekkingen reserves	 125
WNT (Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen publieke/ semipublieke sector)	 127
Balans en toelichting	 128
Toelichting op de balans	 130
Bijlagen	141
Controleverklaring	158
Ondertekening	159

Aanbiedingsbrief

Aan de Raad,

Hierbij presenteren wij u de Jaarstukken 2018. In deze jaarstukken laten we u zien wat een jaar gezamenlijke inspanning heeft opgeleverd. Welk beleid is uitgevoerd, welke zaken zijn gerealiseerd en het financiële beeld over 2018. De door u vastgestelde Programmabegroting 2018 is de basis voor deze verantwoording over het afgelopen jaar.

De accountant heeft de jaarrekening goedgekeurd. Het rekeningjaar 2018 sluit af met een positief resultaat van € 568.000. Het algemene beeld over 2018 is positief. De financiële positie ten opzichte van de jaarrekening 2017 is verder verbeterd. Veel projecten zijn opgezet, voortgezet of afgerond. Hierbij noemen we in het bijzonder de dialoog met de samenleving “Samen aan Zet, de bouw van woningen in Doornsteeg, de opening van het nieuwe zwembad, de verbetering van de veiligheid en de verdere transitie in het sociaal domein.

Wij zijn trots op wat we hebben bereikt in een roerig jaar voor onze organisatie. Er is door alle betrokkenen hard gewerkt en de inzet van velen heeft geleid tot mooie resultaten, welke mede zijn bereikt door de inzet van inwoners en maatschappelijke organisaties.

Algemene opmerkingen

De jaarstukken bestaan uit twee delen. Het eerste deel is het ‘jaarverslag’, waarin de verantwoording over diverse onderwerpen in tekst is verwoord. Het jaarverslag is opgedeeld in de ‘programmaverantwoording’ en de ‘paragrafen’. In het tweede deel, de ‘jaarrekening’, volgen de cijfers. De stand van zaken op 31 december 2018 is het ijkpunt van deze verantwoording.

In de Voorjaarsnota 2018 en de tweede bestuursrapportage 2018 hebben wij u geïnformeerd over wijzigingen die zijn ontstaan ten opzichte van de Programmabegroting 2018. Deze wijzigingen van de begroting zijn door u vastgesteld. In deze jaarrekening gaan we nader in op de verschillen die zijn ontstaan na het opstellen van de tweede bestuursrapportage 2018.

Verbinden met ambitie

In de loop van 2018 is het coalitieakkoord 2018-2022 “Verbinden met ambitie” opgesteld. In het coalitieakkoord is aangegeven hoe wij ons de komende jaren gaan inzetten voor inwoners, bedrijven, verenigingen en instellingen in Nijkerkerveen, Hoewelaken en Nijkerk. We willen ruimte geven aan talent en initiatieven, verbinding, creativiteit en samenwerking. In 2018 is ook de vorige raadsperiode 2014-2018 geëindigd en de nieuwe begonnen.

Samen aan Zet

In 2017 hebben wij in nauwe samenwerking met uw raad de samenleving ruimte geboden om kennis, creativiteit en ervaring in te brengen via de Dialoog ‘Samen aan zet’. Er

zijn grote stappen gezet naar nieuwe verhoudingen tussen samenleving en gemeente. Uiteindelijk heeft u begin 2018 positief besloten over de uitvoering van de diverse projecten vanwege de dialoog.

Bouwgrondexploitatie

Winstneming en verliesvoorziening

We hebben conform de regelgeving tussentijdse winst genomen bij diverse complexen voor totaal € 2,4 miljoen. De verliesvoorzieningen zijn per saldo met € 11,8 miljoen verlaagd. Eén en ander is ten gunste van de reserve bouwgrondexploitatie gebracht.

Reserve bouwgrondexploitatie

Mede door bovengenoemde mutaties is de reserve bouwgrondexploitatie in 2018 gestegen van € 11,2 naar 21,2 miljoen. Op basis van de geactualiseerde Meerjarenprognose Grondexploitaties (MPG) bedraagt de minimaal benodigde omvang van deze reserve € 1,9 miljoen.

Het financiële resultaat inclusief toelichting

Het rekeningjaar 2018 sluit af met een voordelig saldo van € 568.000. Dat is € 1.431.000 positiever dan verwacht bij de 2e bestuursrapportage in 2018

Afwijkingen op hoofdlijnen

De volgende zaken veroorzaken grotendeels het positieve verschil:

- Voordelig resultaat op de aanbesteding van de exploitatie van de (binnen) sportaccommodaties,
- Voordelig resultaat op de kapitaallasten onderwijshuisvesting
- Nadelig resultaat door nabetaling personeelslasten 2017
- Nadelig resultaat personeelslasten door onder andere inhuur voor vacatures en ziekte
- Voordelig resultaat door onderuitputting dialoogbudgetten (niet door reserves gedekte deel)

In de financiële rekening vindt u naast de hiervoor genoemde verschillen de overige verschillen op hoofdlijnen nader toegelicht.

Resultaat sociaal domein

Binnen het sociaal domein zien we dat de kosten, met name voor de Jeugdwet, in 2018 fors oplopen. Per saldo is er in 2018 € 3,4 miljoen aan de reserve sociaal domein onttrokken. Deels is dit ter dekking van incidentele lasten maar deels ook ter dekking van de structureel oplopende lasten. Hiermee tekent zich ook in Nijkerk het budgettaire probleem van fors oplopende lasten, en achterblijvende rijksmiddelen, in het sociaal domein sterker af dan voorheen.

Bestemming rekeningresultaat

Het voordelig resultaat over 2018 willen wij storten in de algemene reserve ter verstrekking van het eigen vermogen.

Financiële positie

Zoals uit deze rekening blijkt, is de financiële positie van de gemeente goed. De ratio voor het incidenteel weerstandsvermogen ligt met 10,1 ruim boven de norm. De structurele exploitatieruimte is, mede door de tekorten op het sociaal domein verslechterd, maar nog wel positief.

Overheveling van budgetten voor eenmalige activiteiten en restantbudgetten voor investeringskredieten

Bepaalde incidentele budgetten en kredieten moeten worden overgeheveld van 2018 naar 2019. Het gaat om activiteiten die onze gemeente eenmalig uitvoert. Hierbij kunt u bijvoorbeeld denken aan uitgaven op basis van de dialoog “Samen aan zet”

Deze overheveling geldt ook voor de restantkredieten. Wanneer u deze jaarrekening vaststelt, besluit u (conform de wettelijke voorschriften) automatisch ook dat de genoemde kredieten worden overgebracht naar 2019. Het gaat hierbij vooral om investeringen in de riolering, openbare ruimte en onderwijs.

Goedkeuring van de accountant

Onze accountant van BDO heeft een goedkeurende verklaring afgegeven over deze jaarstukken 2018. Hij heeft getoetst of de gepresenteerde cijfers een waarheidsgetrouwe weergave van de werkelijkheid zijn. Daarnaast heeft de accountant een verplichte controle uitgevoerd op rechtmatigheid; of de wijze waarop opbrengsten en kosten tot stand zijn gekomen in overeenstemming is met de geldende wet- en regelgeving. De goedkeurende controleverklaring is opgenomen in deel B van deze jaarstukken. Het uitgebrachte controlerapport ligt ter inzage.

Tenslotte

Via deze jaarstukken leggen wij verantwoording af aan u als gemeenteraad over het jaar 2018. We verzoeken u om ons decharge te verlenen over het gevoerde beleid en beheer.

Nijkerk, 3 juli 2019

Burgemeester en wethouders van Nijkerk,

De secretaris,

De burgemeester,

de heer G. van Beek

de heer mr. drs. G.D. Renkema

Deel A
Jaarverslag

Programmaverantwoording

ALGEMEEN

De opzet van de programmaverantwoording

De verantwoording bij de programma's heeft een vaste indeling die bestaat uit vier onderdelen:

1. Doelstellingen en beleidskader: Wat willen we bereiken? → Wat hebben we bereikt?
2. Prestaties: Wat doen we daarvoor? → Wat hebben we gedaan?
3. Wat mag het kosten? → Wat heeft het gekost?
4. Uitvoeringsinformatie

1. Beleidskader en doelstellingen:

Wat willen we bereiken/ Wat doen we daarvoor.

Elk programma start met een algemene beleidsdoelstelling. Het gaat om het 'algemeen beoogd maatschappelijk effect', dat de gemeente wil bereiken. De gemeenteraad heeft deze doelstellingen per programma vastgelegd in de begroting. Deze doelstellingen van beleid zijn nader uitgewerkt in beleidsnota's.

Om te zien of de maatschappelijke effecten zijn bereikt, zijn per programma doelstellingen geformuleerd. Het gaat zowel om kwalitatieve als kwantitatieve doelstellingen. Een overzicht van deze doelstellingen en wat we moeten doen om deze te bereiken, staat in de onderdelen "We hebben onze doelstellingen bereikt als" en "Wat moet er gebeuren om onze doelstellingen te bereiken" van ieder programma.

2. Prestaties: Wat hebben we bereikt

In de kolom "Stand van zaken eind 2018" leest u wat de gemeente Nijkerk gedaan heeft om de geformuleerde doelstellingen te bereiken. Dit onderdeel gaat over de uitvoering van de activiteiten die in de begroting zijn aangekondigd en over overige relevante prestaties. Dit is een inhoudelijke verantwoording, zonder daarbij een directe relatie te leggen met cijfers. De cijfers komen samengevat terug in het derde onderdeel van elk programma: 'Wat mag het kosten/wat heeft het gekost'. In de programmarekening vindt u de kosten, met een toelichting, meer in detail.

Door middel van een kleurcodering wordt de status van de activiteit aangegeven. De betekenis van deze kleuren is als volgt:

- Groen:** activiteit is uitgevoerd en afgerond;
- Rood:** de activiteit is (nog) niet uitgevoerd.
- Geel:** de activiteit is deels uitgevoerd

3. Wat mag het kosten/ Wat heeft het gekost?

Per programma wordt aangegeven wat de uitvoering heeft gekost. Door middel van deze cijfers kunt u controleren of de uitvoering van een programma heeft plaatsgevonden binnen de toegekende budgetten.

4. Uitvoeringsinformatie

In het vierde vaste onderdeel per programma, de 'uitvoeringsinformatie' vindt u de taakvelden waarmee het programma wordt uitgevoerd. Ter indicatie zijn de werkelijke uitgaven per taakveld vermeld. De term 'uitvoeringsinformatie' geeft aan dat de vermelde gegevens geen onderdeel uitmaken van de jaarstukken die de gemeenteraad vaststelt.

1

Programma Leefstijl

Voor een aantrekkelijk leef- en vestigingsklimaat is een blijvend goed en divers lokaal aanbod van voorzieningen op het gebied van ontmoeting, cultuur en sport van belang. Programma 1 Leefstijl richt zich met name op het stimuleren en ondersteunen van initiatieven vanuit de samenleving ter versterking van inwoners in hun directe leefomgeving. Voor specifieke doelgroepen is er extra aandacht: jongeren in de jeugdhulp, jongeren zonder startkwalificatie, inwoners zonder werk, inwoners met een minder gezonde leefstijl en kwetsbare ouderen. De belangrijke trajecten binnen Leefstijl zijn:

- *Positieve gezondheid*: het accent ligt steeds meer op het versterken van de eigen kracht van individuen en het behoud van de regie op het leven. Gezondheid gaat over functioneren en participeren. De 16 gemeenten van de VGGM (Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland – Midden) ontwikkelden één gezamenlijke visie waarbij deze nieuwe kijk op gezondheid is geïntegreerd. Veerkracht, het behouden van de eigen regie en welbevinden zijn hierbij belangrijke speerpunten, dit wordt aangeduid met de term 'Positieve Gezondheid'. Deze gezamenlijke visie op gezondheid is verwerkt in de jeugdnota en wordt ook meegenomen in de visie op volwassenen en ouderen.
- *Samen sterk tegen drugs*: de kerngroep heeft een stevige basis gelegd met voorlichting op scholen, bij jeugdcentra en aan ouders thuis. In 2018 is m.b.t. de VO scholen verder gewerkt aan een passend preventie-aanbod. Ook zijn ouders actiever betrokken.
- *Maatschappelijk vastgoed*: het nieuwe zwembad is geopend. Het contract met SRO ten aanzien van de binnensportaccommodaties is beëindigd. Met de voetbalverenigingen wordt de mogelijkheid voor een gezamenlijke beheerstichting onderzocht. De voetbalverenigingen nemen hierin het voortouw. Deze beweging geeft meer ruimte aan de samenleving voor eigen inbreng waarbij de gemeente meer faciliterend optreedt. In 2018 is gewerkt aan de afronding van alle huidige contracten met SRO op financieel en juridisch vlak.

- *Samen aan Zet*: Begin 2018 zijn bij de clusteroverstijgende afweging diverse voorstellen van de dialooggroep gehonoreerd gericht op vier resultaatgebieden: "Aandacht, Verbinding, Persoonlijke ontwikkeling en Vitaliteit". De meeste voorstellen zijn vervolgens voortgezet of gestart. Dit heeft in 2018 onder andere geleid tot oprichting van een culturele raad, een alternatieve manier van schoolzwemmen, promotie van mindervaliden-sport, gezonde sportkantines en positieve gezondheid voor laaggeletterden. Het subsidie- en tarievenbeleid wordt in 2019 herijkt.

We hebben onze doelstellingen bereikt als	Wat moet er gebeuren om onze doelstellingen te bereiken?	Stand van zaken eind 2018
Doelstelling VERBINDING: Zoeken naar diverse relaties en samenwerkingsverbanden, waarbij elkaars activiteiten en initiatieven worden versterkt		
Het beheer van de gemeentelijke accommodaties is belegd bij de juiste partij.	Afspraken maken n.a.v. voorstellen vanuit Samen aan Zet over hoe en in welke mate beheer en exploitatie van lokale sportvoorzieningen en culturele activiteiten op termijn wordt bekostigd en georganiseerd.	Het nieuwe tarieven en subsidiebeleid wordt in 2019 ter besluitvorming voorgelegd aan de raad.
	De voorstellen "Renovatie en uitbreiding sporthal Strijland", en "Accommodatie in eigen beheer, sportvelden" uit het voorstellencluster "Uitbreiding, vervanging, beheer en multifunctionele inzetbaarheid sportaccommodaties" uitwerken/-voeren.	Renovatie en uitbreiding sporthal Strijland moet in het bredere kader van ontwikkelingen in Paasbos bekeken worden. Bij het voorstel van de voetbalverenigingen is gewacht op duidelijkheid in de wijziging van de landelijke fiscale wetgeving (verruiming Sportbesluit).
Er vitale kernen blijven met een eigen identiteit en een passend voorzieningenniveau.	Meerjarenperspectief maken voor renovatie en vervanging van sporthallen en buitensportvoorzieningen. Voorzieningencluster Nijkerkerveen realiseren.	Meerjarenperspectief sport wordt in 2018/2019 verder uitgewerkt. De bouw voorzieningencluster Nijkerkerveen is gestart in september 2018.
	Stimuleren en ondersteunen van vrijwilligersinitiatieven en verenigingen.	Continue proces via (waarderings) subsidies.

Het diensten-/activiteiteenaanbod breed bekend is.	Stimuleren en ondersteunen van lokale initiatieven ter bevordering van lokale samenwerking.	Continue proces via (waarderings) subsidies. Vanuit de dialooggroep Sociaal Domein is een voorstel ten aanzien van de Bruggenbouwers opgeleverd om te komen tot een nieuwe samenwerkingsstructuur van lokale partijen.	
	Digitaliseren van het structurele preventieaanbod, dit kan deels door deze activiteiten op te nemen in de Wegwijzer Nijkerk.	De digitale Wegwijzer Nijkerk is begin 2019 formeel gestart. Het actueel houden en verder ontwikkelen is een continue proces.	
Kennis en informatie op het gebied van publieke gezondheid actief wordt gedeeld tussen relaties en samenwerkingsverbanden binnen het sociaal domein.	Organiseren van netwerk-bijeenkomsten ter bevordering van het delen van kennis.	Jaarlijks zijn/worden diverse themabijeenkomsten georganiseerd.	
	Gezondheidsinformatie plaatsen op de website Wegwijzer Nijkerk.	De digitale Wegwijzer Nijkerk is in 2018 online gegaan. Daarmee is 24/7 informatie rondom welzijn en het sociaal domein voor inwoners en geïnteresseerden ontsloten.	
	Opstellen lokale gezondheidsnota 2018-2022. Deze wordt verwerkt in twee programma's Jeugd en Volwassenen en Ouderen.	Het programma Jeugd en gezinsvriendelijk Nijkerk 2019-2023 is in december 2018 in de gemeenteraad vastgesteld. De uitvoering wordt per 2019 opgepakt. De nota Volwassenen en Ouderen wordt in 2019 opgemaakt.	
Doelstelling AANDACHT: (Specifieke) groepen en individuen betrekken binnen de samenleving van Nijkerk om het meedoen te vergroten.			
Inwoners zelfredzamer zijn.	Voldoende aandacht hebben om inwoners gezond te houden. Waarbij bewustwording, vraagverheldering, toeleiding en aanbod onlosmakelijk verbonden zijn met elkaar als keten.	Dit heeft continue aandacht via actieve voorlichting, via aanbieders en/of de gebiedsteams.	
	Waarbij de aandacht gaat naar een verschuiving van selectieve preventieaanbod naar collectief preventieaanbod.	Dit wordt met aanbieders besproken én gemonitord (monitor Sociaal Domein). Ook wordt vanuit de doorontwikkeling gebiedsteams de collectieve preventie teruggelegd bij aanbieders in het voorliggende veld.	

Doelstelling PERSOONLIJKE ONTWIKKELING: Faciliteren van de mogelijkheden tot ontplooiing van alle inwoners, op zowel sociaal, geestelijk, lichamelijk als maatschappelijk gebied.			
Er voldoende cultuur bevorderende activiteiten zijn geïnitieerd.	De voorstellen uit het voorstellencluster "Cultuurbevordering" uitwerken/-voeren.	Dit dialoogproject wordt nader uitgewerkt.	
Inwoners deelnemen aan sociaal-culturele en sportieve activiteiten.	- Stimuleren en ondersteunen van activiteiten voor sociaal-culturele en sportieve activiteiten, waarbij specifieke aandacht is voor de uitwerking van de motie 'Kindpakket'.	De uitwerking van de motie 'kindpakket' verloopt voorspoedig. Bij aanvragen worden gezinnen met kinderen financieel ondersteund waarmee inwoners in hun dagelijks leven en het meedoen aan de Nijkerkse samenleving worden gesteund.	
Inwoners digitaal vaardig zijn.	Het voorstel uit het voorstellencluster "Digitaal vaardig" uitwerken/-voeren.	In relatie tot het project Digitaal Vaardig vonden er in 2018 diverse overleggen en cursussen plaats. Naast een wekelijks digitaal spreekuur in de bibliotheek van Nijkerk is de cursus Digisterker georganiseerd, de cursus Klik & Tik, de training 'veilig op internet'. Op de cursussen zijn in totaal ongeveer 200 inwoners getraind. Ook zijn er in samenwerking met Sigma meerdere spreekuren rondom de belastingaangifte georganiseerd (115 deelnemers).	
Doelstelling VITALITEIT: Het hebben van aandacht voor ontwikkelingen in de maatschappij die invloed hebben op geestelijk, lichamelijk, sociaal en maatschappelijk welbevinden.			
Een gezonde levensstijl en tegengaan van overgewicht is gestimuleerd.	Uitvoering jeugdgezondheidszorg (wettelijke plicht).	Vanuit het regionale samenwerkingsverband Fris Valley wordt ingezet op alcoholmatigingsprojecten. VGGM geeft advies over de lokale gezondheidstoestand van de Nijkerkse inwoners.	

Er specifieke aandacht is voor doelgroepen die een verhoogde kans hebben op een minder gezonde leefstijl en kwetsbare inwoners.	Sport op scholen (wettelijke plicht).	Dit is een continue proces.	
	Jongeren op gezond gewicht aanpak (JOGG).	Dit is een continue proces via de buurtsportcoaches van Nijkerk Sportief en Gezond. Er zijn veel activiteiten georganiseerd, met name in het onderwijs, de kinderopvang en bij de sportverenigingen.	
	Inzet buurtsportcoaches.	Dit is een continue proces via NSG. Er is in totaal 8,8 Fte. aan buurtsportcoaches in 2018 ingezet, conform de rijksregeling. Er zijn veel activiteiten georganiseerd, met name in het onderwijs, de kinderopvang en bij de sportverenigingen.	
	Preventie gericht op bevorderen en instandhouden gezondheid.	Dit is een continue proces in afstemming met veel aanbieders.	
	Uitwerking gedachtengoed Positieve gezondheid.	De uitwerking van het gedachtengoed m.b.t. Positieve Gezondheid is in Nijkerk geïmplementeerd. Ook in het onlangs vastgestelde Jeugdprogramma is het gedachtengoed van Positieve Gezondheid geborgd.	
Het aantal jongeren dat softdrugs gebruikt in 2018 minder dan 10% bedraagt.	In samenspraak met de bewoners, scholen, moedige moeders, kerken, jeugd- en jongerenwerk, politie, Jellinek en derden gezamenlijk uitvoering geven aan het plan van aanpak 'samen sterk tegen drugs in Nijkerk'. De thema's zijn: preventie, vroeg signalering, aanbod, behandeling, familie – vrienden – netwerk en nazorg.	Het plan van aanpak is volop in uitvoering, in nauwe samenwerking met diverse ketenpartners. Het tegengaan van drugsgebruik blijft aandachtspunt, waarbij een brede coalitie (scholen, politie, etc.) en aanpak noodzakelijk is. Het softdrugsgebruik is in Nijkerk met meer dan 10% afgenomen en daarmee is de doelstelling opgenomen in dit plan behaald. Dit zegt echter niets over het harddrugsgebruik onder de Nijkerkse inwoners.	

1.1 Beleidskaders per programma

Nota/plan	Planperiode	Jaar vaststelling
Sportnota	2013 – 2025	2013
Nota Maatschappelijk Vastgoed	2013 – 2025	2013
Regionale visie Publieke Gezondheidszorg Gelderland Midden	2017 – 2025	2017
Visiedocument Dialoggroep Leefstijl	2017 – en verder	2017
Uitwerkingsdocument Dialoggroep Leefstijl	2017 – en verder	2017

1.2 Verbonden partijen programma Leefstijl

Verbonden partijen	Doelstelling
VGGM (gezondheidsdeel)	<p>De VGGM ondersteunt de gemeente bij het bewaken, beschermen en bevorderen van de gezondheid van haar inwoners, met extra aandacht voor risicogroepen.</p> <p>Eind 2017 is de gemeente Nijkerk overgestapt naar VGGM met betrekking tot de uitvoering van de jeugdgezondheidszorg 0-4 jaar. De gemeente Nijkerk is nu aangesloten bij de regio Gelderland Midden.</p> <p>De nota Volksgezondheid Toekomst Verkenning (VTV) van het RIVM dient als basis voor de speerpunten in het regionale en lokale beleid en daarmee voor de prioriteiten in 2017 en verder. De nadruk in het landelijke gezondheidsbeleid 2016-2019 en de VTV ligt op de verbinding tussen gezondheidsbeleid en de doelstellingen in het sociaal domein: participatie, zelfregie en zelfredzaamheid. Dit betekent dat er geen aparte lokale gezondheidsnota wordt opgesteld, maar de gezondheidsaspecten terugkomen in sociaal domein brede programma's zoals het vastgestelde Programma Kind en Gezinsvriendelijk Nijkerk 2019-2024.</p>
Regio FoodValley: onderdeel FrisValley	Regionale samenwerking in de Regio Foodvalley voor een integrale aanpak van de alcoholmatiging bij jongeren.

1.3 Wat heeft het gekost?

In onderstaande tabel zijn de lasten en baten van het programma Leefstijl opgenomen.

Tabel 1.3 Lasten en baten (bedragen x € 1.000)

	Begroting 2018 primair	Begroting 2018 na wijziging	Rekening 2018	Vershil tussen begroting na wijziging en rekening	
V=voordeel N=nadeel					
Lasten	4.060	5.299	5.149	150	V
Baten	188	65	470	405	V
SALDO (= lasten -/ baten)	3.872	5.234	4.679	555	V

1.4 Uitvoeringsinformatie

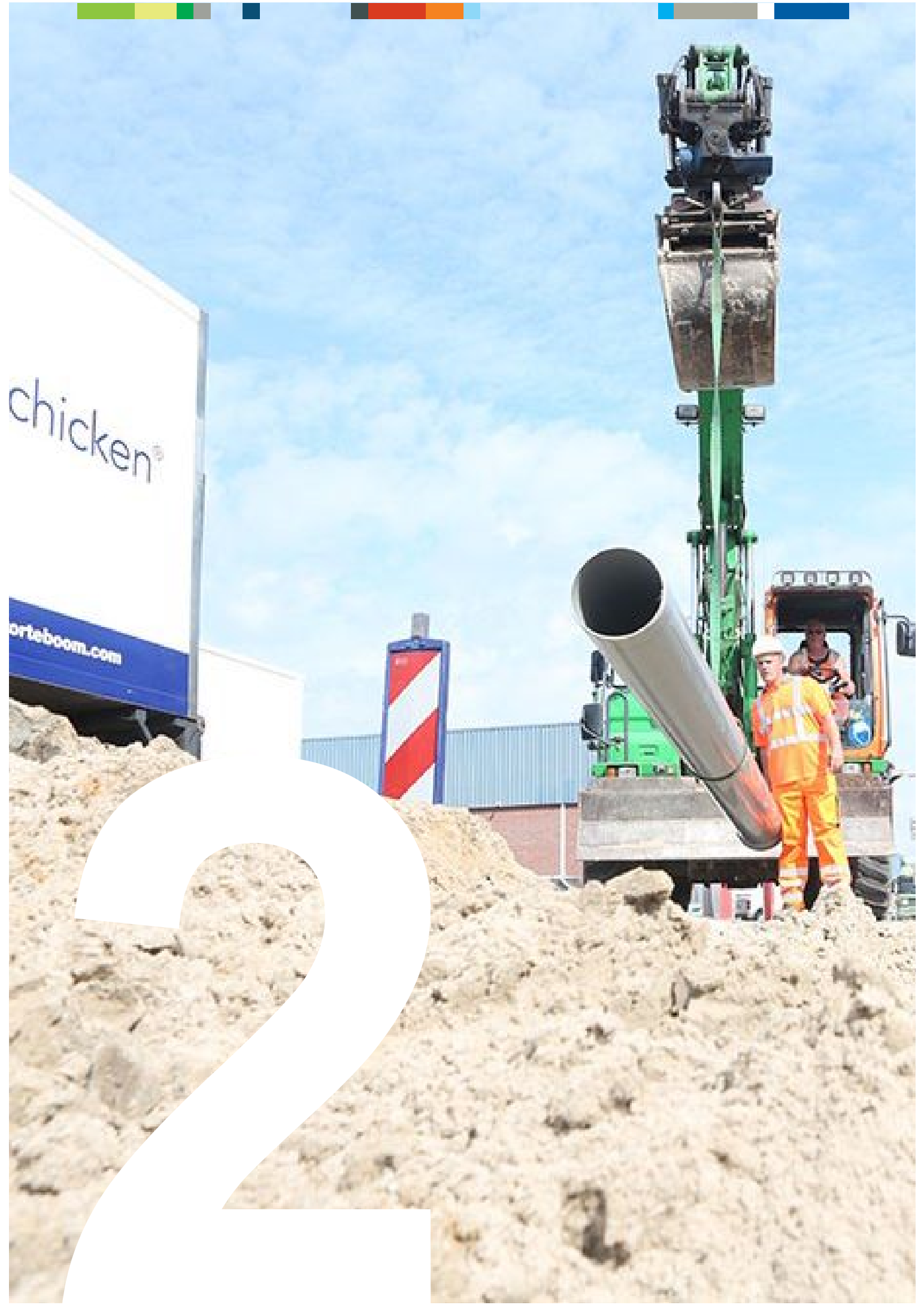
Hieronder vindt u een overzicht van de producten die behoren bij het programma Leefstijl Ter indicatie zijn per product de lasten vermeld, in afgeronde bedragen.

Tabel 1.4

4.1	Openbaar basisonderwijs	€	17.500
5.1	Sportbeleid en activering	€	276.900
5.2	Sportaccommodaties	€	2.761.800
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	€	255.100
5.4	Musea	€	46.300
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	€	554.600
6.3	Inkomensregelingen	€	0
6.81	Geëscaleerde zorg 18+	€	414.200
6.82	Geëscaleerde zorg 18-	€	0
7.1	Volksgezondheid	€	353.100
			Totaal € 4.679.500

Deze tabel bevat uitvoeringsinformatie als aanvulling op de jaarrekening. Zo kunt u de relatie leggen tussen het programma en de bijbehorende taakvelden.

2

Programma

Economie en bedrijfsomgeving

Een vitale en duurzame economie is van groot belang voor de Nijkerkse samenleving. Het zorgt voor werkgelegenheid en is belangrijk voor de zelfredzaamheid van inwoners. Ook heeft het direct invloed op het leefklimaat in onze kernen, de vitaliteit van onze centra en het buitengebied. Vanuit dat perspectief zetten we met dit programma in op het stimuleren en faciliteren van de bedrijvigheid en duurzaamheidsinitiatieven vanuit de samenleving zelf (bijvoorbeeld Zon op Nijkerk). Daarnaast richt dit programma zich op het opvangen en ondersteunen van inwoners die (tijdelijk) buiten de boot vallen. Dit doen we o.a. door samen met hen, én werkgevers, te kijken welke mogelijkheden er zijn en welke kwaliteiten ze kunnen benutten. Ook stimuleren we de zelfredzaamheid van deze doelgroep.

De veranderingen in economische verhoudingen vragen, ook op dit gebied, om een andere rol van de gemeente. Vanuit 'Samen aan Zet' heeft de dialooggroep Economie en bedrijfsomgeving een visie opgesteld en voorstellen uitgewerkt. In deze visie staan vier thema's centraal; levendige stad, heel Nijkerk werkt, vitaal en duurzaam Nijkerk en Samen Nijkerk.

De doelstellingen en verantwoordelijkheden binnen het programma Economie en Bedrijfsvoering, die naast de Dialoog blijven bestaan, vinden binnen deze thema's ook hun plek. Deze zijn het gevolg van autonome ontwikkelingen (zoals duurzaamheid), wetgeving (bijv. het uitvoeren van de participatiewet), regionale samenwerking (Food Production Cluster/ Food Academy Nijkerk, Foodvalley) of de uitvoering van privaatrechtelijke taken (grondverkopen). Daarbij probeert Nijkerk maximaal aan te haken bij de prioriteiten die in de strategische agenda's van de regio Foodvalley en Amersfoort zijn opgenomen.

Het (als gevolg van de Participatiewet) verstrekken van inkomensvoorzieningen aan die inwoners die hierop zijn aangewezen is een wettelijke taak waarbij geen sprake is van beleidsvrijheid. De doelen liggen vast en de gemeente is verantwoordelijk voor

de uitvoering daarvan. Daarbij worden inwoners in kwetsbare posities (bijvoorbeeld in de bijstand) ondersteund en getraind om ze waar mogelijk een betere kans op de arbeidsmarkt te bieden.

Ten slotte heeft de gemeente ook een rol bij het in exploitatie nemen van gemeentelijke grondposities voor bedrijfsvestiging. Maar ook hier wordt de rol van de gemeente in sterkere mate gericht op het faciliteren en stimuleren van initiatieven vanuit de samenleving die aansluiten op de veranderingen die in de economische sectoren plaatsvinden.

We hebben onze doelstellingen bereikt als	Wat moet er gebeuren om onze doelstellingen te bereiken?	Stand van zaken eind 2018
Doelstelling		
Voorzien in een minimale inkomensvoorziening voor het bestaan.		
Inwoners die dit nodig hebben op een efficiënte wijze de benodigde bijstand/inkomensvoorziening ontvangen.	Efficiënte toetsing, administratie, uitbetaling en controle voor/ van bijstandsuitkeringen/ inkomensvoorzieningen.	Het proces is op orde. De uitkomsten en resultaten zijn verwerkt in zowel de landelijke CBS-monitor als de lokale Sociaal Domein monitor.
	Goede afstemming met partijen (bedrijfsleven en/of vanuit sociaal domein) om maximaal te helpen mensen zelf in hun inkomen te voorzien.	In 2018 heeft team Inkomen en team Werk gezamenlijk alle inwoners gesproken, met inzet van extra formatie. Alle inwoners in de bijstand zijn op de Participatieladder geplaatst. Aan het doel dat iedereen in beeld is, wordt voldaan. Vanuit een nauwe samenwerking tussen diverse teams (Inkomen, Werk, Gebiedsteams, MO) en de werkwijze van de klantreis/innovatieteam zijn in 2018 goede stappen gezet in het leveren van maatwerk rondom inwoners.

Doelstelling		
HEEL NIJKERK WERKT: participatie en door- en uitstroom naar werk vergroten.		
Jongeren met of zonder "een arbeidsbeperking" worden voorbereid op – en toegeleid naar de arbeidsmarkt.	Ondernemers en werkgevers geven actief uitvoering aan de Participatiewet waardoor talenten van inwoners worden benut. De gemeente stimuleert en faciliteert hierbij o.a. middels bedrijfsbezoeken en werkgeversbijeenkomsten.	<ul style="list-style-type: none"> - Alle jongeren, die onder de Participatiewet vallen en in de gemeente Nijkerk wonen, zijn in beeld bij team Leren en Werken. Aan de jongeren (met of zonder arbeidsbeperking) wordt maatwerk geleverd door de klantmanagers Werk. Jaarlijks organiseren we samen met het Werkgeversservicepunt 033 en de Nijkerkse Uitdaging een participatiebeurs voor de diverse doelgroepen. Hierbij zijn verschillende profit en non-profit organisaties aanwezig. - In nauwe samenwerking met de jobhunter/accountmanager Werk en WSP 033 vindt regelmatig overleg plaats met ondernemers. Vraag en aanbod wordt zo maximaal gekoppeld. In de samenwerking vindt waar nodig een nauwe afstemming plaats met zowel het onderwijs (extern) als de leerplichtambtenaren (intern).
Jongeren zonder "een arbeidsbeperking", maar met meervoudige problematiek worden arbeidsfit gemaakt.	Inzet van passende op de persoon toegesneden re-integratie-instrumenten.	Alle inwoners (waaronder jongeren) vallend onder de Participatiewet zijn in beeld. Dat betekent o.a. dat we weten wat het arbeidsvermogen is van de inwoner en daarmee de afstand tot de arbeidsmarkt. Waar mogelijk (gezien complexe problematiek) is sprake van een traject richting (betaald) werk. Re-integratie kan zich bijvoorbeeld richten op het aanleren van werknemers- en/of sollicitatievaardigheden.

Overige uitkeringsgerechtigden worden voorbereid op - en zijn toegeleid naar de arbeidsmarkt, of krijgen ondersteuning die zij nodig hebben.	Zoeken naar verbeteringen voor aansluiting onderwijs en arbeidsmarkt.	Waar mogelijk wordt de samenhang gezocht voor verbeteringen m.b.t. aansluiting onderwijs, arbeidsmarkt en economie. Periodieke overleggen dragen daaraan bij.	
	Inzet van Social return bij aanbestedingen.	In regionaal verband is medio 2018 gestart om zowel beleid als uitvoering op te pakken. Resultaten worden vanaf 2019 verwacht.	
	Uitvoeren bestandsanalyse	Bestandsanalyse is uitgevoerd. De inwoners worden hierna gericht begeleid conform de strategische beleidsvisie op Werk (vastgesteld december 2018).	
Statushouders vinden een optimale aansluiting op de arbeidsmarkt, of krijgen ondersteuning die zij nodig hebben.	Extra inzet van capaciteit om de groep statushouders te begeleiden.	Extra capaciteit wordt ingezet waardoor actieve ondersteuning wordt geboden.	
Doelstelling VITAAL NIJKERK: winkelcentra en bedrijventerreinen zijn aantrekkelijk en goed bereikbaar en de openbare ruimte is schoon, heel en veilig.			
Bedrijventerreinen ook met het openbaar vervoer en digitaal goed bereikbaar zijn.	Faciliteren van de aanleg van glasvezel op bedrijfsterreinen.	Op Arkervaart, Arkerpoort, de Flier, Watergoor, Horstbeek en Arkervaart-Oost is glasvezel beschikbaar. Niet elk bedrijf maakt daar gebruik van. Een bedrijf moet zelf een aanvraag doen bij de netwerkbeheerder van glasvezel. Wij faciliteren daarin via instemmingsbesluiten.	
	Het faciliteren van nieuwe werkwijzen participatie in de vorm van park management.	Op Arkervaart, Watergoor en de Flier is parkmanagement aanwezig, met name gericht op collectieve beveiliging. Er wordt gekeken naar de versterking van de mogelijkheden van OV op de bedrijventerreinen. Daarbij is de gemeentelijke rol echter zeer beperkt.	
De inrichting van de openbare ruimte tot stand komt in samenspraak met de samenleving.	De samenleving betrekken bij de planvorming van (her) inrichtingsprojecten in de openbare ruimte.	Dit gebeurt door enquêtes, inloopavonden voor bewoners en daarna de officiële inspraakprocedure.	
	Start voorbereiding en uitvoering diverse herinrichtingen in de binnenstad, w.o. Torenstraat/ Callenbachstraat, Langestraat, Kletterstraat en Spoorstraat.	Voor de Langestraat/ Kletterstraat is een zorgvuldige participatieprocedure doorlopen. De start van de uitvoering is in mei 2019. Het participatieproces rondom de herinrichting van de Spoorstraat loopt.	

Overlast als gevolg van overvloedige regenval tot een minimum beperkt wordt.	Het treffen van maatregelen op risicolocaties.	Naast maatregelen die we nemen in de herinrichtings projecten, zoals de Oranjewijk, zijn ook straten en hofjes afgekoppeld in Corlaer, Hoevelaken en bijvoorbeeld in de Havenstraat en Holkerweg om overlast van regen te voorkomen. Daarnaast zijn in het nieuwe GRP (febr2018) specifieke maatregelen opgenomen m.b.t. de gevolgen van klimaatveranderingen.	
Het beheer en onderhoud van de openbare ruimte op de bedrijventerreinen en in de winkelcentra op niveau zijn.	Uitvoering van beheermaatregelen vindt plaats op basis van inspecties en beheerplannen en van de uitkomsten van de Dialoog.	De inspecties worden uitgevoerd. We verwachten in de loop van 2019 voorstellen ten aanzien van kwaliteitsniveau in relatie tot de beheerplannen.	
Doelstelling			
DUURZAAM NIJKERK: stimuleren van een transformatie naar een duurzame circulaire economie.			
Nijkerk in 2035 CO2-neutraal is.	In samenwerking met maatschappelijke actoren initiatieven uit de samenleving versterken en verbinden.	Er wordt samengewerkt met Zon op Nijkerk, de bedrijvenverenigingen, de woningcorporaties, Waterschap en netbeheerder om de initiatieven uit de samenleving te versterken en te verbinden.	
	Uitwerking plan voor sanering asbestdaken en onderzoek de mogelijkheid om de toepassing van zonnepanelen te stimuleren.	Asbest: We hebben een versnelingsplan opgesteld in samenwerking met de Foodvalley gemeenten met als doel dat per 1-1-2024 alle asbestdaken verwijderd zijn. Zonnepanelen: worden op particuliere woningen gestimuleerd door de duurzaamheidslening beschikbaar te stellen, op bedrijfsdaken middels project Energieke Regio en samenwerking Zon op Nijkerk.	
	CO2 zuinige gemeentelijke gebouwen en zonnepanelen op geschikte eigen daken en maatschappelijk vastgoed.	Geen concrete resultaten behaald in 2018. Afgesproken is om dit thema in 2019 uit te werken. Zo wordt er bijvoorbeeld subsidie aangevraagd voor zonnepanelen op de brandweerkazerne.	
	Energie neutrale nieuwbouw, ook bij gemeentelijke gebouwen.	Raadsbesluit 22-2-2018: nieuwbouw voortaan BENG en aardgasloos.	
	Circulair inkopen wordt waar mogelijk toegepast bij het gemeentelijk inkoopbeleid.	Eerste pilotproject, Het slopen van twee zwembaden is circulair ingekocht en wordt nu uitgevoerd. Begin 2019 heeft Nijkerk het samenwerkingsprogramma circulaire economie FoodValley ondertekend. Circulair inkopen is hier onderdeel van. Ook wordt er een medewerker circulaire economie aangetrokken. In 2018 is gestart met 'het restaurant van morgen' om voedselverspilling tegen te gaan.	

Doelstelling LEVENDIGE STAD: Nijkerk als aantrekkelijke gemeente om te wonen, verblijven en te werken op de kaart te zetten.			
Een levendige en economisch gezonde binnenstad en kernen waar het prettig winkelen en verblijven is.	Initiatieven faciliteren bij het inspelen op kansrijke ontwikkelingen.	De visievorming voor kern Hoevelaken is afgerond. In de binnenstad van de kern Nijkerk is de implementatie in volle gang. Voor Hoevelaken wordt de implementatie in 2019 opgepakt. De omgeving van het voorzieningencluster in Nijkerkerveen wordt in samenspraak met de omgeving ontworpen. Eind 2019 wordt gestart met de implementatie hiervan.	
(Wijk)winkelcentra die voorzien in de behoefte.	Faciliteren van de werkgroepen en regiegroep Binnenstad.	In het 1e kwartaal 2019 vindt besluitvorming plaats over de transitie naar platform Binnenstad Nijkerk 2.0.. Daarna wordt de transitie, doorontwikkeling en professionalisering geïmplementeerd.	
	Stimuleren van de totstandkoming van een BIZ voor de Binnenstad van Nijkerk.	Vanuit de gemeente is er veel aan gedaan om een positief besluit vanuit de ondernemers te krijgen. Er blijkt echter onvoldoende draagvlak om een BedrijvenInvesteringsZone te starten.	
	Herzien van het Parkeerbeleidsplan en bestemmingsplan voor de binnenstad van Nijkerk.	Het bestemmingsplan Binnenstad is vastgesteld en onherroepelijk. Het parkeerbeleidsplan wordt in 2019 geactualiseerd.	
Doelstelling SAMEN NIJKERK: verbetering van het ondernemersklimaat en stimuleren van het innoverend vermogen en het bedrijfsleven.			
Er meer ruimte wordt geboden voor (agrarische) bedrijvigheid, met minimale aantasting van de leefbaarheid en ruimtelijke kwaliteit.	In nauwe samenspraak met ondernemers gemeentelijk beleid en regelgeving afschaffen of vereenvoudigen en planologische mogelijkheden verruimen, met oog voor de leefbaarheid en ruimtelijke kwaliteit.	De menukaart is eind september vastgesteld en wordt nu getest en verwerkt in ruimtelijk beleid.	

Huidige en nieuwe ondernemers de ruimte krijgen waardoor kansen worden benut en maximale economische en sociale spin-off wordt gerealiseerd.	Het onderhouden van contacten met (organisaties van) bedrijven.	Dit is volgens planning gedaan: bestuurlijke en ambtelijke bedrijfsbezoeken in het kader van kennismaking bedrijven en beleidsontwikkeling Food Productie Cluster/Food Academy Nijkerk, FoodValley + Recreatie & Toerisme beleid + Economisch/Retailbeleid.	
	Faciliteren van initiatieven om startende bedrijven te stimuleren en ondersteunen.	Nijkerk heeft succesvol meegedaan in project ZomerOndernemer i.s.m. Regio Amersfoort: 39 aanmeldingen, 24 jongere deelnemers, 19 sponsoren, 24 businessbuddies, 5 KvK inschrijvingen aan het eind, 3 deelnemers uit Nijkerk. Daarnaast zijn belangrijke stappen gezet in de opzet van de Food Academy Nijkerk .	
Bestaande bedrijvigheid wordt behouden en versterkt en nieuwe foodbedrijven en kennisintensieve bedrijven worden aangetrokken.	Nieuwe bedrijven uit met name de foodsector enthousiasmeren zich in Nijkerk te vestigen, door het bezoeken van beurzen en evenementen, goede informatievoorziening en p.r. en persoonlijk contact en service.	Wij nemen niet meer actief deel aan beurzen en wervingsevenementen voor bedrijven. Wel is er doorlopend goede informatie voor potentiële vestigers beschikbaar en starten we actief en persoonlijk relatiebeheer wanneer er contact is met een prospect. Ten aanzien van foodbedrijven wordt gerichte actie ondernomen.	
	Stimuleren en faciliteren van het Food Production Cluster Nijkerk.	De kopgroep is gevormd en de planvorming en voorbereiding om te starten met de Food Academy Nijkerk in 2019 zijn overwegend volgens plan verlopen. Bedrijfsleven en onderwijs zijn goed aangehaakt, de doelen zijn duidelijk.	
Het aanbod van bedrijfslocaties optimaal aansluit bij de wensen van het bedrijfsleven.	Realisatie van bedrijfsterreinen De Flier en Arkerpoort.	Er is volop bedrijfsterrein uitgegeven, meer dan gemiddeld, en er is gewerkt met de kwaliteitscriteria van uitgifte.	
	Faciliteren van herontwikkeling bestaande bedrijventerreinen.	In samenhang met de herontwikkeling in Nijkerkerveen vindt er een kwaliteitsimpuls plaats voor de herinrichting van het bedrijventerrein Talmastraat. Voorts worden andere bedrijventerreinen integraal meegenomen wanneer er sprake is van een herontwikkeling.	

2.1 Beleidskaders per programma

Nota/plan	Planperiode	Jaar vaststelling
Notitie arbeidsmarktbeleid	2009 – en verder	2009
Beleid promotie en acquisitie bedrijvigheid	2011 – en verder	2011
Structuurvisie Nijkerk-Hoevelaken	2011 – en verder	2011
Binnenstadvisie Nijkerk “Binnenstad als Buitenkans”	2011 – en verder	2011
Nijkerk CO2-neutraal in 2035	2012 – 2020	2012
Milieu-uitvoeringsprogramma	2013 – 2016	2013
Hoofdlijnennota “Op weg naar een vernieuwd sociaal domein”	2015 en verder	2014
Aanvullend beleidskader sociaal domein	2015 en verder	2014
Parkeerbeleidsplan	2014 – 2020	2014
Re-integratieverordening	2015 en verder	2015
Uitgangspunten Visie “Aantrekkelijk Nijkerk”	2015 en verder	2015
Uitwerkingsdocument Dialooggroep Economie en bedrijfsomgeving	2017 en verder	2017
Strategische beleidsvisie op Werk	2019 – 2022	2018

2.2 Verbonden partijen programma Economie en bedrijfsomgeving

Verbonden partijen	Doelstelling
Regio Noord Veluwe	In 2017 is besloten om de gemeenschappelijke regeling RNV op te heffen. Vanaf 1 januari 2018 is de RNV in liquidatie. Tegelijkertijd is besloten om elke betrokken individuele gemeente aandeelhouder te maken van de Inclusief Groep (het bedrijf dat de Wet sociale Werkvoorziening uitvoert). Nijkerk zou al uit het RNV-samenwerkingsverband treden, aangezien Nijkerk uitsluitend voor wat betreft de WSW aan de RNV deelnam. De uittreding respectievelijk de opheffing hebben geen financiële gevolgen voor Nijkerk. Vanaf 1 januari 2018 is de RNV dus geen verbonden partij meer.
Inclusief Groep N.V. (IG)	Het besluit om individuele gemeenten aandeelhouder te maken van IG (in plaats van het samenwerkingsverband RNV) is in 2017 geconcretiseerd. Nijkerk is met gesloten beurs aandeelhouder geworden van 9% van de aandelen in het kapitaal van IG voor een bedrag van € 240.300 (huidige boekwaarde).
Leisurelands	Tijdens de aandeelhoudersvergadering van 9 juni 2016 heeft de meerderheid van de aandeelhouders, inclusief de gemeente Nijkerk, ingestemd met een verlenging van 5 jaar. Hierdoor blijft invloed op Leisurelands mogelijk. Op basis van argumenten zoals de financiële positie van Leisurelands en de bijdrage aan de gemeentelijke doelstellingen (o.a. ontwikkelingen m.b.t. strand Hulckesteijn en de wens van uw raad om het aantal verbonden partijen tot het noodzakelijke terug te brengen) zal in deze periode continuering van het aandeelhouderschap bezien worden.

Coöperatie Gastvrije Randmeren Harderwijk	Per 1 januari 2014 is de gemeenschappelijke regeling Natuur- en Recreatieschap Veluwerandmeren opgeheven en is de Coöperatie Gastvrije Randmeren van start gegaan. Zestien gemeenten langs de Randmeren (Naarden, Huizen, Blaricum, Eemnes, Bunschoten, Nijkerk, Putten, Ermelo, Harderwijk, Nunspeet, Elburg, Oldebroek, Kampen, Dronten, Zeewolde en Almere) hebben de overeenkomst voor de oprichting van de coöperatie getekend. Naast onderhoud en beheer zoals het maaien van de waterplanten, wordt meer focus gelegd op de (landelijke) gebiedspositionering.
Coöperatie Parkeerservice U.A. Amersfoort	Coöperatie van ± 15 gemeentes. Diensten worden afgenomen ten aanzien van onderhoud parkeerautomaten en geldlediging parkeerautomaten. Nijkerk neemt deel aan deze samenwerking tot (vooralsnog) 2019.
Regio Amersfoort	De gemeenten van de regio Amersfoort hebben een bestuursconvenant gesloten ten behoeve van samenwerking op verschillende terreinen. De gemeente Nijkerk is geen partij in dit convenant maar haakt wel aan ten aanzien van een aantal onderwerpen zoals sociaal domein, economie, wonen en verkeer & vervoer. Deze samenwerking voldoet niet aan de criteria van een verbonden partij, maar is opgenomen om een compleet beeld te geven van relevante samenwerkingsverbanden. In 2019 wordt een nieuwe Strategische Agenda voor de regio vastgesteld.
Regionaal Werkbedrijf Amersfoort (doelgroep mensen met arbeidsbeperking)	De arbeidsmarktregio Amersfoort omvat het gebied van de gemeenten Amersfoort, Baarn, Bunschoten-Spakenburg, Leusden, Nijkerk, Soest en Woudenberg. Bijna vijftig procent van de werkgelegenheid in deze regio bevindt zich binnen de gemeentegrenzen van Amersfoort, dertien procent binnen die van Nijkerk. Het Werkbedrijf draagt bij aan het doel om binnen de arbeidsmarktregio Amersfoort de banenafpraak zoals vastgelegd in het Sociaal Akkoord te (laten) realiseren. Ter indicatie, cijfers 2016: 285 arbeidsbeperkten op extra banen in marktsector en 85 arbeidsbeperkten op extra banen bij de overheid. Het Werkbedrijf is verantwoordelijk voor de organisatie en het aanjagen van de matching van arbeidsbeperkten met de extra banen. Daarnaast monitort het Werkbedrijf de voortgang van de regionale samenwerkingsafspraken, die worden vastgelegd in een marktwerkingplan en bijbehorende jaarplannen.
Werkgevers Servicepunt regio Amersfoort (doelgroep werkzoekenden)	Deze samenwerking draagt bij aan de volgende gemeentelijke doelstellingen: <ol style="list-style-type: none"> 1. Het binnenhalen van vacatures/banen voor deze doelgroepen en invullen daarvan. 2. Het bieden van één aanspreekpunt voor werkgevers. 3. Het gezamenlijk opbouwen van een groot netwerk aan werkgevers, die bereid zijn mensen met afstand tot de arbeidsmarkt in dienst te nemen.

Regio FoodValley	De gemeenteraden hebben voor de jaren 2017-2019 de ambities van de regionale samenwerking in de regio via een Uitvoeringsagenda vastgelegd. Bepaald is dat regio Foodvalley zich focust op de taakvelden economie, werkgelegenheid, ruimtelijke ontwikkeling, wonen en mobiliteit. Er is tevens extra focus gelegd op de samenwerking tussen het bedrijfsleven, de kennis- en onderwijsinstellingen en de overheid (genaamd de Triple Helix). Voor Nijkerk specifiek is het onderdeel Foodproductiecluster en de Food Academy Foodvalley uitgewerkt. De inwonersbijdrage in 2018 is € 3,05 waardoor de regio Foodvalley de hoge ambities met extra capaciteit en inzet kan waarmaken. In 2019 worden de Regio Deal met het Rijk en de Strategische Agenda Foodvalley vastgesteld.
------------------	---

2.3 Wat heeft het gekost?

In onderstaande tabel zijn de lasten en baten opgenomen die aan het programma Economie en bedrijfsomgeving verbonden zijn.

Tabel 2.3 Lasten en baten (bedragen x € 1.000)

	Begroting 2018 primair	Begroting 2018 na wijziging	Rekening 2018	Verskil tussen begroting na wijziging en rekening	
V=voordeel N=nadeel					
Lasten	16.380	20.559	20.252	307	V
Baten	12.407	25.134	27.161	2.027	V
SALDO (= lasten -/- baten)	3.973	-4.575	-6.909	2.334	V

2.4 Uitvoeringsinformatie

Bij het programma Economie en bedrijfsomgeving horen de volgende taakvelden. Ter indicatie zijn per taakveld de lasten vermeld, in afgeronde bedragen.

Tabel 2.4

0.63	Parkeerbelasting	€	-366.000
2.2	Parkeren	€	230.400
2.3	Recreatieve havens	€	1.600
2.4	Economische havens en waterwegen	€	-63.700
3.1	Economische ontwikkeling	€	448.700
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	€	-13.569.800
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	€	47.900
3.4	Economische promotie	€	11.700
5.5	Cultureel erfgoed	€	127.300
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	€	41.400
6.3	Inkomensregelingen	€	1.661.500
6.4	Begeleide participatie	€	1.820.400
6.5	Arbeidsparticipatie	€	1.091.900
7.4	Milieubeheer	€	1.607.400
		Totaal	€ -6.909.000

Deze tabel bevat uitvoeringsinformatie als aanvulling op de jaarrekening. Zo kunt u de relatie leggen tussen het programma en de bijbehorende taakvelden.

3

Programma

Veiligheid en handhaving

Dit programma betreft:

- Het verhogen van de veiligheid en het veiligheidsgevoel, mede door een actieve bijdrage van de inwoners
- De regelgeving zo opzetten dat deze niet meer is als noodzakelijk, en ruimte biedt aan ondernemers in het buitengebied en aan inbreidingsplannen
- Een adequate levering van producten en diensten die een bijdrage leveren aan de veiligheid

Veiligheid en veiligheidsgevoel

Er is al een aantal jaar sprake van een afname van High Impact Crimes zoals woninginbraak en daarmee lijkt ook het veiligheidsgevoel te verbeteren. Tegelijk zien we dat de maatregelen tegen drugsgebruik en drugshandel en ook tegen drankgebruik en drankoverlast slechts deels het gewenste effect hebben en deels ook slecht meetbaar zijn. Het is ook een kwestie van een lange adem. Er is duidelijk veel maatschappelijke betrokkenheid bij dit onderwerp, de samenleving levert ook een concrete bijdrage aan de verbetering van de veiligheid en het veiligheidsgevoel, onder andere via een aantal lopende dialoogprojecten. De uitvoering op een aantal (deels nieuwe) terreinen is achtergebleven bij de planning. Eind 2018 is er via de begroting extra budget gekomen voor het tegengaan van ondermijning, toezicht in de openbare ruimte en voor de drank- en horecawet, evenals voor het toezien op de veiligheid bij (grote) evenementen.

Het Integraal Veiligheidsplan 2015-2018, is in 2018 geactualiseerd en wordt in 2019 aangeboden aan de raad. Dit geldt ook voor het Evenementenbeleid, dat als dialoogproject in concept is opgeleverd in 2018.

Bij de uitvoering van deze taken wordt regionaal samengewerkt met o.a. de Veiligheidsregio (VGGM), de Omgevingsdienst de Vallei (OddV), Barneveld/Scherpenzeel (samenwerking toezicht APV/openbare ruimte) en FrisValley (samenwerking toezicht Drank- en Horecawet).

Beperken regelgeving en ruimte bieden

In 2018 heeft een aantal ontwikkelingen op dit vlak in het teken gestaan van de Omgevingswet (o.a. de nulmeting en opstart van het Omgevingsplan). Zowel de activiteiten voor de omgevingswet, als de reductie van bestemmingsplannen leidt tot

minder regeldruk en meer ruimte voor maatwerk. Kaders voor dit maatwerk worden gegeven door de Regionale Handleiding menukaart FoodValley en door het vastgestelde Landschappelijk Ontwikkel Plan. Nijkerk doet volop mee met de groei van woningen en van bedrijven, waardoor er druk blijft staan op deze producten.

Bij de uitvoering wordt samengewerkt met de regio FoodValley en de regio Amersfoort.

Levering van producten die een bijdrage leveren aan de veiligheid

De levering van de producten van de Omgevingsdienst de Vallei is vastgelegd in een dienstverleningsovereenkomst en wordt gemonitord. Voor de handhaving van de Wabo, Drank&Horeca en APV wordt de inzet gestuurd via handhavingsprogramma's die zijn gebaseerd op de landelijke handhavingstrategie.

We hebben onze doelstellingen bereikt als	Wat moet er gebeuren om onze doelstellingen te bereiken?	Stand van zaken eind 2018
Doelstelling		
Het verhogen van de veiligheid, mede door een actieve bijdrage daaraan van de inwoners.		
In de periode 2015-2018 een verbetering van ten minste 5% bereikt wordt op de prioriteiten van het Integraal Veiligheidsplan (IVP).	Woninginbraken (High Impact Crimes) i.s.m. de politie en bewoners.	De verbetering van de criminaliteitsscore van Nijkerk wordt bevestigd door de criminaliteitsmonitor van het AD.
	Onveiligheid in de directe woon- en leefomgeving: naast buurtproblemen zoals overlastzaken, diefstallen, vernieling en te hard rijden gaat het ook om terugkeer van ex-gedetineerden, mensenhandel, kindermishandeling en huiselijk geweld.	Algemeen veiligheidsgevoel is t.a.v. 2015 verbeterd (bron Veiligheidsmonitor 2017).
	Drugsgebruik en drugsoverlast, zie ook www.stopdrugsnijkerk.nl	Er wordt zowel preventief als repressief veel ingezet op de aanpak van drugsgebruik en -overlast: Stop Drugs Nijkerk, experiment met dwangsom bij drugs. Door externe oorzaken (o.a. drugsdealen, -gebruik) blijft inzet continu nodig .
	Drankgebruik en drankoverlast	In de praktijk lijkt er geen sprake te zijn van een daling.

De criminaliteit vermindert en het veiligheidsgevoel vergroot wordt.	De maatregelen uit het uitvoeringsprogramma verder worden uitgevoerd: Het gaat hierbij om:		
	- Uitrollen van buurtpreventie zoals WhatsAppgroepen zoals het 1000-ogen project.	Nog niet in alle buurten zijn WhatsAppgroepen zoals het 1000-ogen project uitgerold.	
	- Voortzetten buurtbemiddeling	Dit loopt volgens planning.	
	- Voortzetten burgernet	De samenwerking is steviger verankerd via concrete afspraken.	
	- Aanpak openbare orde projecten	In verband met de bezetting is het niet volledig gelukt om alle bedoelde projecten uit te voeren.	
	- Bestuurlijke strafbeschikking / bestuurlijke boete.	Dit wordt nu ook op andere gebieden toegepast.	
	- Cameratoezicht.	Dit wordt ingezet op het Plein en mobiel indien nodig.	
	- Kwaliteitsmeter veilig uitgaan gaat over in een horecaconvenant.	Het horecaconvenant is opgesteld maar nog niet ondertekend.	
	- Ondersteuning burgerinitiatieven.	Al deze projecten worden ondersteund.	
	- Veiligheidshuis.	Door de inzet van het Veiligheidshuis wordt de directe veiligheidssituatie van betrokken individuen en de openbare orde verbeterd.	
	- Veiligheidsmonitor.	Nijkerk doet hier aan mee.	
	- Veiligheidsweek (oktober week).	Dit is door prioriteitsstellingen niet opgepakt.	
	- Digitale opkoopregisters i.v.m. heling.	Controle blijkt nauwelijks te zijn uitgevoerd, hierdoor kunnen we niet constateren of er een vermindering is opgetreden.	
	- Aanpak terrorismebestrijding.	De aanpak is geborgd in het Veiligheidshuis	
- Communicatie over veiligheidszaken.	Dit doen we o.a. via nieuwsberichten en gerichte communicatie naar doelgroepen		

<p>We anticiperen op de autonome ontwikkelingen die direct effect hebben op de veiligheid.</p>	<p>Er is toenemende aandacht nodig voor deze autonome ontwikkelingen binnen het veiligheidsdomein. Het gaat hierbij om:</p> <ul style="list-style-type: none"> - De veranderende rol van de overheid bij ondermijning zodat ondermijningszaken opgepakt kunnen worden (ondermijning betekent het tegengaan van inmenging van de onderwereld in de bovenwereld). - De wens en de feitelijke toename van steeds meer, grotere en complexe evenementen die in de gemeente Nijkerk worden georganiseerd en het veiligheid kritische proces. Dit vraagt meer van de gemeente op het vlak van veiligheid en openbare orde. - De samenwerking Barneveld, Nijkerk en Scherpenzeel op het vlak van toezicht openbare ruimte. Deze samenwerking wordt eind 2017 geëvalueerd. Het beeld is dat Nijkerk de afgelopen drie jaar verhoudingsgewijs meer haalt dan brengt. Dit betekent dat we opnieuw moeten bepalen hoe we hier in staan en of we hier meer middelen aan willen toekennen. - Toezichtscontrole d.m.v. camera's in de binnenstad van Nijkerk i.r.t. extra toezicht en handhaving (zie raadsbesluit camera handhaving nr. 2017-017). 	<p>De onderwereld probeert steeds meer een plek te krijgen in de bovenwereld. Het is nodig dat de lokale overheid in navolging van de landelijke overheid hier tegen optreedt. Door de inzet van extra menskracht en middelen wordt gewerkt aan het verder tegengaan van ondermijnende activiteiten binnen de gemeente. Ook op het gebied van de handhaving wordt extra geïnvesteerd.</p> <p>De gemeente wil de initiatieven uit de samenleving voor grotere evenementen faciliteren door mee te denken met de organisatoren en hen te adviseren. Met als voornaamste doel dat de evenementen veilig kunnen plaatsvinden. Er is inmiddels gestart om deze veranderde rol vorm te geven. Komende tijd wordt dit samen met organisatoren en adviseurs van de gemeente (o.a. brandweer, politie) verder uitgewerkt.</p>
<p>We binnen de normen van brandveiligheid zijn.</p>	<p>Door het geven van voorlichting en het inzetten van preventieve maatregelen enerzijds en het uitvoeren van repressieve maatregelen anderzijds:</p> <ul style="list-style-type: none"> - voorkomen, beperken en bestrijden van brand, - beperken van brandgevaar - voorkomen en beperken van ongevallen bij brand 	<p>Samen met de (regionale) brandweer wordt enerzijds voorlichting gegeven over preventieve maatregelen en anderzijds continu gekeken hoe kan worden voldaan aan de voorwaarden voor een adequate repressieve inzet.</p>
<p>We in staat zijn om calamiteiten en crises adequaat te bestrijden</p>	<p>Actuele crisisplannen, zowel op regionaal als lokaal niveau, waarbij betrokkenen weten wat van hen verwacht wordt bij een calamiteit en/of crisis.</p>	<p>Er wordt lokaal en regionaal gewerkt aan actualisering van de crisisplannen. Er is geen ambtelijke oefening gehouden.</p>

Doelstelling		
De regelgeving voor de fysieke leefomgeving bevat slechts de hoogstnodige geboden en verboden.		
Het beleid en de regelgeving voor de fysieke leefomgeving kritisch tegen het licht van deze tijd is beoordeeld en voor zover niet zinvol en noodzakelijk, is geschrapt, aangepast of vervangen.	Het beleid verandert en zal zich er steeds meer op richten om beleidsruimte te creëren en tegelijkertijd te zorgen voor een goede ruimtelijke kwaliteit. Beoordeeld dient te worden welk gemeentelijk beleid en regelgeving daartoe overbodig is en kan worden geschrapt, welk beleid kan worden vereenvoudigd en welke ontwikkelingen om nieuwe beleidsregels vragen (ruimtelijke gevolgen energietransitie).	In 2018 is gestart met de voorbereiding van een nulmeting als onderdeel van het werkproces 'Implementatie Omgevingswet'. De nulmeting wordt in 2019 uitgevoerd en geeft inzicht in de huidige wijze van beleidsvorming en -uitvoering van de gemeente in het fysieke domein.
Het resterend aantal bestemmingsplannen verder is teruggebracht tot maximaal twee plannen met het oog op de noodzaak tot één gemeentelijk Omgevingsplan te komen.	Procedures vereenvoudigen, verminderen en verkorten, door de opstelling van bestemmingsplannen met voldoende intrinsieke flexibiliteit, door lean werken en minimaal twee keer per jaar opstelling 'veeg'plannen voor de kernen en één keer voor het buitengebied. Ter bevordering van de leesbaarheid van deze plannen en het verbeteren van de transparantie wordt voor beide bestemmingsplannen gewerkt met consolidatieplannen als opmaat naar het Omgevingsplan.	Als onderdeel van de implementatie van de Omgevingswet zijn we gestart met het maken van 1 bestemmingsplan voor het gehele gemeentelijke grondgebied. Dit plan wordt ter inzage gelegd voor 2021.
Meer beleidsruimte voor de fysieke leefomgeving wordt geboden aan initiatiefnemers die op goede wijze invulling geven aan hun maatschappelijke verantwoordelijkheid voor de werk- en leefomgeving	Het versterken en behouden van de kwaliteit van de fysieke leefomgeving komt centraal te staan. Daarmee wijzigt de houding in het beleid naar een 'ja, mits' ten opzichte van nieuwe initiatieven.	Er is gestart met de vertaalslag van de vastgestelde regionale handleiding menukaart FoodValley in het gemeentelijk beleid. De handleiding bevat een werkmethode waarmee ondernemers en burgers substantiële ontwikkelingsruimte wordt geboden (het zogeheten "ja mits-beleid) mits sprake is van een maatschappelijke investering die in verhouding staat tot de gevraagde ontwikkelingsruimte. Deze opvatting wordt in 2019 als sturingsfilosofie in de Omgevingsvisie, onderdeel landelijk gebied centraal uitgangspunt.
	Het voorgaande betekent meer ruimte voor de ontwikkeling van Nijkerk naar een duurzame en participerende samenleving, waarmee in Nijkerk met de dialoog reeds een aanvang is gemaakt.	Om voor ontwikkelruimte in aanmerking te komen stelt de voornoemde werkmethode de dialoog of het buurtgesprek als voorwaarde. De initiatiefnemer moet verantwoorden hoe met de uitkomsten uit de dialoog in de plannen rekening is gehouden.

	In 2018 wordt in het buitengebied reeds met deze beleidswijziging gewerkt met de implementatie van de zogenoemde 'Regionale Menukaart FoodValley' in het Bestemmingsplan Buitengebied.	Als de nieuwe werkmethode in gemeentelijk beleid is geïmplementeerd, wordt de dialoog standaard toegepast (2019). In 2018 is gestart met de toepassing van het buurtgesprek.	
	In 2018 wordt tevens het gemeentelijk welstandsbeleid uit 2013 geëvalueerd en, indien de uitkomsten uit de evaluatie dit vragen, geactualiseerd.	De evaluatie van het gemeentelijk welstandsbeleid is eind 2018 gestart. De uitkomst van de evaluatie kan aanleiding geven het welstandsbeleid of de –nota te actualiseren. Deze actualisering vindt tevens plaats met het oog op de implementatie van de Omgevingswet.	
Het instrument 'dialoog' wordt ingezet in de planologische procedures.	Het instrument de dialoog is een nieuwe benaderingswijze die uit gaat van vertrouwen en waarbij er 'vooraf' in overleg met de omgeving wordt geïnvesteerd om zo snel en doeltreffend draagvlak te creëren teneinde een plan in procedure te brengen.	Afhankelijk van eerdergenoemde implementatie van de menukaart wordt in 2019 de dialoog in de ontwikkeling van plannen met een substantiële impact op de omgeving gestandaardiseerd. Daarbij wordt overwogen deze methode ook toe te passen voor uitbreidingsplannen. In 2019 wordt deze werkmethode als sturingsfilosofie in de Omgevingsvisie uitgangspunt.	
Het voorgaande uitmondt in een soepele overgang naar de regelgeving zoals vastgelegd in en met de Omgevingswet.	Projectmatige aanpak van de implementatie van de Omgevingswet, waarbij de samenleving (burger en bedrijf) nadrukkelijk is betrokken.	Het projectplan voor de inhoudelijke implementatie van de omgevingswet en het opstellen van het omgevingsplan is in januari 2019 opgesteld en gaat dan van start.	
Doelstelling			
Leveren van producten en diensten aan inwoners, bedrijven en instellingen.			
Vergunningen worden verleend binnen de in het kwaliteitshandvest vastgelegde termijnen.	Uitvoering van het kwaliteitshandvest	Via monitoring wordt haalbaarheid getoetst.	
Vergunningen worden verleend binnen de in het kwaliteitshandvest vastgelegde termijnen.	Uitvoering van het kwaliteitshandvest	De KPI is gesteld op 77 %. Er zijn inmiddels 95% aanvragen binnen de wettelijke termijn afgehandeld.	
De handhaving Wabo, Drank & Horeca en APV inzet op de vastgestelde prioriteiten, uitgaande van het doel achter de regels en toepassing van zelfregulering waar dat kan.	Realisatie van de verschillende handhavingsprogramma's voor de Wabo-taken (bij de omgevingsdienst) en de openbare ruimte en drank en horeca. De prioriteiten en de landelijke handhaving strategie daarbij als kader te benutten.	Hiervoor is bij de begroting extra capaciteit beschikbaar gesteld.	

Doelstelling			
Ondernemers in het buitengebied wordt binnen de wettelijke mogelijkheden de maximale planologische ruimte geboden.			
Meer ruimte voor (agrarische) bedrijvigheid, met minimale aantasting van de ruimtelijke kwaliteit.	Bij uitvoering van de taken vergunningen, toezicht en handhaving (VTH) de mogelijkheden benutten zoals opgenomen in het VTH-beleid).	In alle uitvoeringstaken vond met de omgevingsdienst nauw overleg plaats over de mogelijkheden om ruimte te bieden.	
	In overleg met belanghebbenden planologische mogelijkheden bieden, met oog voor de leefbaarheid en ruimtelijke kwaliteit.	Het Landschapsontwikkelingsplan (LOP) is vastgesteld.	
	Maatwerk in vergunningverlening.	In overleg met de omgevingsdienst wordt voortdurend nagedacht en gewerkt aan een verbeterde vergunningverlening.	
Doelstelling			
Meer ruimte bieden voor ontwikkeling van inbreidingsplannen voor woningbouw.			
Inbreidingsplannen gaan voor uitbreidingsplannen.	Ontwikkeling van inbreidingslocaties.	Er lopen diverse projecten zoals Spaanse Leger, Vrijheidshof, Euretco, Nautilus en Paasbos.	
	Optimaal benutten van regelgeving (o.a. crisis- en herstelwet) in vergunningverlening .	Voor het ontwikkelgebied Havenkom is gebruik gemaakt van stimuleringsregeling Steengoed Benutten.	
Het groene karakter van wijken zoveel mogelijk behouden blijft.	De ruimtelijke kwaliteit van een plan wordt onderdeel van het proces tussen initiatiefnemer en omwonenden.	Elk ontwikkelings- /bouwplan dat in het kader van het vooroverleg wordt ingediend, is kritisch beoordeeld op een goede stedenbouwkundig en/ of landschappelijk inpassing. Dit zijn blijvende voorwaarden bij elke aanvraag.	
Omwonenden actief worden betrokken bij de ontwikkeling van inbreidingsplannen.	Initiatiefnemers en omwonenden stimuleren en faciliteren om samen een actief ontwikkelproces bij inbreidingsplannen uit te voeren.	In de vorm van een buurtgesprek (dialoog) wordt inhoud gegeven aan het betrekken van de omgeving bij ontwikkelingsplannen.	

3.1 Beleidskaders per programma

Nota/plan	Planperiode	Jaar vaststelling
Bestemmingsplannen en beeldkwaliteitplannen	Doorlopend	Doorlopend
Algemene Plaatselijke Verordening (APV) wijziging sluitingstijden 2015	Doorlopend	2015
Handhavingsbeleid onrechtmatige bewoning recreatieverblijven	Doorlopend	2015
Regionaal Crisisplan deel I	2011 – 2014	2011
Regionaal Crisisplan deel II	2011 – 2014	2012
Drank en horeca nalevingsbeleid	2013 en verder	2013
Evenementenbeleid gemeente Nijkerk	2013 en verder	2013
Drank- en Horecaverordening Nijkerk 2014	2014 – en verder	2014
Nota Preventie- & handhavingplan alcohol gemeente Nijkerk	2014 – 2019	2014
Integraal Veiligheidsprogramma Nijkerk 2015-2018 (IVP)	2015-2018	2015
Beleid Vergunningen, toezicht en handhaving (VTH-beleid)	2016 - 2019	2016
Visiedocument Dialoog V&H: "Nijkerk veilig en leefbaar voor ons allemaal"	2017-2021	2017
Uitwerkingsdocument Dialoog V&H	2017-2021	2017
Beleidsvisie externe veiligheid	doorlopend	2011

3.2 Verbonden partijen programma Veiligheid en Handhaving

Verbonden partijen	Doelstelling
VGGM (brandweer)	<p>Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden zet op efficiënte wijze haar middelen in voor een optimale waarborging van de kwaliteit van het leven, in casu de veiligheid en de gezondheid, van de inwoners van het verzorgingsgebied. De dienst is dé wettelijk aangewezen hulpverleningsorganisatie op het terrein van brandweer, volksgezondheid en rampen. Na afwikkeling van het project Doorontwikkeling Repressieve Organisatie is voor 2017 een evaluatie uitgevoerd naar de regionalisering waarbij de voorziene efficiency resultaten in beeld zijn gebracht.</p>
Omgevingsdienst de Vallei (OddV)	<p>De 5 gemeenten Barneveld, Ede, Nijkerk, Scherpenzeel en Wageningen en de provincie Gelderland hebben samen Omgevingsdienst de Vallei opgericht (OddV). In de Omgevingsdienst de Vallei werken deze partijen nauw samen op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving. De volgende doelstellingen gelden voor;</p> <p><i>Vergunningverlening</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Vergunningaanvragen moeten binnen de wettelijke termijnen worden afgehandeld en meldingen moeten beoordeeld worden op juistheid en volledigheid. • Het, in overeenstemming met het milieubeleid van de deelnemende gemeenten, bevorderen van de kwaliteit van de leefomgeving door het voorkomen van nieuwe geluidshindersituaties en het saneren van bestaande geluidshindersituaties. • Het, met behulp van de Kwaliteitscriteria, verbeteren van de lucht-, bodem- en waterkwaliteit. • Het voorkomen van hinder van bedrijven die binnen de grenzen van de deelnemende gemeenten zijn gelegen. <p><i>Toezicht en handhaving</i></p> <p>Het Programma Handhaving zet zich in voor een zodanige naleving van de wettelijke voorschriften dat de kwaliteit van de leefomgeving (veiligheid, leefbaarheid en duurzaamheid) optimaal wordt bevorderd.</p>

Regio FoodValley	De gemeenteraden hebben voor de jaren 2017-2019 de ambities van de regionale samenwerking in de regio via een Uitvoeringsagenda vastgelegd. Bepaald is dat regio Foodvalley zich focust op de taakvelden economie, werkgelegenheid, ruimtelijke ontwikkeling, wonen en mobiliteit. Er is tevens extra focus gelegd op de samenwerking tussen het bedrijfsleven, de kennis- en onderwijsinstellingen en de overheid (genaamd de Triple Helix). Voor Nijkerk specifiek is het onderdeel Food Productie Cluster en de Food Academy Foodvalley uitgewerkt. De inwonersbijdrage in 2018 is € 3,05 waardoor de regio Foodvalley de hoge ambities met extra capaciteit en inzet kan waarmaken. In 2019 worden de Regio Deal met het Rijk en de Strategische Agenda Foodvalley vastgesteld.
------------------	---

3.3 Wat heeft het gekost?

In onderstaande tabel zijn de lasten en baten opgenomen die aan het programma Veiligheid en handhaving verbonden zijn.

Tabel 3.3 Lasten en baten (bedragen x € 1.000)

	Begroting 2018 primair	Begroting 2018 na wijziging	Rekening 2018	Verschil tussen begroting na wijziging en rekening	
V=voordeel N=nadeel					
Woningbouwkavels	2.864	3.038	2.846	192	V
Overige activiteiten	3.902	4.752	4.524	229	V
Lasten	6.765	7.791	7.370	421	V
Woningbouwkavels	1.145	1.320	1.437	117	V
Overige activiteiten	174	174	200	26	V
Baten	1.319	1.494	1.637	143	V
SALDO (= lasten -/- baten)	5.447	6.297	5.733	564	V

De afwijkingen op programmaniveau (boven € 50.000) worden toegelicht in de financiële jaarrekening.

3.4 Uitvoeringsinformatie

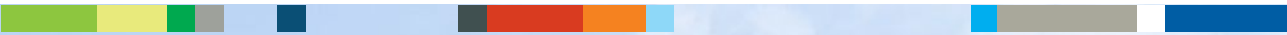
Bij het programma Veiligheid en handhaving horen de volgende taakvelden. Ter indicatie zijn per taakveld de lasten voor 2018 vermeld, in afgeronde bedragen.

Tabel 3.4

1.1	Crisisbeheersing en brandweer	€ 2.838.800
1.2	Openbare orde en veiligheid	€ 478.100
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	€ 0
8.1	Ruimtelijke ordening	€ 1.006.500
8.3	Wonen en bouwen	€ 1.409.900
	Totaal	€ 5.733.000

Deze tabel bevat uitvoeringsinformatie als aanvulling op de jaarrekening. Zo kunt u de relatie leggen tussen het programma en de bijbehorende taakvelden.

4

GT01

DELTA

4

Programma

Wonen en woonomgeving

Het programma Wonen en Woonomgeving beschrijft de doelen en bijbehorende activiteiten voor uitbreiding, instandhouding en mogelijke verbetering van de leefomgeving. Het programma gaat in op uitbreiding van het woningbestand, voorzieningen in de wijken en bereikbaarheid voor verkeer. Ook gaat het in op de instandhouding en verbetering van de leefomgeving waarbij milieu, ecologie, sociale veiligheid en verkeersveiligheid een plaats krijgen.

Vanuit 'Samen aan Zet' heeft de dialoggroep Wonen en Woonomgeving een visie opgesteld en zijn voorstellen uitgewerkt. De visie voor Wonen en Woonomgeving omvat de kernwaarde: Voor een toekomstgerichte duurzame leefomgeving. Deze visie valt uiteen in zeven elementen:

- Winkels en voorzieningen: de woonkernen voorzien in beschikbaarheid van de basisbehoeften in een verzorgde en goed bereikbare omgeving.
- Wonen: comfortabel wonen in een geordende omgeving draagt bij aan een respectvol, tolerant en aangenaam leefmilieu.
- Bestaand landschap: leven in een omgeving waarin op een verantwoorde en duurzame wijze wordt omgegaan met de belangen van boeren, bewoners, landgoedeigenaren, recreanten en natuur.
- Cultuurhistorie, cultuurtoekomst & recreatie: groene ruimte en monumenten geven rust en inspiratie en zijn belangrijk voor het welzijn en de Nijkerkse identiteit.
- Maatschappelijk: leven in een waardevolle omgeving waar de sociale verbondenheid voelbaar is en ervaren kan worden.
- Infrastructuur: bereikbaarheid en veiligheid vormen de basis voor aangenaam woon-, werk- en recreatiegenot.
- Rolverdeling: de kracht uit de samenleving wordt benut door de aanjaagfunctie van inwoners te stimuleren en burgerinitiatieven te faciliteren.

Als onderdeel van de dialoog Wonen en Woonomgeving en de Regionale Ruimte Visie regio Amersfoort staat de hoofddoelstelling uit de Structuurvisie Nijkerk/Hoevelaken 2030 centraal: het behouden van de onderscheidende kwaliteit van onze kernen en het behouden en versterken van de verschillende in de gemeente Nijkerk aanwezige landschappen. Ontwikkelingen zijn mogelijk voor zover passend bij de maat en schaal van onze gemeente. Daarbij gaat kwaliteit boven kwantiteit.

Kortom: "Drie herkenbare en door het landschap met elkaar verbonden woonplaatsen met elk hun eigen cultuur en samenleving. Dorps, landschappelijk en stedelijk wonen in de directe nabijheid van gekoesterde landschappen."

We hebben onze doelstellingen bereikt als	Wat moet er gebeuren om onze doelstellingen te bereiken?	Stand van zaken eind 2018
Doelstelling		
De openbare ruimte is schoon, heel en veilig		
Participatie plaatsvindt in beheer openbare ruimte	Het ondersteunen van initiatieven vanuit de samenleving om gezamenlijk de openbare ruimte schoon, heel en veilig te houden.	Er vindt participatie plaats op het onderdeel 'schoon' via SLG (Stichting Landschapsbeheer Gelderland). Daarnaast worden initiatieven voor de participatie bij groenonderhoud ondersteund en begeleid. Ook zijn lokaal zwerfafval brigades opgestart. De binnenstad van Nijkerk heeft meegedaan aan de verkiezing van schoonste winkelgebied, met een positief resultaat.
	De samenleving betrekken bij de planvorming van (her) inrichtingsprojecten in de openbare ruimte.	Dit gebeurt door enquêtes, inloopavonden voor bewoners en daarna de officiële inspraakprocedure.
	Overleg met burgers, wijkplatforms etc. over overdracht beheer openbare ruimte op verzoek vanuit de burger.	Dit gebeurt op kleinschalig niveau. Ook wordt gekeken naar mogelijkheden voor wijk/ buurtplatforms in de binnenstad onder het Platform Binnenstad Nijkerk.
	Participatie als criterium meenemen bij de aanbesteding.	Dit is gebeurd in onderhoudsbestek en wordt verder uitgebreid bij toekomstige aanbestedingen.
Overlast voor inwoners als gevolg van overvloedig regenval tot een minimum beperken	De in stand houden van de riolering op niveau houden zodanig dat er geen nadelige gevolgen voor inwoners ontstaan. Dit betekent adequaat anticiperen op de gevolgen van klimaatveranderingen (o.a. hevige buien).	Behalve dat we maatregelen nemen in de herinrichtingsprojecten, zoals de Oranjewijk, zijn ook straten en hofjes afgekoppeld in Corlaer, Hoevelaken en bijvoorbeeld in de Havenstraat en Holkerweg om overlast van regen te voorkomen. Daarnaast zijn in het nieuwe GRP (febr. 2018) specifieke maatregelen opgenomen gelet op de gevolgen van klimaatveranderingen.

Het beheer en onderhoud van de voorzieningen in de wijken op niveau zijn	De groenvisie en het groenbeleidsplan worden in 2018 geactualiseerd, zodat zij aansluiten bij een duurzame en circulaire samenleving.	De groenvisie en het groenbeleidsplan worden in 2019 geactualiseerd.	
	Vastleggen van groenstructuren en speelvoorzieningen conform het handboek groenbeleid.	De actualisatie vindt plaats in 2019	
	Actualisatie van beheerplannen openbare ruimte.	De beheerplannen worden geactualiseerd.	
	Vergroten van duurzaamheid bij (her) inrichtingsprojecten.	Bij herinrichting van speelterreinen worden duurzame materialen toegepast die recyclebaar zijn.	
	Uitvoering van beheermaatregelen vanuit inspecties en beheerplannen.	Dit is een continue proces vanuit het beheer en wordt uitgevoerd als het basis niveau niet meer aanwezig is.	
	De inzameling van afval efficiënt laten verlopen zodanig dat landelijk afgesproken milieudoelstellingen worden gehaald.	Dit is gerealiseerd. Sinds 2018 worden luiers apart ingezameld.	
Doelstelling			
Er is een adequaat en divers woningaanbod dat aansluit bij de lokale behoefte.			
Er voldoende woningen en keuzemogelijkheden voor onze huidige en toekomstige inwoners zijn.	Afspraken maken met woningcorporaties over beschikbaarheid van de kernvoorraad voor de doelgroepen (o.a. mensen met een beperking).	Er zijn met Woningstichting Nijkerk (WSN) en Alliantie prestatieafspraken gemaakt voor 2019.	
	Woonruimte (sociale woningbouw) beschikbaar krijgen in overleg met woningbouwverenigingen om zodoende de taakstellende aantal statushouders onderdak te kunnen bieden.	De taakstelling voor het huisvesten van statushouders ligt op schema. Statushouders verblijven o.a. in het zusterhuis en in de tiny houses en stromen door naar de reguliere huurwoningen.	
	Actief participeren in de regionale ruimtelijke visie.	Nijkerk nam actief deel aan dit traject. De visie is inmiddels afgerond.	
Er voldoende kwaliteit van de woningvoorraad en woonomgeving is.	Per jaar gemiddeld 200 nieuwe woningen bouwen naar behoefte, onder andere in Nijkerkerveen en Doornsteeg en diverse (binnenstedelijke) locaties.	In 2018 zijn 415 nieuwbouwwoningen opgeleverd, waarvan 142 sociale huurwoningen. Deze woningen zijn verspreid over Nijkerk, Nijkerkerveen en Hoevelaken gerealiseerd.	
	Inzicht krijgen in de kwalitatieve vraag van woningen binnen de Foodvalley	De stichting vastgoedmonitor brengt jaarlijks een rapportage uit over de woningbehoefte en realisatie in de FoodValley.	

	Faciliteren van particuliere initiatieven op het gebied van woningbouw zoals Spaanse leger en Bouwfonds Hoevelaken.	Diverse particulieren (private) initiatieven worden gefaciliteerd. In 2018 is onder andere gestart met woningbouw op de locatie Vrijheidslaan-Noord, maar ook op de locatie Brink 61 (voormalige Aldi) in Nijkerk. De realisatie van Woonpark Hoevelaken (voormalig Bouwfonds in Hoevelaken) is voorzien per begin 2019. Eind 2019 kan naar verwachting gestart worden met de bouw van woningen in het Spaanse Leger.	
	Faciliteren van tijdelijke huisvesting voor starters (alleenstaanden).	De tiny houses zijn een uitwerking van deze opgave. De tiny houses bij het Spookkamp zijn in oktober 2018 opgeleverd.	
Doelstelling			
Cultuur en landschappelijke waarden in het buitengebied worden gekoesterd.			
Landschapskwaliteiten behouden en versterkt worden	Landgoedeigenaren e.a. faciliteren in hun projecten om hieraan bij te dragen (o.a. uitvoering koepelplan Appel)	Twee grote projecten lopen om landgoedeigenaren te faciliteren: Landgoed Appel en Hoevelakense Bos. De voorbereiding van de visie is in 2018 gestart.	
	Diverse activiteiten vanuit de Landschapsregeling 2016 (o.a. opschonen poelen en beplantingsprojecten met bewoners).	De subsidieregeling 2016 is bijna afgerond en de projecten gerealiseerd. In 2018 is nieuwe subsidie aangevraagd en toegekend.	
	Natuurcompensatie knooppunt Hoevelaken 2015 e.v.	Ruim 3 hectare is al geland, grenzend aan het Hoevelakense Bos.	
	Vrijkomende agrarische bebouwing herbestemmen of anders benutten.	In 2018 kwamen voor 5 locaties verzoeken voor functieverandering binnen. Hieraan is planologische medewerking verleend.	
Doelstelling			
Vervoersmogelijkheden worden gestimuleerd en gefaciliteerd.			
Een aantrekkelijk en verkeersveilig fietsnetwerk, met extra aandacht voor verkeersonveilige en drukke kruispunten wordt gerealiseerd.	Aanleg fietstunnels voor ontsluiting van de wijk Doornsteeg.	De fietstunnels zijn in uitvoering en worden midden 2019 afgerond.	
	Herinrichting Torenstraat/ Callenbachstraat.	Het kruispunt tussen de Torenstraat en Callenbachstraat is opnieuw ingericht. Dit is afgerond.	
	Uitvoering verkeersplan binnenstad.	De rijrichting in de binnenstad is aangepast, borden zijn geplaatst en bewoners zijn geïnformeerd. Het centrum is autoluw gemaakt, met uitzondering van vergunninghouders (bewoners) en venstertijden voor laden en lossen. De camera's voor nummerbordregistratie zijn geplaatst en in werking. Evaluatie volgt.	

De frequentie van de treinverbindingen vanaf station Nijkerk verdubbelt.	Lobby en inbreng in mirt onderzoek.	De NS heeft vier extra treinen per spits tussen Harderwijk en Amersfoort gepland, in de ochtend richting Amersfoort en in de avond richting Harderwijk. Dit gaat vanaf december 2019 in.
In de ochtend- en avondspits zijn op de ontsluitingswegen binnen de gemeente geen opstoppingen.	Capaciteit verhogende maatregelen op kruispunten N301.	Maatregelen N301: Werkzaamheden zijn gepland voor de periode maart-juni 2019. Provincie Gelderland voert dit uit.
	In overleg met Amersfoort en RWS ontwerp verbeteren ontsluiting Westerdorpstraat in Hoevelaken.	Ontwerp Tracébesluit is goedgekeurd. Er komen wel nog wat aanpassingen en een definitief ontwerp. Hierover wordt nog overlegd. Uitvoering is gelijktijdig met uitvoering aanpassing knooppunt Hoevelaken. Dit start in 2021.

4.1 Beleidskaders per programma

Nota/plan	Planperiode	Jaar vaststelling
Handboek groenbeleid	2018-2022	2018
Welstandsnota	Doorlopend	2013
Huisvestingsverordening 2015	Doorlopend	2015
Integraal beheerplan openbare Ruimte IBOR	2004 – en verder	2004
Gemeentelijk Waterplan	2005 – 2030	2006
Gemeentelijk Verkeers- en Vervoerplan (GVVP)	2010 – 2020	2011
Groene Buffer	2010 e.v.	2011
Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan (VGRP)	2018 – 2022	2018
Parkeerbeleidsplan	2014 – 2020	2014
Woonvisie 2015+	2015 en verder	2015
Koepelplan Landgoed Appel	2015 en verder	2015
Visie aantrekkelijk Nijkerk	2016	2016
Landschapsregeling 2016	2016	2016
Beheerplan wegen	2018-2022	2019
Beheerplan sloten, bermen en duikers	2018-2022	2019
Visiedocument Dialooggroep Wonen en Woonomgeving	2017 en verder	2017
Uitwerkingsdocument Dialooggroep Economie en bedrijfsomgeving	2017 en verder	2017
Afvalbeleidsplan	2017 en verder	2017

4.2 Verbonden partijen programma Wonen en woonomgeving

Verbonden partijen	Doelstelling
Regio de Vallei	De gemeenschappelijke regeling Regio De Vallei is voortgezet in verband met de contractuele verplichtingen in het kader van de afvalverwerking door de ARN. Binnen deze gemeenschappelijke regeling zijn contracten met marktpartijen afgesloten voor de verbranding van restafval (ARN), vergisting en compostering van GFT (Twence) en sortering / vermarkting van kunststof (ARN/Remondis). De met de ARN gesloten overeenkomst voor afvalverbranding eindigt per maart 2020 met een opzegtermijn van twee jaar. Voor maart 2018 moet duidelijk worden hoe de deelnemende gemeenten de afvalverwijdering gaan regelen, waarbij bekeken wordt of dit weer binnen het verband van Regio De Vallei moet gebeuren.
Regio Amersfoort	Het 'convenant woonruimteverdeling regio Amersfoort' heeft als doel om duidelijkheid te scheppen voor woningzoekenden door alle sociale huurwoningen in Nijkerk én de regiogemeente via één systeem te huur aan te bieden.
Regio Foodvalley	De gemeenteraden hebben voor de jaren 2017-2019 de ambities van de regionale samenwerking in de regio via een Uitvoeringsagenda vastgelegd. Bepaald is dat regio Foodvalley zich focust op de taakvelden economie, werkgelegenheid, ruimtelijke ontwikkeling, wonen en mobiliteit. Er is tevens extra focus gelegd op de samenwerking tussen het bedrijfsleven, de kennis- en onderwijsinstellingen en de overheid (genaamd de Triple Helix). Voor Nijkerk specifiek is het onderdeel Foodproductiecluster en de Food Academy Foodvalley uitgewerkt. De inwonersbijdrage in 2018 is € 3,05 waardoor de regio Foodvalley de hoge ambities met extra capaciteit en inzet kan waarmaken. In 2019 worden de Regio Deal met het Rijk en de Strategische Agenda Foodvalley vastgesteld.

4.3 Wat heeft het gekost?

In onderstaande tabel zijn de lasten en baten opgenomen die aan het programma Wonen en woonomgeving verbonden zijn.

Tabel 4.3 Lasten en baten (bedragen x € 1.000)

	Begroting 2018 primair	Begroting 2018 na wijziging	Rekening 2018	Verschil tussen begroting na wijziging en rekening	
V=voordeel N=nadeel					
Bedrijfskavels	6.754	8.885	6.115	2.770	V
Overige activiteiten	14.056	14.670	14.786	116	N
Lasten	20.810	23.555	20.901	2.654	V
Bedrijfskavels	7.503	8.885	6.374	2.511	N
Overige activiteiten	6.922	7.764	8.190	426	V
Baten	14.425	16.649	14.564	2.085	N
SALDO (= lasten -/ baten)	6.385	6.906	6.337	569	V

4.4 Uitvoeringsinformatie

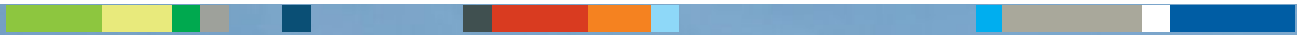
Bij het programma Wonen en woonomgeving horen de volgende taakvelden. Ter indicatie zijn per taakveld de lasten vermeld, in afgeronde bedragen

Tabel 4.4

0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	€	12.500
2.1	Verkeer en vervoer	€	3.936.000
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	€	4.368.300
7.2	Riolering	€	-272.800
7.3	Afval	€	-661.800
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	€	-61.900
8.1	Ruimtelijke ordening	€	-724.900
8.2	Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	€	-258.800
		Totaal €	6.336.600

Deze tabel bevat uitvoeringsinformatie als aanvulling op de jaarrekening. Zo kunt u de relatie leggen tussen het programma en de bijbehorende taakvelden.

corlaer

GEZONDHEIDSCENTRUM

5

5

Programma

Sociaal domein

Binnen het sociaal domein werken we aan een kanteling van 'zorgen voor' naar 'zorgen dat', waarbij we een beroep doen op de eigen kracht en verantwoordelijkheid van de Nijkerkse samenleving. Ondersteuning aan inwoners met een hulpvraag heeft onze prioriteit. Vanuit een regierol zetten we in op de samenvoeging van budgetten en een betere samenwerking tussen instellingen en zorgverleners met cliënten.

Preventief handelen wordt steeds belangrijker. Dit om inwoners tijdig ondersteuning te bieden en eventuele zorg zo licht en kortdurend mogelijk te organiseren. In nauwe afstemming met voorscholen, het onderwijs, (zorg)aanbieders, gezondheidscentra, huisartsen en onze gebiedsteams wordt hier vorm en inhoud aan gegeven. In het licht van de komende Omgevingswet stimuleren wij het langer zelfstandig kunnen wonen van inwoners en het voeren van regie op hun eigen huishouden, bijvoorbeeld door het verruimen van de mogelijkheden voor inwoning en mantelzorg.

- *Jeugdnota 'een kind- en gezinsvriendelijk Nijkerk'*: eind 2018 is de nieuwe jeugdnota vastgesteld. Hierin zijn diverse programmalijnen vastgesteld. De basis is dat een kind thuis hoort op te groeien. Hierop wordt maximaal ingezet. Is dit niet mogelijk dan wordt elders aanvullend inzet gezocht. De ketensamenwerking, met ouders, het onderwijs, huisartsen en jeugdhulpaanbieders wordt versterkt. Het belang van monitoring en het behalen van een effectief resultaat wordt steeds belangrijker aangezien de uitgaven hoger zijn dan het budget dat van het Rijk wordt ontvangen. Vanuit de jeugdnota wordt de inzet op leerplicht met 1,5 fte vergroot. Hierdoor kan per 2019 actiever ondersteuning worden geboden aan jongeren in het onderwijs en hun ouders, waardoor de preventieve inzet wordt versterkt.
- *Inzet op 18 - 23 jarigen*: de 18 jarige leeftijd is een kwetsbaar moment. De jeugdhulp staakt veelal de activiteiten en de Wmo is nog onvoldoende ingeregeld. Jongeren zonder ondersteuning vanuit ouders/verzorgers worden geacht om een postadres/huisvesting en inkomen (bijstand, uitkering of werk) te hebben. Ook wordt er vanuit de wet van ze verwacht dat ze voldoende geestelijke capaciteit hebben om goede keuzes te kunnen maken. Bij een aantal jongeren in gemeenten is dit niet het geval en blijft dit zo. Het is aan gemeenten om via leerplicht en afstemming met de jongere zelf, ouders/verzorgers, onderwijs, jeugdhulpaanbieders, woningstichtingen etc. te organiseren dat

een jongere een geslaagde overstek naar de Wmo kan maken (indien nodig). In 2018 zijn we lokaal via een gerichte aanpak voor deze doelgroep aan de slag gegaan, dit om problemen vanuit het systeem te voorkomen.

- *Doorontwikkeling Wmo en versterking verbinding voorliggend veld:* onze gemeente wil een sociaal gezicht blijvend vorm en inhoud geven. Onze inwoners waarderen de kwaliteit van jeugdhulp en Wmo hoog. Hier is door velen, inclusief alle zorgaanbieders, hard voor gewerkt. In Nijkerk lopen vier inkoopafels: algemeen toegankelijk, niet algemeen toegankelijk, hulp bij het huishouden en toegang/gebiedsteams. Deze laatste overlegtafel is vervallen door de uitkomsten van de evaluatie gebiedsteams. Met de aanbieders volgen we voortgang en ontwikkelingen. Steeds vaker blijken voorzieningen of activiteiten meerdere overlegtafels te raken. Door combinaties worden nieuwe activiteiten mogelijk. Dit vraagt om het flexibel inzetten van middelen.
- *Doorontwikkeling gebiedsteams:* de gebiedsteams zijn geëvalueerd en de meeste medewerkers zijn met ingang van 2019 in dienst van de gemeente gekomen. Binnen de gebiedsteams is in 2018 veel aandacht besteed aan het uitrollen van 1 plan - 1 gezicht. De inwoner met een hulpvraag wordt actief begeleid en ervaart minder 'stress van herhaling of de weg kwijt zijn'. Veel energie is gestoken in de doorontwikkeling van de 4 teams, versterking van het lokale netwerk en de zichtbaarheid van de gebiedsteams.
- *Versterking teams Werk en Inkomen:* in 2018 is vanuit het principe 'iedere inwoner die werkloos is of een bijstandsuitkering heeft is in beeld' geïnvesteerd in deze inwoners. Met iedere inwoner is gesproken, de kansen rondom opleiding en werk zijn beoordeeld en inwoners zijn opnieuw op de Participatieladder ingedeeld. De contacten zijn aangehaald; veelal meerdere keren per jaar, rondom sommige inwoners zelfs wekelijks. Ook de statushouders zijn actief ondersteund. Via gerichte trainingen: leren solliciteren, rechten & plichten, is de kracht van inwoners versterkt. Het doel is om inwoners actiever te laten participeren in de samenleving en waar mogelijk te activeren richting werk (vrijwilligerswerk en/of professioneel).
- *Innovatie in het sociaal domein stimuleren:* vanuit de gemeente werken we steeds integraler. Via de gebiedsteams, bezoeken op locatie/in de wijk, via een integrale klantreis en het innovatieteam. Het doel is om inwoners met een hulpvraag snel, professioneel en gedegen te kunnen ondersteunen via het brede gemeentelijke aanbod dat aanwezig is. Waarbij altijd wordt beoordeeld wat de inwoner zelf kan oppakken en/of wat via het voorliggend veld al aanwezig is.
- *Monitoring Sociaal Domein:* het sociaal domein beslaat een groot deel van de gemeentelijke financiën. Binnen de gemeente zijn diverse thuishoofden aan het sociaal domein verbonden. De monitoring is in 2018 versterkt. Alle teams beschikken inmiddels over dashboards zodat ze financieel de uitgaven realtime kunnen volgen. Via monitoring wordt trends en ontwikkelingen zichtbaar (zowel positief als negatief). In de werkprocessen moet een doorontwikkeling plaatsvinden, ook in 2019. Monitoring is een structurele aangelegenheid. Een verdere doorontwikkeling is in relatie tot de reserve Sociaal Domein noodzakelijk: inkomsten en uitgaven moeten de komende jaren meer in balans worden gebracht.
- *Dialog:* de dialoggroep Sociaal Domein heeft twee overkoepelende onderwerpen gedefinieerd: participatiebalans (actief participeren maar ook de ruimte hebben

om te kunnen herstellen) en maatwerk (afstemming van de dienstverlening op vragen, behoeften en mogelijkheden van inwoner(s) en zijn/haar sociale netwerk). De vijf ideeën: armoede Nijkerk uit, één-loketfunctie, ontmoetingspleinen, regie en samenwerking en ontdek-en-doe spel zijn grotendeels opgepakt. De eerste rapporten zijn in 2018 gepresenteerd. Het Paashuis gestart en het advies rondom Bruggenbouwers en 1-loket is opgeleverd. Per 2019 worden de resultaten vanuit de dialoog concreter zichtbaar.

We hebben onze doelstellingen bereikt als	Wat moet er gebeuren om onze doelstellingen te bereiken?	Stand van zaken eind 2018
Doelstelling Samen leven: Het verbinden van mensen en organisaties, integratie van verschillende doelgroepen, drempels weg nemen om kansen te creëren, diversiteit te bevorderen en dwarsverbanden te leggen.		
De professionals in het lokale veld gebruik maken van elkaars kennis en expertise.	Faciliteren van trainingen en netwerkbijeenkomsten, met als doel dat professionals in het sociaal domein elkaar kennen en deskundiger worden op inhoudelijke thema's en integrale samenwerking. <i>Voorbeeld training: Aandachtfunctionaris Wet Meldcode.</i>	Voorbeeld: training en netwerkbijeenkomsten voor lokale aandachtfunctionarissen Wet Meldcode en Verwijsindex. Voorbeeld: de grote bijeenkomsten bij aftrap van het schooljaar waarbij alle IB-ers, groepsleiding en ketenpartners (waaronder huisartsen, jeugdartsen, Gebiedsteam) een inhoudelijke bijeenkomst opzetten en geven voor sleutelfiguren. Het advies rondom Bruggenbouwers is in 2018 opgeleverd.
Er een goede integrale samenwerking is binnen het Sociaal domein.	De komende jaren wordt ingezet op de inhoudelijke verbindingen tussen de domeinen jeugdhulp, passend onderwijs, sport, Wmo, participatie, publieke gezondheidszorg en wonen. <i>Voorbeeld: afspraken tussen het onderwijs, sportverenigingen, samenwerkingsverbanden, woningcorporaties en gemeente over de financiering en ieders verantwoordelijkheden binnen het sociale domein.</i>	Budgetten zijn ontschot. Er wordt vanuit maatwerk zo integraal mogelijk gewerkt. In dat kader is een pilotteam ingericht wat op basis van de vraag van de inwoner integraal, multidisciplinair samenwerkt (innovatieteam/ klantreis). Dit sluit naadloos aan bij de Nijkerkse Route waar inwoners maximaal in hun kracht worden gezet. Ook vanuit de Dialoog en door de gebiedsteams worden actief verbindingen gezocht en vindt doorontwikkeling in de samenwerking plaats. Een goed voorbeeld is de integrale samenwerking op beleidsniveau waarin het Jeugdprogramma 2019-2022 tot stand is gekomen. Door te werken vanuit de leeflijn van inwoners (-9 maanden tot 23 jaar), komen – gegeven de behoefte van de inwoner - de verschillende domeinen vanzelf langs.

Doelstelling		
Kwaliteit van leven: Over de inwoner, waarbij rekening gehouden wordt met live-events, uitgegaan wordt van eigen kracht en mogelijkheden, met aandacht voor persoonlijke (sociale) ontwikkeling om van betekenis te zijn en het welbevinden te vergroten.		
Het welbevinden en de kwaliteit van leven van inwoners wordt vergroot.	Het bieden van voorzieningen en voorlichting voor de Nijkerkse inwoners, bv. algemeen toegankelijk aanbod, schuldpreventie en schuldhulpverlening.	Bij veel inwoners is sprake van maatwerk. Inwoners worden zo maximaal mogelijk betrokken, geïnformeerd en begeleid bij hun financiële mogelijkheden. Een project als Money-Fit is in 2018 gestart.
	Bieden van maatwerkvoorzieningen (Wmo, Jeugdhulp) die passen bij de persoonlijke situatie en directe omgeving van de inwoner. Extra aandacht gaat naar de kwetsbare doelgroepen.	Nijkerk heeft een breed aanbod van aanbieders. De waardering van inwoners is hoog. Casusgerichte aanpak is in ontwikkeling bij complexe en kostbare casuïstiek. Het aantal aanbieders blijft stijgen, vooral omdat aanvullend ingekocht wordt naar aanleiding van zeer specifieke behoeften.
	Adequate en doelmatige inkoop van Jeugdhulp via de Regio FoodValley.	Nijkerk heeft een breed aanbod van aanbieders. De waardering van inwoners is hoog. Het transformatieplan jeugd FV/Nijkerk heeft als doel per 2019 met minder middelen hetzelfde resultaat voor hetzelfde aantal jongeren te bereiken.
	<p><i>Voorbeelden:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Overbelasting onder mantelzorgers wordt voorkomen en mantelzorgers voelen zich ondersteund en ontlast.</i> - <i>Statushouders en andere inburgeringsplichtigen nemen volwaardig deel aan het maatschappelijk leven en hebben hiervoor de verplichte participatieverklaring ondertekend.</i> - <i>Belemmeringen in de toegankelijkheid van de samenleving weggenomen worden aan de hand van uitrol van de lokale Inclusie Agenda.</i> 	<p>Op veel terreinen wordt, vanuit de gemeente in samenspraak met inwoners en organisaties, inzet gepleegd. Hierdoor ontstaat steeds meer inzicht in de lokale samenleving in de drie kernen. In nauwe afstemming met partners wordt beleid en uitvoering geëvalueerd en waar nodig doorontwikkeld. In 2018 is vaker respijtverblijf ingezet om mantelzorgers te ontlasten.</p> <p>In 2018 is vormgegeven aan het Participatieverklaringstraject door Vluchtelingenwerk (in opdracht van de gemeente). Elke statushouder maakt hierdoor kennis met de cultuur van Nederland en in het bijzonder van Nijkerk. Hiermee wordt uitvoering gegeven aan een wettelijke verplichting ter bevordering</p>

		<p>ingezet. Begeleiding richt zich op het toeleiden naar participatie, scholing en (betaald) werk. In december 2018 is de beleidsvisie op Werk door de Raad vastgesteld. De re-integratie van statushouders is hierin als speerpunt voor de komende jaren opgenomen, met als doel de komende jaren statushouders in een zo vroeg mogelijk stadium mee te laten doen in de samenleving. Periodiek vinden overleggen plaats met interne en externe partijen gezamenlijk om zo veel mogelijk een integrale aanpak van statushouders te bewerkstelligen.</p> <p>In 2020 wijzigt de landelijke wet- en regelgeving rondom statushouders.</p>	
Er een levendig activiteiten aanbod is van algemeen toegankelijke voorzieningen dat aansluit bij de lokale behoefte.	De vrijwillige inzet en particuliere initiatieven van inwoners worden gestimuleerd en ondersteund.	Enerzijds blijkt het moeilijk om tot realisatie te komen, anderzijds neemt het aantal ideeën van particulieren nog steeds toe. Denk bv. aan steunouders en opvang in de buurt.	
	Sociaal-culturele en sportieve activiteiten worden voor specifieke doelgroepen vergoed (o.a. via uitwerking Kindpakket).	De regeling wordt actief uitgevoerd, waarbij bij inwoners maatwerk wordt geboden.	
	Via de inkoopafdeling Algemeen Toegankelijk (AT) wordt het preventie en activiteiten aanbod afgestemd.	<p>Dit is een continue proces, waarbij de afschaling via preventieve inzet minder hard verloopt dan gehoopt. In deze fase van transitie en transformatie stijgt de behoefte bij beiden (preventief en curatief) nog.</p> <p>De raad heeft inmiddels besloten dat de collectieve preventietaak van de gebiedsteams hoort in het Algemeen Toegankelijk aanbod. Overdracht naar AT wordt voorbereid (actiepunten 2019). De gebiedsteams blijven rondom inwoners en gezinnen uiteraard (selectief) preventief aanbod bieden.</p>	
	Er vindt een inhoudelijke en financiële verschuiving plaats van Niet Algemeen Toegankelijk (NAT) aanbod naar Algemeen Toegankelijk aanbod (AT).	Dit is een continue proces, waarbij de afschaling minder hard verloopt dan gehoopt. Veelal stijgt de behoefte bij beiden (AT en NAT), ook door een groei van de doelgroepen.	

Inwoners van Nijkerk wonen zo lang mogelijk zelfstandig en voeren regie op hun eigen huishouden.	Inkoop van voorzieningen algemeen toegankelijk, hulp bij het huishouden, dagbesteding en begeleiding & woningaanpassing.	Dit is een continue proces dat in nauwe afstemming met alle aanbieders verloopt. Hoge waardering van onze inwoners.	
	Laagdrempelige en toegankelijke ondersteuning bieden via de vier lokale gebiedsteams.	Ede evaluatie van de gebiedsteams laat positieve uitkomsten zien. De doorontwikkeling loopt. Circa 45% van de dienstverlening van de gebiedsteams bestaat uit laagdrempelige ondersteuning.	
	Verbeteren van de levensloopbestendigheid van de woningvoorraad, zodat mensen (langer) zelfstandig in de eigen woning kunnen blijven wonen. Actief faciliteren door campagne Woonbewust en ondersteuning van initiatieven vanuit de samenleving die dit bevorderen.	Dit is een open einde regeling, deels reagerend op vragen vanuit inwoners. Begin dit jaar is de Woonbewust campagne met betrokkenen geëvalueerd. Daaruit blijkt dat het aantal aanvragen van huisbezoeken niet (langer) opweegt tegen alle inspanningen die gedaan zijn voor Woonbewust. Met Sigma is afgesproken dat het bespreken van het aanpassen van de woning vast onderdeel wordt van de reguliere huisbezoeken. Een deel van de Woonbewust-vrijwilligers is bereid om op aanvraag huisbezoeken te blijven verzorgen, waarbij advies op maat geleverd kan worden.	
	Verruiming van mogelijkheden voor inwoning/mantelzorg en ouderenhuisvesting in de buurt van voorzieningen.	Dit wordt meegenomen binnen de nieuwe woonvisie. Waar nodig wordt maatwerk toegepast.	
Doelstelling			
Aandacht: Het aandacht hebben voor elkaar begint bij preventie en signalering van de hulpvraag en gaat over in ondersteuning van kwetsbare situaties als dat nodig is.			
Jongeren goede kansen hebben op de arbeidsmarkt en zich actief kunnen inzetten in de maatschappij.	Het terugdringen van het aantal voortijdig schoolverlaters zonder diploma.	Dit is een continue proces waarin door leerplicht en RMC wordt gewerkt aan het terugdringen van voortijdig schoolverlaters. Via de jeugdnota is de formatie van team leerplicht verruimd. In 2019 wordt het team leerplicht/leerrecht uitgebreid.	
Inwoners en organisaties participeren in de totstandkoming en uitvoering van het gemeentelijk beleid.	Uitvoering geven aan de voorstellen uit de dialooggroep Sociaal Domein binnen de door de raad beschikbaar gestelde middelen.	Voor elk voorstel vanuit het cluster is een ambtelijk contactpersoon aan de slag.	

	Ontwikkeling en uitvoering van beleid tot stand komt in samenspraak met inwoners, klanten en andere belanghebbenden.	Bij het vormgeven van het Jeugdprogramma 2019 – 2020 zijn interactieve sessies georganiseerd met jeugd, ouders en professionals. Dit blijft in de uitvoering een continu proces.	
	Partijen uit de samenleving verantwoordelijkheid nemen voor de uitvoering van activiteiten en adviseren over nog te ontwikkelen beleid.	Binnen de reguliere uitvoering wordt nagenoeg standaard actief met de inwoners/samenleving afgestemd. Besproken wordt wat de samenleving zelf kan oppakken. In de praktijk is dit nog zeer beperkt en is er sprake van ingroeimodel. Binnen de ambities van het Uitvoeringsprogramma is hiervoor aandacht.	

5.1 Beleidskaders per programma

Nota/plan	Planperiode	Jaar vaststelling
Verordening en beleidsregel Meedoen	2008 en verder	2012
Regionaal Voortijdig schoolverlaten programma	2017 – 2020	2017
Wmo beleidsplan gemeente Nijkerk	2012 – 2015	2012
Beleidsplan Bibliotheekwerk gemeente Nijkerk	2012 – 2018	2012
Geactualiseerd Integraal Huisvestingsplan Onderwijs	2019 – 2035	2018
Visie op de vernieuwing van het Sociaal Domein	2015 – en verder	2013
Hoofdlijnennota “Op weg naar een vernieuwd Sociaal Domein”	2015 – en verder	2013
Aanvullend beleidskader Sociaal Domein	2015 – en verder	2014
Convenant resultaatafspraken voor- en vroegschoolse educatie	2015 – en verder	2014
Woonvisie 2015+	2015 – en verder	2015
Visiedocument Dialoggroep Sociaal Domein	2017 – en verder	2017
Uitwerkingsdocument Dialoggroep Sociaal Domein	2017 – en verder	2017
Jeugdprogramma: een kind- en gezinsvriendelijke gemeente	2019 – 2023	2018
Regiovisie: huiselijk geweld en kindermishandeling	2014 – 2018	2014
Beleidsplan Hoogwaardig handhaven	2010 – en verder	2010
Beleidsplan Wet gemeentelijke schuldhulpverlening	2016 – 2019	2016
Uitvoeringsplan Preventie van schulden	2017 – en verder	2016
Visie op werk “Op weg naar een duurzaam perspectief”	2019 – 2022	2018

5.2 Verbonden partijen programma Sociaal Domein

Verbonden partijen	Doelstelling
VGGM	Op het gebied van de volksgezondheid zijn per 1 januari 2015 Jeugdzorg, Awbz/Wmo en Participatie tot het takenpakket van de gemeente gaan behoren door de decentralisaties. De VGGM ondersteunt en adviseert de gemeente bij de beantwoording van de centrale sturingsvragen hierover.
FoodValley: Jeugdhulp & Verwijsindex	De inkoop jeugdhulp is per 2015 in nauwe afstemming opgezet. Met de inmiddels ruim 200 aanbieders is via accounthouderschappen contact, zodat de uitvoering actief wordt gevolgd en waar nodig bijgesteld. Via het Knooppunt verloopt de facturatie, monitoring en vindt beleidsmatige aansturing plaats. Nationaal loopt de regio qua monitoring en inzicht op casusniveau voorop.
Noord-Veluwe: Passend Onderwijs* Regio Amersfoort:	Scholen hebben in de Wet Passend Onderwijs de zorgplicht gekregen. Dit betekent dat het verplicht is om voor alle kinderen een passende plek / een passend onderwijsprogramma te bieden. Als dat niet binnen de school kan, dan is de school verantwoordelijk om een andere school (binnen of buiten het samenwerkingsverband) te vinden waar dit wel kan. Thuiszitters zouden hierdoor niet meer voor moeten komen. Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de uitvoering van de leerplicht. Er is een regionaal ambtelijk overleg voor opgericht ter voorbereiding op het formele OOGO (Op overeenstemming gerichte overleg) met de verantwoordelijk wethouders.
Regionale Meld- en Coördinatiefunctie (RMC)*	Doelstelling is om door een bestuurlijke en operationele herinrichting van de RMC-functie te zorgen voor meer zicht en een betere grip op de grootste groep voortijdig schoolverlaters, de 18+. Gezocht wordt naar een zo goed mogelijke regionale samenwerking en afstemming, o.a. op het administratieve vlak, en een inrichting, waarbij goede sturing mogelijk is op de gewenste samenwerking met het sociaal domein. Het doel van de RMC-functie is het terugdringen van het aantal voortijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie (in de leeftijdsgroep tot 23 jaar).
Regio Amersfoort: Volwasseneducatie*	Het in samenwerking tot stand brengen van het Regionaal Plan Educatie. Daarnaast wordt overlegd over de lokale inzet van de regionale middelen op het gebied van volwasseneducatie.
Regio Amersfoort: Maatschappelijke opvang & beschermd* wonen	Amersfoort is centrumgemeente en regelt vanuit deze wettelijke verplichting de maatschappelijke opvang en het beschermd wonen voor inwoners uit de regio Amersfoort. Nijkerk valt voor wat betreft de maatschappelijke opvang en beschermd wonen tot 2020 onder Amersfoort. Vanaf 2020 worden gemeenten hier zelf verantwoordelijk voor.
Regio Amersfoort: Regionaal werkbedrijf & Werkgevers Servicepunt*	De economische oriëntatie van veel inwoners en bedrijven vanuit Nijkerk is op Amersfoort gericht. Vanuit economisch belang en de Participatiewet wordt vanuit Nijkerk zodoende actief samengewerkt in dit regionale verband. In 2018 is de Visie op Werk vastgesteld.

5.3 Wat heeft het gekost?

In onderstaande tabel zijn de lasten en baten opgenomen die aan het programma Sociaal Domein verbonden zijn.

Tabel 5.3 Lasten en baten (bedragen x € 1.000)

	Begroting 2018 primair	Begroting 2018 na wijziging	Rekening 2018	Vershil tussen begroting na wijziging en rekening	
V=voordeel N=nadeel					
Lasten	26.897	28.766	29.870	1.104	N
Baten	1.130	1.077	1.057	20	N
SALDO (= lasten -/- baten)	25.767	27.689	28.813	1.124	N

De afwijkingen op programmaniveau (boven € 50.000) worden toegelicht in de financiële jaarrekening.

5.4 Uitvoeringsinformatie

Bij het programma Sociaal Domein horen de volgende taakvelden. Ter indicatie zijn per taakveld de lasten vermeld, in afgeronde bedragen.

Tabel 5.4

4.1	Openbaar basisonderwijs	€ 117.200
4.2	Onderwijshuisvesting	€ 2.537.400
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	€ 1.271.800
5.6	Media	€ 777.200
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	€ 2.047.500
6.2	Wijkteams	€ 3.016.700
6.3	Inkomensregelingen	€ 1.191.200
6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	€ 1.150.500
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	€ 4.499.600
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	€ 11.044.100
7.1	Volksgezondheid	€ 1.160.200
		Totaal € 28.813.400

Deze tabel bevat uitvoeringsinformatie als aanvulling op de jaarrekening. Zo kunt u de relatie leggen tussen het programma en de bijbehorende taakvelden.

6

Programma

Bestuur en bedrijfsvoering

Dit programma betreft:

- Leveren van producten en diensten aan inwoners, bedrijven en instellingen
- De meerjarenbegroting van Nijkerk is sluitend
- Veranderende rollen voor bestuur en organisatie

Leveren van producten en diensten aan inwoners, bedrijven en instellen

De levering van de hier benoemde producten en diensten is goed verlopen, al zijn er ook aandachtspunten gesignaleerd m.b.t. de producten en diensten over de volle breedte. Hiervoor wordt verwezen naar de kentallen onderaan dit hoofdstuk en naar de paragraaf bedrijfsvoering. In 2018 is het zaakstelsel Djuma gestart. Dit stelsel moet bijdragen aan een betere en transparantere dienstverlening naar onze inwoners.

De meerjarenbegroting van Nijkerk is sluitend

De financiële doelstellingen en de doorontwikkeling op basis van de motie GRIP zijn in 2018 opnieuw gerealiseerd, waarbij Nijkerk nog steeds tot de top 5% van de gemeenten met de laagste tarieven behoort.

Veranderende rollen voor bestuur en organisatie

In 2018 heeft Nijkerk actief ingezet op de Strategische Agenda's van zowel de regio Foodvalley als de regio Amersfoort. Inhoudelijk is Nijkerk als Gelderse gemeente actiever verankerd binnen de doelstellingen van de Foodvalley. Binnen de regio Amersfoort haakt Nijkerk op 2 van de 3 thema's aan bij de uitwerking van de Strategische Agenda. Er zijn in 2018 belangrijke stappen gezet m.b.t. het Foodproductioncluster en de ontwikkeling van de Food Academy Nijkerk. In 2018 is een aantal evaluaties afgerond die worden benut voor de doorontwikkeling van de organisatie, van de dialoog en van de bedrijfsvoeringssamenwerking. Aanvullende hierop is in 2018 de organisatieanalyse opgestart, waarvan de resultaten begin april worden verwacht. Ook binnen de vier BLNP gemeenten is op onderdelen actief doorontwikkeld.

We hebben onze doelstellingen bereikt als	Wat moet er gebeuren om onze doelstellingen te bereiken?	Stand van zaken eind 2018
Doelstelling		
Leveren van producten en diensten aan inwoners, bedrijven en instellingen.		
De klant op 60% van alle vragen tijdens het eerste contact antwoord krijgt.	Doelstelling is gehaald. Via monitoring uit het klantcontact-systeem en/of gerichte klanttevredenheidsonderzoeken wordt vinger aan de pols gehouden. In 2018 wordt het dienstverleningsconcept geactualiseerd.	De actualisering van het dienstverleningsconcept is in behandeling, maar nog niet afgerond.
De gemeenteraadsverkiezingen 2018 goed verlopen.	Op 21 maart 2018 vinden de verkiezingen plaats voor leden van de gemeenteraad. De 21 stembureaus (mogelijk wordt besloten tot meer) zijn dan van 7.30 tot 21.00 in geheel Nijkerk geopend. Aandacht zal worden besteed aan 100 jaar stemrecht! Op landelijk niveau wordt nagedacht over vereenvoudiging van de huidige, traditionele stemprocedure; voor 2018 worden echter nog geen aanpassingen verwacht.	Dit is conform doelstelling afgewikkeld.
Digitale postverwerking plaatsvindt.	Als onderdeel van de digitale overheid, op basis van de in 2017 uitgevoerde pilot, de volledige postverwerking digitaal maken (koppeling met Mijn Overheid).	Sinds 2017 is de gemeente Nijkerk via het bedrijf dataB aangesloten op Mijn Overheid om uitgaande brieven digitaal te verzenden. Als de burger de berichtenbox van MijnOverheid geactiveerd heeft, krijgt de burger zijn/haar brieven in de berichtenbox. Is dit niet het geval dan worden de brieven door dataB uitgeprint en per post verzonden.
De website is ontwikkeld tot een volwaardig dienstverleningskanaal en voldoet aan de web richtlijnen.	Doelstelling is gehaald. Door aanpassing regelgeving en/of technische ontwikkelingen ontstaan geregeld nieuwe kansen. Inzet blijft gericht op een zo optimaal mogelijk gebruik van de website als transactiekanaal.	Dit behoudt voortdurende aandacht.
Doelstelling		
De meerjarenbegroting van Nijkerk is sluitend.		
De meerjarenbegroting sluitend gehouden wordt met inachtneming van de dialoog met de samenleving.	Het adequaat monitoren van ontwikkelingen in lasten en baten. Het adequaat afwegen van wensen tegenover financiële ruimte.	De tweede bestuursrapportage 2018 (raadsbesluit november) onderbouwt een positief sluitende meerjarenbegroting. De tweede bestuursrapportage is het laatst vastgestelde ijkmoment.

Er voldoende grip op en inzicht in de budgetcyclus en –systematiek is.	Onderzoek naar andere manieren van begroten en verantwoorden in verband met toenemende dynamiek samenleving en doorvoeren hiervan.	Met de genomen en lopende acties is invulling gegeven aan de motie GRIP.	
Doelstelling			
Veranderende rollen voor bestuur en organisatie.			
Er regionale samenwerking is waar dit een meerwaarde heeft.	Een actieve deelname aan de uitvoering van activiteiten in de strategische agenda Regio Amersfoort en uitvoeringsagenda van de Regio FoodValley. Waarbij de accenten liggen op onderwerpen ruimte en wonen (consequenties woningdruk vanuit de Randstad) en het inhoudelijk vormgeven van een Foodproductiecluster in Nijkerk binnen de Regio FoodValley.	In 2018 is verder vorm en inhoud gegeven aan zowel de Strategische Agenda van de regio FoodValley als de regio Amersfoort. Nijkerk is in de FoodValley bestuurlijk trekker van het thema wonen. In 2019 worden beide Strategische Agenda's vastgesteld. In 2018 is binnen de FoodValley ook met succes gewerkt aan het binnenhalen van de Regiodeal (€ 20 miljoen vanuit het Rijk) en is inzet gepleegd op een investeringsprogramma met de Provincie Gelderland 2030. Met ondernemers en het onderwijs zijn goede stappen gezet richting de Food Academy Nijkerk (MBO opleiding Food), als eerste onderdeel van het Food Production Cluster in Nijkerk. De start is voorzien per september 2019.	
Beweging die 'samen aan zet' heeft ingezet wordt voortgezet	Stapsgewijs toegroeien naar nieuwe verhoudingen gericht op het realiseren van de visie(s) vanuit de dialoog.	Dialogoovorstellen lopen en worden (door of met) de samenleving opgepakt. Ook in het lopende werk is gebruik gemaakt van de ervaringen en inzet vanuit de samenleving.	
	Vervlechten / afwegen voorstellen vanuit de dialoog en het huidige werk.	De eerste integrale afweging is gemaakt in januari 2018 en de tweede integrale afweging is in 2018 voorbereid. Waar mogelijk zijn voorstellen met elkaar verbonden.	
	Verbreden beweging.	Steeds meer is de samenleving betrokken bij het vormen van beleid en vormgeven van projecten in de samenleving. Daarnaast is voor het Uitvoeringsprogramma (vastgesteld januari 2019) input vanuit de samenleving opgehaald.	
	Stimuleren dat verbinding wordt gezocht.	Daar waar mogelijk is verbinding gemaakt binnen voorstellen vanuit de dialoog en het lopende werk. Gekeken is hoe projecten elkaar kunnen versterken en overlappingsen kunnen worden voorkomen.	

Flexibelere organisatie met een meer faciliterende en regisserende rol.	Evaluëren van projecten/trajecten met nieuwe werkwijze en rolverdeling (o.a. Binnenstad, WijNijkerk, projecten 'Samen aan zet', Drugsaanpak, Prestatieafspraken Wonen, Groen- en afvalcoördinatie).	De evaluatie en het daarop gebaseerde voorstel voor het vervolg is door de raad op 31 januari 2019 vastgesteld.
	Evaluëren doorontwikkeling resultaatsturing en zelfsturende teams.	De organisatie feedback-feedforward is in de periode september-oktober opgehaald (70% respons) en in de periode november-december in workshops besproken. De eindrapportage is begin 2019 opgeleverd.
	Verder experimenteren met nieuwe manieren van faciliteren, bijv. op gebied van subsidies en fondswerving.	Voor de samenleving is een subsidiedatabase toegankelijk via de website. Ondersteuning op gebied van fondsenwerving is geboden op verzoek. Het vastleggen van de budgetten voor de dialoogprojecten in een opdracht of in een subsidiebeschikking is nog niet in alle gevallen afgerond.
	Samenwerking BLNP.	Op basis van de evaluatie van de samenwerking is een koersdocument opgesteld. Dit koersdocument leidt tot besluitvorming in 2019.

6.1 Beleidskaders per programma

Nota/plan	Planperiode	Jaar vaststelling
Nijkerk in de Regio plaatsbepaling	2010 – en verder	2009
Coalitieakkoord “verbinden met ambitie”	2018 – 2022	2018
Strategische agenda FoodValley	2011 – 2015	2011
Verordening gegevensverstrekking basisregistratie personen	2014 – en verder	2014
Veranderplan “Anticiperen op participeren”	2014 – 2020	2014
Regeling zonder meer ‘Samenwerking bedrijfsvoering’	2017 – en verder	2016
Nijkerk in de Regio plaatsbepaling	2010 – en verder	2009

6.2 Wat heeft het gekost?

In onderstaande tabel zijn de lasten en baten opgenomen die aan het programma Bestuur en bedrijfsvoering verbonden zijn

Tabel 6.2 Lasten en baten (bedragen x € 1.000)

	Begroting 2018 primair	Begroting 2018 na wijziging	Rekening 2018	Verschil tussen begroting na wijziging en rekening	
V=voordeel N=nadeel					
Lasten	11.550	12.420	13.626	1.206	N
Baten	806	936	1.642	706	V
SALDO (= lasten -/- baten)	10.744	11.484	11.984	500	N

6.3 Uitvoeringsinformatie

Bij het programma Bestuur en bedrijfsvoering horen de volgende taakvelden. Ter indicatie zijn per taakveld de lasten vermeld, in afgeronde bedragen.

Tabel 6.3

0.1	Bestuur	€ 1.693.400
0.2	Burgerzaken	€ 100.900
0.4	Overhead	€ 10.189.900
		Totaal € 11.984.200

Deze tabel bevat uitvoeringsinformatie als aanvulling op de jaarrekening. Zo kunt u de relatie leggen tussen het programma en de bijbehorende taakvelden.

6.4 Kengetallen

In 2018 is in de ambtelijke organisatie een belevingsonderzoek uitgevoerd. De uitkomsten ervan worden meegenomen in de organisatieanalyse. Deze analyse wordt in de loop van 2019 opgeleverd.

Uitkomsten WaarStaatJeGemeente

Op de site "waarstaatjegemeente.nl" zijn alle beleidsindicatoren die betrekking hebben op de gemeente Nijkerk terug te vinden. In de Raadsinformatiebrief inzake Jeugd- en Wmo cliënttevredenheid en de Burgerpeiling 2018 (21 december 2018) heb ik u hierover geïnformeerd.

Klachten

Bij een goede dienstverlening hoort een klantgerichte afhandeling van klachten. De gemeente heeft een officiële klachtenprocedure, voor het geval iemand vindt dat de gemeente tekortschiet in haar dienstverlening, of ergens onvoldoende over communiceert. Klachten geven aanwijzingen waarmee de dienstverlening kan worden verbeterd.

In 2018 zijn in totaal 52 klachten ingediend. Vaak kon de klacht worden opgelost door een concrete actie, zoals het repareren van lantaarnpalen. Ook zijn veel klachten opgelost door het geven van extra uitleg. In een aantal gevallen zijn excuses aangeboden. De wettelijke termijn voor het behandelen van klachten is zes weken. Deze termijn kan met vier weken worden verlengd.

Sinds een paar jaar is de gemeente ook verantwoordelijk voor de jeugdzorg. Met betrekking tot dit onderwerp zijn 2 klachten ingediend. Deze klachten zijn verder opgepakt door de gebiedsteams.

Als iemand van mening is dat de gemeente niet goed met de klacht is omgegaan, is het mogelijk daarover te klagen bij de gemeentelijke ombudsman die Nijkerk samen met Bunschoten en Putten heeft ingesteld. In 2018 is 4 keer van deze mogelijkheid gebruik gemaakt.

Bezwaarschriften

Het aantal bezwaarschriften is licht gedaald in vergelijking met 2017 en daarmee iets onder het normale niveau. Hieronder staat een globaal overzicht. De commissie bezwaarschriften brengt zelf uitgebreider verslag uit.

Overzicht bezwaarschriften 2018	Aantal
Advies commissie: besluit (deels) herzien	7
Advies commissie: besluit ongewijzigd laten	22
Advies commissie: niet-ontvankelijk	0
Nog in procedure	0
Totaal (behandeld) in commissie	29
Behandeld zonder commissie	38
Nog in behandeling	13
Totaal	80

Onderverdeling naar vakgebied	Aantal
Ruimte	53
Sociale Zekerheid	21
Welzijn (incl. WMO)	4
Overig	2
Totaal (behandeld) in commissie	80

Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

Inleiding

In het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) staat: “De programmaverantwoording bestaat ten minste uit de verantwoording over de realisatie van de programma’s en het overzicht van algemene dekkingsmiddelen. Daarnaast wordt inzicht gegeven in het gebruik van het geraamde bedrag voor onvoorzien.”

In dit programma legt de gemeente verantwoording af over de realisatie van de algemene dekkingsmiddelen. Deze middelen zijn vrij besteedbaar en niet gerelateerd aan een vooraf bepaald doel of programma. Ze zijn bestuurlijk afweegbaar door de raad. Ze bestaan hoofdzakelijk uit de algemene uitkering van het gemeentefonds, algemene belastingen en dividenden. Daarnaast wordt het saldo van de financieringsfunctie en het budget voor onvoorzien verantwoord. Meer informatie over de algemene belastingen is te vinden in de paragraaf Lokale heffingen.

Overzicht algemene dekkingsmiddelen

De belangrijkste onderdelen van het overzicht algemene dekkingsmiddelen zijn voorgeschreven. Het gaat daarbij om:

- a) lokale heffingen, waarvan de besteding niet gebonden is. Dit zijn met name de OZB, de precariobelasting, de toeristenbelasting en de hondenbelasting
- b) algemene uitkeringen (Gemeentefonds)
- c) dividend
- d) saldo van de financieringsfunctie
- e) overige algemene dekkingsmiddelen

Tabel Algemene dekkingsmiddelen en Onvoorzien (bedragen x € 1.000)

	Begroting 2018 primair	Begroting 2018 na wijziging	Rekening 2018	Vershil tussen begroting na wijziging en rekening	
V=voordeel N=nadeel					
Algemene dekkingsmiddelen					
Lokale heffingen (OZB)	8.247	8.347	8.386	39	V
Lokale heffingen (precariobelasting)	1.801	1.832	1.884	52	V
Lokale heffingen (overige vrij besteedbaar)	238	253	256	3	V
Algemene uitkering Gemeentefonds	47.431	48.095	49.651	1.556	V
Dividend	555	555	525	30	N
Saldo financieringsfunctie	473	583	745	162	V
Totaal algemene dekkingsmiddelen	58.745	59.665	61.446	1.781	V
Onvoorzien en VPB					
Onvoorzien	24	24	0	24	V
Vennootschapsbelasting	0	-212	-211	1	N
Totaal Onvoorzien en VPB	24	-188	-211	23	V

Hieronder schetsen wij kort de ontwikkelingen ten aanzien van de onderwerpen in de tabel.

Lokale heffingen

Het beleid over de lokale heffingen wordt uitvoerig beschreven in de paragraaf Lokale heffingen.

Algemene uitkering

De berekening van de algemene uitkering uit het gemeentefonds is gebaseerd op de decembercirculaire 2018. Het voordelig effect dat hieruit voortvloeit wordt veroorzaakt door mutaties op de maatstaven, het accres en de uitkering vanwege de tekorten in het sociale domein in voorgaande jaren.

Voor de maatstaven zijn de gegevens gebruikt zoals die bekend waren in februari 2019.

Dividend

In 2018 is er dividend ontvangen over de aandelen van Alliander, Vitens en de BNG. De bedragen aan ontvangen dividend zijn respectievelijk voor Alliander € 279.000, Vitens € 97.000 en de BNG € 82.000. Verder heeft er nog een teruggave dividendbelasting plaatsgevonden van € 66.000.

Onvoorzien

Het is verplicht om in de begroting een bedrag op te nemen voor onvoorziene uitgaven. Het bedrag voor onvoorzien kan, volgens de voorschriften, worden geraamd voor de begroting in zijn geheel of per programma. In onze gemeente is gekozen voor één bedrag, om de bestuurlijke ruimte voor het college niet onnodig te beperken. Voor de post onvoorzien is een bedrag opgenomen van € 1,50 per woning, oftewel € 24.000. De post onvoorziene uitgaven is in 2018 niet belast.

Vennootschapsbelasting (Vpb)

De Meerjarenprognose Grondexploitatie (MPG) is de basis voor de (geraamde) calculatie voor de afdracht Vennootschapsbelasting over 2018. De definitieve aangifte moet voor 1 juni 2019 bij de belastingdienst zijn. Waarschijnlijk zal uitstel moeten worden aangevraagd, omdat voor de belastingdienst de door de raad vastgestelde Jaarstukken de basis vormt. De voorlopige aanslag over 2018 bedraagt € 211.000. Dekking vindt plaats overeenkomstig het (raads)besluit via de reserve bouwgrondexploitatie. Verder hebben wij de definitieve aanslagen 2016 en 2017 nog niet ontvangen.

Uitvoeringsinformatie

Hieronder vindt u de producten die behoren bij het hoofdstuk Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien. Ter indicatie is per product het saldo van baten en lasten vermeld, in afgeronde bedragen. De bedragen met een minteken betekenen een batig saldo.

Tabel Uitvoeringsinformatie

0.5	Treasury	€ -1.269.600
0.61	OZB woningen	€ -4.908.800
0.62	OZB niet-woningen	€ -3.476.900
0.64	Belastingen overig	€ -1.631.900
0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	€ -49.650.700
0.8	Overige baten en lasten	€ 1.462.600
0.9	Vennootschapsbelasting (VpB)	€ 211.300
	Totaal	€ -59.264.000

Paragrafen

DE PARAGRAFEN: EEN DWARSDOORSNEDE

Naast de zes programma's en het hoofdstuk 'Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien' bestaat het jaarverslag uit een aantal paragrafen. De paragrafen geven een 'dwarsdoorsnede' van het jaarverslag, gezien vanuit een bepaald perspectief. Doel van de paragrafen is om onderwerpen die op meerdere programma's betrekking hebben, te bundelen in een kort overzicht. Dat geeft de gemeenteraad extra inzicht. Via de paragrafen legt het college nadrukkelijk aan de raad verantwoording af over de realisering van het beleid voor de diverse beheersmatige aspecten. Het gaat vooral om de beleidslijnen van het beheersproces waarbij sprake kan zijn van een grote financiële impact, een grote politieke betekenis of een aanzienlijk belang voor de realisatie van de programma's. Het is van belang dat de raad inzicht heeft in en overzicht heeft over deze onderwerpen. De paragrafen in de begroting en rekening geven de raad een instrument om de beleidskaders van deze diverse onderdelen vast te stellen en om de uitvoering te controleren.

Aantal paragrafen

In artikel 26 van het BBV staat dat in het jaarverslag dezelfde paragrafen moeten worden opgenomen als in de begroting. In de begroting waren de volgende (verplicht voorgeschreven) paragrafen opgenomen:

1. Lokale heffingen
2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing
3. Onderhoud kapitaalgoederen
4. Financiering
5. Bedrijfsvoering
6. Verbonden partijen
7. Grondbeleid

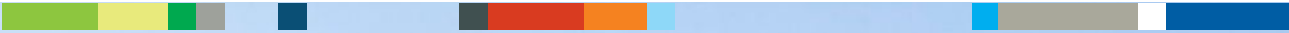
Indeling per paragraaf

Elke paragraaf begint met een weergave van de voorschriften en de doelstelling van de paragraaf.

Dit wordt gevolgd door een uiteenzetting over de uitvoering van het gemeentelijk beleid.

1

Paragraaf

Lokale heffingen

1.1 Wettelijk kader

Voorgeschreven is dat de paragraaf lokale heffingen ten minste bevat:

- de geraamde inkomsten
- het beleid ten aanzien van de lokale heffingen
- een overzicht op hoofdlijnen van kostendekkendheid van de diverse heffingen en de bijbehorende beleidsuitgangspunten
- een aanduiding van de lokale lastendruk
- een beschrijving van het kwijtscheldingsbeleid

De paragraaf lokale heffingen heeft betrekking op zowel de heffingen waarvan de besteding is gebonden (specifieke heffingen), als op de heffingen waarvan de besteding ongebonden is (algemene dekkingsmiddelen).

De lokale heffingen vormen een belangrijk onderdeel van de inkomsten van gemeenten en zijn daarom een integraal onderdeel van het gemeentelijk beleid. Een overzicht van de lokale heffingen en daarmee meer inzicht is daarom van belang voor de raad. Een aanduiding van de lokale lastendruk is van belang voor de integrale afweging tussen beleid en inkomsten. Een beschrijving van het kwijtscheldingsbeleid maakt het beeld van de lokale lasten compleet.

Uitgangspunt in de regelgeving is dat tarieven voor een rechtstreekse dienstverlening niet meer mogen opbrengen dan zij aan werk kosten. Er is geen winstdoelstelling voor deze tarieven. Deze uitgangspunten hebben vooral gevolgen voor het tarievenbeleid van retributies in het algemeen en de tarieven van de afvalstoffenheffing en van het rioolrecht. Bij het onderdeel tarievenbeleid retributies wordt hierop teruggekomen.

1.2 Beleid en inkomsten

De werkelijke inkomsten uit lokale heffingen zijn in 2018 € 19,2 miljoen.

De opbouw is als volgt:

bedragen x € 1 miljoen

	Rek 2018	Rek 2017	Begr 2018
Belastingen			
OZB woningen	4,9	5,1	4,7
OZB niet woningen	3,5	3,7	3,5
Parkeerbelastingen	0,4	0,4	0,5
Precariobelasting	1,8	1,8	1,8
Rioolheffing	2,2	2,8	2,4
Afvalstoffenheffing	3,0	3,1	3,3
Overige *)	0,5	0,5	0,4
<i>Totaal belastingen</i>	16,3	17,4	16,6
Retributies en leges			
Leges	2,2	2,9	1,8
Lijkbezorgingsrechten	0,5	0,5	0,6
Overige **)	0,2	0,2	0,2
<i>Totaal retributies en leges</i>	2,9	3,6	2,6
Totaal lokale heffingen	19,2	21,0	19,2

* hondenbelasting, forensenbelasting, toeristenbelasting

** haven-, kade- en liggelden

Precario leidingen voor exploitatie nutswerken op gemeentegrond

Met ingang van 2015 wordt precariobelasting geheven op het transport van energie (met name elektriciteit en gas). Nutsbedrijven die kabels en leidingen in/boven grond van de gemeente hebben krijgen een aanslag. De opbrengst is afhankelijk van de totale lengte van deze netwerken. Jurisprudentie rond deze heffing is nog steeds in ontwikkeling; reden om de opbrengst vooralsnog te storten in een bestemmingsreserve precariobelasting.

Over 2015 heeft heffing en invordering na afloop van het belastingjaar zonder problemen plaatsgevonden; tegen de aanslag 2016 is bezwaar en beroep ingesteld en tegen de aanslag 2017 is bezwaar gemaakt. Eind maart 2019 heeft de gemeente Nijkerk het bericht ontvangen dat dit beroep en bezwaar voor beide jaren is ingetrokken.

Per 1 juli 2017 heeft Het Kabinet de precariobelasting voor nutsnetwerken afgeschaft. Precariobelasting voor terrassen e.d. blijft wel bestaan. Het kabinet heeft gekozen voor een overgangstermijn tot 1 januari 2022, zodat daarin de effecten kunnen worden opgevangen van inkomstendering vanwege deze afschaffing. Deze periode kan worden verkort bij een grotere hervorming/verruiming van het gemeentelijk belastinggebied door het Rijk. Het overgangsrecht geldt alleen als een gemeente in 2015 ook daadwerkelijk inkomsten genoot van deze belasting. Dit deed Nijkerk. Onder de overgangsregeling

kan een gemeente maximaal heffen naar het tarief dat gold op 10 februari 2016; de datum van de brief waarin de minister van BZK het wetsvoorstel voor afschaffing van de precariobelasting heeft aangekondigd. De opbrengst precarioheffing, voor Nijkerk ongeveer € 1,8 miljoen, wordt toegevoegd aan de reserve precariobelasting.

Heffing bijdrage Bedrijfsinvesteringszone (BIZ)

Met ingang van 2017 is in nauwe samenwerking met de Ondernemersvereniging Hoevelaken besloten tot de invoering van de BIZ en wordt deze in Hoevelaken geheven. De door de gemeente, via dienstverlening door GBLT (zie hierna), te heffen bijdragen worden sindsdien via een subsidie uitgekeerd aan de Stichting Centrum Hoevelaken. De basis is de gebruikerswaarde van de WOZ. Hierdoor kan de jaarlijkse subsidie fluctueren.

In het vierde kwartaal van 2017 en daarna in februari 2019 is een draagvlakmeeting onder de centrumondernemers van Nijkerk gehouden. Hierin had de gemeente een faciliterende rol. Uit de uitslag van beide stemmingen bleek dat voor invoering van de BIZ in Nijkerk vooralsnog onvoldoende draagvlak is.

Tarievenbeleid belastingen

Het beleid van de gemeente, is om de lastendruk voor burgers zo laag mogelijk te houden. Daarom bleef de tariefstijging op de diverse belastingen in de regel beperkt tot alleen een inflatiecorrecties om de effecten van de loon- en prijsontwikkelingen op te vangen. Voor 2018 bedroeg deze stijging 2,5%.

In dit verband is het volgende voor wat betreft de OZB van belang. Bij de begrotingsbehandeling 2016 is de OZB eenmalig met € 800.000 extra verhoogd gelet op de financiële risico's van de gevolgen van de decentralisaties in het Sociaal Domein. Op 26 juni 2017 heeft de raad bij de behandeling van de Voorjaarsnota 2017 een motie aangenomen waarbij de verhoging 2016 met ingang van 2018 weer ongedaan werd gemaakt gelet op de positieve rekeningresultaten over het Sociaal Domein over de jaren 2015 en 2016. Bij de vaststelling van de tarieven 2018 zijn de gevolgen van deze motie meegenomen en is de OZB voor 2018 met de laatste tranche verlaagd, zodat de verhoging weer is teruggedraaid.

Voor de inkomsten uit retributies wordt met kostprijsdekkende tarieven gerekend.

In artikel 212 van de Gemeentewet is voorgeschreven dat de gemeenteraad via de financiële verordening regels stelt voor de wijze van kostprijsbepaling van de gemeentelijke diensten en producten.

De systematiek van toerekenen van kosten wordt uitgevoerd conform de Financiële Verordening en de belastingverordeningen. Als gevolg van te verwachten opbrengststijging voor 2018 (bedrijven) van de rioolheffing is bij raadsbesluit van 2017 het tarief voor 2018 neerwaarts bijgesteld voor zowel het eigenaars als gebruikersgedeelte.

Afvalstoffenheffing

In 2018 heeft de Europese aanbesteding voor de inzameling van afval plaatsgevonden. De firma Remondis gaat de komende jaren voor Nijkerk een groot deel van het afval inzamelen en exploiteert de milieustraat. Daarnaast zijn in 2018 voorbereidingen getroffen om vanaf 1 januari 2019 huis-aan-huis PMD te kunnen inzamelen. Naast deze

inzameling is tevens de frequentie van inzamelen aan huis gewijzigd vanaf 1 januari 2019. Afwisselend om de drie weken worden GFT, restafval en PMD ingezameld. Deze wijzigingen vroegen, naast fysieke maatregelen, veel inzet op het gebied van communicatie naar bewoners.

Rioolheffing

In 2018 is het Gemeentelijk Rioleringsplan 2018-2022 (GRP) vastgesteld door de raad. Als aanvulling daarop en op verzoek van de raad is een Addendum bij dit GRP vastgesteld. Hierin zijn hogere normen vastgelegd met betrekking tot het nemen van maatregelen om gevolgen van de klimaatverandering te kunnen opvangen (adapteren). Als uitvloeisel daarvan wordt de komende jaren gewerkt met een uitvoeringsplan om concreet de maatregelen uit te voeren. Maatregelen spitsen zich toe op meer afkoppelen van regenwater van het vuilwaterriool en het duurzaam inrichten en vergroenen van woonwijken.

1.3 Lokale lastendruk

Voor de bepaling van de lastendruk is gekeken naar de lastendruk per huishouding en per woningtype. Hierin is de OZB voor woningen, de afvalstoffenheffing inclusief de opbrengsten vanwege afvoer van het afval en de rioolheffing betrokken. Wij sluiten hierbij aan bij de definitie die door het COELO wordt gebruikt.

Vergelijkingstabel lokale lastendruk

Per huishouden:	2018
Meerpersoonshuishouden eigenaar woning	582
Eenpersoonshuishouden eigenaar woning	553
Meerpersoonshuishouden huurder	183
Eenpersoonshuishouden huurder	154

1.4 Kwijtschelding

In de gemeente Nijkerk bestaat de mogelijkheid om geheel of gedeeltelijk kwijtschelding te krijgen van de aanslag voor de afvalstoffenheffing (gedeeltelijk), de ozb en de rioolheffing (gedeeltelijk). Om daarvoor in aanmerking te komen mag het inkomen niet hoger zijn dan 100% van het bijstandsniveau en vindt er een vermogenstoets plaats. Tevens wordt bij de toetsing rekening gehouden met de netto kosten van kinderopvang. Aan mensen die een bijstandsuitkering ontvangen wordt de kwijtschelding, na toetsing van de voorwaarden, automatisch toegekend.

De heffing en invordering van de meeste belastingen wordt uitgevoerd door GBLT (zie hierna). Dit belastingkantoor heeft een koppeling met het Landelijke Inlichtingenbureau. Dit bureau beheert een landelijke database waarin de inkomensgegevens van alle belastingplichtigen zijn opgeslagen. Door gebruik te maken van deze gegevens wordt het toekennen van automatische kwijtschelding verder vergemakkelijkt voor de belastingplichtige. In 2018 heeft de gemeente Nijkerk (via GBLT) aan 400 belastingplichtigen kwijtschelding verleend (135 aanvragen waren ultimo 2018

nog in behandeling). Totaal werd een bedrag van € 48.000 kwijtgescholden. Dit is vergelijkbaar met vorig jaar. Het aantal verzoeken om kwijtschelding laat ten opzichte van voorgaande jaren een stijgende lijn zien. Net als in 2017 is ook in 2018 zichtbaar dat de geautomatiseerde kwijtschelding (kwijtschelding via het inlichtingenbureau) een fors deel van het totaal aantal verzoeken uitmaakt, GBLT maakt sinds 2018 gebruik van “kwijtschelding 2.0”. Dit betreft een administratieve lastenverlichting voor de burger waardoor aanvragen eenvoudiger is. Een gevolg hiervan is een stijging in het aantal aanvragen in relatie tot voorgaande jaren. In verband met de inrichting in Key2 van “kwijtschelding 2.0” is de verwerking van de verzoeken enigszins vertraagd. De huidige werkvoorraad zal in het eerste kwartaal van 2019 afgehandeld zijn.

1.5 GBLT

Het college heeft de heffing en de invordering van een aantal gemeentelijke belastingen overgedragen aan de gemeenschappelijke regeling Gemeenschappelijk Belastingkantoor Lococensus-Tricijn te Zwolle (verder: GBLT). GBLT is een samenwerkingsverband van zes waterschappen en zes gemeenten (naast Nijkerk zijn dat Bunschoten, Dalfsen, Dronten, Leusden en Zwolle).

GBLT verzorgt voor de gemeente de volgende belastingen:

- onroerende zaakbelastingen
- hondenbelasting
- afvalstoffenheffing
- forensenbelasting
- rioolheffing
- toeristenbelasting
- heffing BIZ-bijdrage centrum Hoevelaken

De belastingplichtigen van Nijkerk ontvingen in 2018 van GBLT een gecombineerde aanslag, waarop zowel de gemeentelijke heffingen als de waterschapsheffingen waren vermeld. GBLT droeg er zorg voor dat de informatie op de website van GBLT en de telefonische bereikbaarheid op orde waren om de vragen van de burgers te kunnen beantwoorden. De afhandeling van bezwaar- en beroepschriften tegen de gemeentelijke heffingen die door GBLT zijn uitgevoerd vond plaats vanuit GBLT.

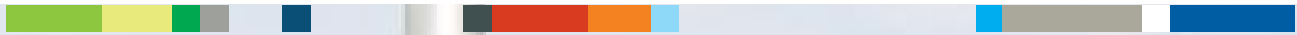
1.6 Overzicht verordeningen

De verordeningen met daarin de diverse tarieven worden jaarlijks bij afzonderlijk raadsbesluit gewijzigd dan wel opnieuw vastgesteld. De raadsbesluiten zijn integraal bekendgemaakt in het elektronisch gemeenteblad, door plaatsing op de website www.officielebekendmakingen.nl. De actuele en vorige versies van de verordeningen zijn te vinden op [www.overheid.nl/lokale wet- en regelgeving](http://www.overheid.nl/lokale-wet- en-regelgeving).

Vanaf 2015 is er om efficiency redenen voor gekozen om niet telkens geheel nieuwe verordeningen vast te stellen, maar waar mogelijk, de besluitvorming in de vorm van een wijzigingsverordening te doen.

2

Paragraaf

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

De paragraaf weerstandsvermogen geeft aan in welke mate financiële tegenvallers (risico's) opgevangen kunnen worden. Daarmee geeft de paragraaf aan hoe robuust de financiële positie is.

De paragraaf weerstandsvermogen bevat volgens het Besluit begroting en Verantwoording (BBV) een inventarisatie van de weerstandscapaciteit en een inventarisatie van de risico's. Ook zijn de verplichte kengetallen opgenomen met daarbij een beoordeling van de onderlinge verhouding tussen de kengetallen in relatie tot de financiële positie.

2.1 Kengetallen financiële positie

De kengetallen geven een globaal beeld van de financiële positie. Voor de 1e globale beoordeling wordt aangesloten bij de zogeheten signaleringswaarden die afkomstig zijn uit onder meer de stresstest voor 100.000+ gemeenten. De kengetallen zijn ingedeeld in drie categorieën, waarbij categorie A het minst risicovol is en categorie C het meest.

Kengetal	Categorie A	Categorie B	Categorie C
Netto schuldquote zondercorrectie doorgeleende gelden	< 90%	90-130%	>130%
met correctie doorgeleende gelden	< 90%	90-130%	>130%
Solvabiliteitsratio	>50%	20-50%	<20%
Structurele exploitatieruimte	>0%	>0%	<0%
Grondexploitatie	<20%	20-35%	>35%
Belastingcapaciteit "Woonlasten meerpersoonshuishouden"	<95%	95-105%	>105%

Uitkomsten

In onderstaande tabel zijn de kengetallen opgenomen. Naast het opnemen van de tabel wordt een beoordeling gegeven van de onderlinge verhouding van de kengetallen in relatie tot financiële positie.

Omschrijving	JR 2017	BGR 2018	JR 2018
Netto schuldquote De netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft zodoende een indicatie in welke mate de rentelasten en aflossingen op de exploitatie drukken. Omdat bij leningen er onzekerheid kan bestaan of ze allemaal terug worden betaald wordt bij de berekening van de netto schuldquote onderscheid gemaakt door het kengetal te berekenen, zowel inclusief als exclusief de doorgeleende gelden.	12%	54%	24%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen De wijze waarop de netto schuldquote gecorrigeerd voor de doorgeleende gelden wordt berekend is gelijk aan de netto schuldquote, met dien verstande dat bij de financiële activa ook alle verstrekte leningen worden opgenomen.	12%	53%	21%
Solvabiliteitsratio De "solvabiliteitsratio" geeft de mate aan waarmee de gemeentelijke bezittingen zijn betaald met eigen middelen. Anders gezegd: het aandeel van het eigen vermogen in het totaal vermogen. Hoe hoger de verhouding eigen vermogen ten opzichte van het totale vermogen, hoe gezonder de gemeente.	50%	40%	50%
Structurele exploitatieruimte Het financiële kengetal "structurele exploitatieruimte" geeft aan hoe groot de structurele vrije ruimte binnen de vastgestelde begroting is. Daarnaast geeft dit kengetal ook aan of de gemeente in staat is om structurele tegenvallers op te vangen dan wel of er nog ruimte is voor nieuw beleid.	1,4%	0%	0,6%
Grondexploitatie Het financiële kengetal "grondexploitatie" geeft aan hoe groot de grondpositie (boekwaarde) is ten opzichte van de jaarlijkse baten. De afgelopen jaren is gebleken dat grondexploitatie een forse impact kan hebben op de financiële positie van een gemeente. De boekwaarde van de voorraden grond is van belang, omdat deze waarde moet worden terugverdiend bij de verkoop.	12%	26%	22%
Belastingcapaciteit "Woonlasten meerpersoonshuishouden" De belastingcapaciteit geeft inzicht hoe de belastingdruk zich verhoudt ten opzichte van het landelijke gemiddelde. Bij woonlasten gaat het om de OZB, de afvalstoffenheffing en rioolrechten. De uitkomst van de berekening van dit kengetal is voor het jaarverslag hetzelfde als bij de begroting.	83%	83%	81%

De kengetallen laten zien dat de jaarrekening evenals voorgaand jaar, gunstiger scoort ten opzichte van de begroting. Ons eigen vermogen is sterker in werkelijkheid dan voorzien in de begroting. Per saldo zijn wij een financieel gezonde gemeente.

2.2 Bepaling structurele ruimte in jaarrekening

Voor de beoordeling van robuustheid van de gemeentelijke financiën is het van belang om inzicht te hebben in de structurele exploitatieruimte in de jaarrekening. Voor 2018 is deze € 0,2 miljoen positief. In onderstaande tabel vindt u de opbouw en de vergelijking met de jaarrekening van vorig dienstjaar.

<i>(bedrag met een minteken betekent een nadeel)</i>	<i>bedragen x € 1.000</i>	
	Rekening 2017	Rekening 2018
Saldo rekening (a)	225	568
Gecorrigeerd met:		
Saldo incidentele baten en lasten (b)	-1.380	-151
Incidenteel rekeningresultaat (c)	225	568
Structurele ruimte in exploitatie (a-b-c)	1.380	151

2.3 Inventarisatie van de structurele en incidentele weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit bestaat uit de middelen en mogelijkheden van de gemeente om onverwachte en substantiële tegenvallers te dekken. Bijvoorbeeld de algemene reserve en de reserve grondexploitatie, maar ook de onbenutte belastingcapaciteit. Hierbij onderscheiden we incidentele en structurele weerstandscapaciteit. De incidentele weerstandscapaciteit is bedoeld om rekeningtekorten, calamiteiten en incidentele tegenvallers op te vangen. De structurele weerstandscapaciteit bestaat uit de middelen die permanent ingezet kunnen worden om tegenvallers in de exploitatie op te vangen.

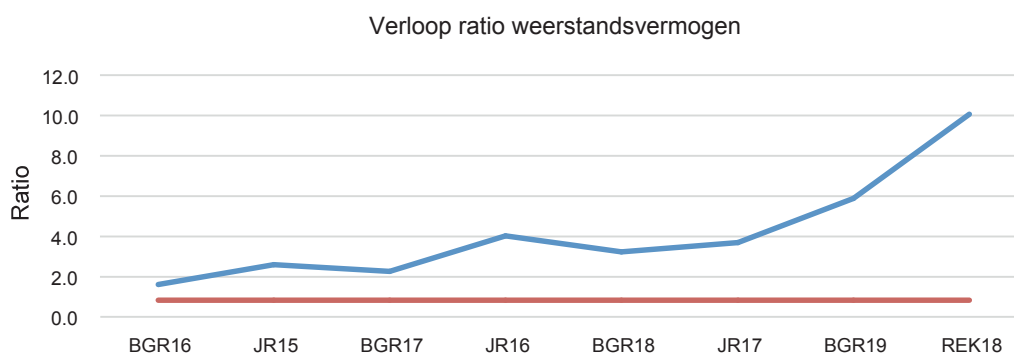
2.4 Incidenteel

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen wordt uitgedrukt in een ratio. Met behulp van dit verhoudingsgetal wordt bepaald of het incidenteel weerstandsvermogen toereikend is. De gemeente Nijkerk streeft naar een ratio van tenminste 0,8. Het beschikbare weerstandsvermogen is ruim voldoende om de benoemde risico's af te dekken.

	Rekening 2018
Beschikbare weerstandscapaciteit	32.685
Gewogen risico's	3.252
Overschot (+) / tekort (-) weerstandscapaciteit	29.432
Ratio weerstandsvermogen *	10,1

* Ratio weerstandsvermogen = beschikbare weerstandscapaciteit / gewogen risico's

De beschikbare weerstandscapaciteit wordt bepaald met behulp van het algemene reserve en de reserve grondexploitatie. Overige reserves betreffen bestemmings- / egaliseringsreserves, deze worden niet ingezet om algemene risico's op te vangen.

Beschikbare weerstandscapaciteit <i>Bedragen x € 1.000</i>	Rekening 2018
Algemene reserve (saldo t+4)	11.494
Reserve bouwgrondexploitatie -/- verwachte onttrekking VP (saldo t)	21.190
Totaal	32.685

Ten opzichte van de programmabegroting 2018-2021 zijn de volgende wijzigingen in het risico profiel opgetreden:

Het risico rond de bestuurlijk ontvlechting van de Muziekschool Noordwest Veluwe keert niet meer als risico terug in de jaarrekening. In het faillissement heeft een schikking met de curator plaatsgevonden, waarbij de gemeente Nijkerk voor een bedrag van € 8.000 is aangeslagen.

Het positieve risico i.v.m. teruggave BTW rond het Corlaer college is als gevolg van de arresten van de Hoge raad van € 0,5 mln. teruggebracht naar nihil (zie ook tekst hieronder).

Het risico met betrekking tot frictiekosten is nihil geworden.

Gewogen risico's <i>Bedragen x € 1.000, -/- = voordeel</i>	Rekening 2018
<i>FLO Brandweer</i> Op verzoek van de gemeente Nijkerk voert de VGGM de FLO-overgangsregeling uit. De onzekerheid van de hoogte wordt veroorzaakt door individuele keuzemogelijkheden die de regeling biedt met betrekking tot de omvang van non-activiteitsverlof.	225
<i>Grote Kans (GK) = 75% risico</i>	225
<i>Veranderplan, frictiekosten</i> Voor de frictiekosten als gevolg van de veranderende organisatie is destijds een bedrag gereserveerd van € 3,5 miljoen. Hiervan resteert, na verplichtingen wachtgelders nog € 584.000. Voor nieuwe wachtgeldverplichtingen geldt het risico zoals vermeld onder de structurele risico's.	0
<i>Gemeentelijke huisvesting</i> In afwachting van de besluitvorming over het nieuwe Huis van de Stad zijn er mogelijk enkele aanpassingen nodig om aan de arbo-wetgeving te kunnen blijven voldoen. Momenteel wordt de omvang van dit risico onderzocht. Daarnaast lopen wij hetzelfde risico bij het loket Hoevelaken. De omvang van het financiële risico is beperkt.	0
<i>Corlaer College</i> In 2015 heeft de Hoge Raad (HR) uitspraak gedaan inzake cassatie gemeente Nijkerk Corlaer 1 college. Corlaer 1 is financieel afgewikkeld in 2016. Op 19 oktober 2018 heeft de Hoge Raad in een drietal arresten aangegeven dat bij overdracht van een schoolgebouw aan een onderwijsinstelling tegen een prijs welke is afgeleid van door de gemeente boven de normkosten doorberekende meerkosten aan de onderwijsinstelling geen sprake is van een "levering onder bezwarende titel". Als er geen levering is onder bezwarende titel mag er geen BTW over de verkoopsom worden berekend en vervalt daarmee het recht op teruggaaf van BTW. Deze arresten leiden er toe dat de kans op een positieve afloop voor de gemeente Nijkerk bij Corlaer 2 erg klein is geworden. Er lopen nog een drietal procedures over de verkoop van scholen door gemeenten alleen als deze in het voordeel van de gemeenten uitvallen biedt dit voor de gemeente Nijkerk nog een (kleine) kans.	0
<i>Middelgrote Kans (MK) = 50% risico</i>	0
<i>Garantstelling leningen</i>	1.100
<i>Kleine Kans (KK) = 25% risico</i>	1.100
Risico's vermogen	1.325
Gewogen risico's grondexploitatie*	1.927
Totaal risico's	3.252

* Bron: MPG 2019 bij jaarrekening 2018

2.5 Structureel

Beschikbare weerstandscapaciteit

De structurele weerstandscapaciteit wordt gevormd door de onbenutte belastingcapaciteit en onbenutte budgettaire capaciteit.

Onbenutte budgettaire capaciteit

De onbenutte budgettaire capaciteit wordt bepaald door de post onvoorzien en het saldo van de begroting over de jaren 2019-2022. De uitkomst van de onbenutte budgettaire capaciteit bedraagt:

Tabel 1 Onbenutte budgettaire capaciteit

(-/ = voordeel)	2019 x € 1.000	2020 x € 1.000	2021 x € 1.000	2022 x € 1.000
Onvoorzien	-24	-24	-24	-24
Saldo programmabegroting 2019-2022	-488	-940	-618	-433
2e Bestuursrapportage 2018	38	-25	27	-106
Totaal	-474	-989	-615	-563

Onbenutte belastingcapaciteit

Bij de bepaling van de onbenutte belastingcapaciteit wordt gekeken naar de ruimte die aanwezig is om de OZB-tarieven nog te verhogen. Hiertoe wordt het maximaal toegestane tarief vergeleken met de tarieven van de gemeente Nijkerk. Voor de maximale tarieven wordt uitgegaan van de normen volgens het "redelijk peil" zoals dat wordt gehanteerd voor de toelating tot artikel 12 van de financiële verhoudingswet (Fvw). Dit redelijk peil wordt jaarlijks gepubliceerd in de meicirculaire van het Ministerie van Binnenlandse Zaken. Op basis van de laatst beschikbare gegevens (meicirculaire 2018) is dit 0,1905% van de totale WOZ-waarde.

De Financiële-verhoudingswet bepaalt dat de eigen inkomsten van een gemeente een bepaald redelijk peil hebben, wil zij in aanmerking komen voor een aanvullende uitkering op basis van artikel 12 Fvw. Om dat te kunnen beoordelen moet duidelijk zijn welke eigen inkomsten daarbij worden betrokken en wat een redelijk peil is. Daarbij gaat het om de eigen inkomsten uit:

- onroerende-zaakbelastingen (OZB);
- riolheffingen;
- afvalstoffenheffingen en reinigingsrechten.

Bij gemaximaliseerd tarief bedraagt de OZB-opbrengst voor de gemeente Nijkerk € 13,4 mln. De huidige raming van de OZB-opbrengst bedraagt € 8,5 mln. Dit brengt de onbenutte belastingcapaciteit op een bedrag van € 5,0 mln. Onderstaande tabel laat de onbenutte belastingcapaciteit over de afgelopen vier jaar zien:

Tabel 2 Onbenutte belastingcapaciteit

	2016 x € 1.000	2017 x € 1.000	2018 x € 1.000	2019 x € 1.000
Onbenutte belastingcapaciteit	-3.800	-5.200	-5.100	-5.000

Specifieke risico's

In onderstaande tabel is een overzicht opgenomen van de specifieke risico's die een structureel effect kunnen hebben binnen de exploitatie.

Gewogen risico's (-/- = voordeel)	2019 x € 1.000	2020 x € 1.000	2021 x € 1.000	2022 x € 1.000
<i>Planontwikkeling Havenkom</i> Ontwikkelingen in de planontwikkeling van de Havenkom geven aanleiding om het risico hier op te nemen.	50	50	50	50
<i>Grote Kans (GK) = 75% risico</i>	50	50	50	50
<i>Sociaal domein</i> Het open-eind-karakter van de diverse regelingen waaronder met name de uitgaven Jeugdhulp staan onder druk. Daarnaast zorgt de toekomst van de sociale werkvoorziening, de toename van het aantal statushouders en de grilligheid van de hoogte van de rijksbijdragen voor onzekerheid. Door middel van beheersmaatregelen (volume-ontwikkelingen) loopt het risico af.	1.150	575	0	0
<i>Renterisico</i> Het renteniveau ligt op een historisch laag punt. Voor de komende tijd ligt een rentestijging dan ook meer voor de hand dan een verdere daling. Een stijging van de rente heeft uiteraard ook effect op onze rentelast. Een stijging van 1,00% kost ons ca. € 100.000.	50	50	50	50
<i>Wachtgeldverplichtingen</i> De afgelopen jaren hebben wij regelmatig medewerkers uit hun functie ontheven. Dit brengt het risico van wachtgeldverplichtingen met zich mee.	70	70	70	70
<i>Middelgrote Kans (MK) = 50% risico</i>	1.270	695	120	120
<i>Instandhouding maatschappelijk vastgoed</i> Het onderhoud van openbare gebouwen is structureel budgettair geregeld via een beheerplan. Voor normaal jaarlijks onderhoud en voor groot onderhoud zijn budgetten beschikbaar. Voor renovatie c.q. totale vervanging ligt dat anders. Op ons huidige maatschappelijk vastgoed lopen we niet veel risico. De meeste gebouwen worden in de (nabije) toekomst gekapitaliseerd, waarmee vervanging is geregeld. Het risico schatten we in op marginaal.	0	0	0	0
<i>Verruiming van het sportbesluit</i> Door de verruiming van het sportbesluit per 1-1-2019 is de btw niet meer aftrekbaar indien de exploitatie van de buitensport in eigen beheer wordt gedaan c.q. blijft. Dit betekent dat de btw op de kosten van het geven van gelegenheid tot sportbeoefening voor gemeenten een kostenpost wordt. De eerste 4 jaar wordt dit nadeel gecompenseerd middels een specifieke uitkering van het rijk.	0	0	0	0

Het sportbesluit mag vanaf 1-1-2019 alleen nog toegepast worden door winst beogende instellingen. De betreffende sportbedrijven hebben aangegeven winst beogend te zijn. Dit wordt door de belastingdienst betwist omdat deze bedrijven afhankelijk zijn van een gemeentelijke bijdrage. Nijkerk heeft eind december dit punt voorgelegd aan de belastingdienst, maar deze verwijst naar een landelijke uitspraak die hierover moet komen.				
<i>BTW samenwerkingsverbanden</i> Onder andere om de taken op het gebied van de decentralisaties jeugd, participatie en zorg te kunnen uitvoeren, worden gemeenten genoodzaakt tot samenwerken. Samenwerken brengt onvermijdelijk btw-gevolgen met zich mee. Macro gezien kan het ingevoerde BCF plafond nog leiden tot een landelijk nadeel voor alle gemeenten. Voor de samenwerking met de gemeenten Bunschoten, Leusden, Putten en Nijkerk geldt naar huidig inzicht, dat bij de organisatievorm, gastheermodel, er een btw risico is. Ditzelfde geldt voor de Vennootschaps-plicht (vpb) per 1-1-2016. De fiscus heeft inmiddels aangegeven dat het risicomarginaal is.	0	0	0	0
<i>Kleine Kans (KK) = 25% risico</i>	0	0	0	0
<i>Vennootschapsbelasting</i> Bij de Voorjaarsnota 2016 is besloten de in verband met de grondexploitatie verschuldigde Vennootschapsbelasting te dekken uit het resultaat van de grondexploitatie dan wel uit de reserve grondexploitatie. Nijkerk heeft eind 2018 de aangifte 2016 ingediend. Bewust is hiertoe zolang mogelijk gewacht omdat er nog veel vragen leefden. Met de VSO (vaststellingsovereenkomst) van de gemeente Oosterhout is meer duidelijkheid gekomen ten aanzien van de openingsbalans en de rente toerekening. Hierdoor is het verwachte positieve fiscale resultaat gebaseerd op de Quick Scan voor 2016 omgeslagen in een negatief fiscaal resultaat. De Belastingdienst is de aangiftes 2016 aan het beoordelen. Uit een landelijke eerste reactie blijkt dat activiteiten die betrekking hebben op afvalbeheer en beheer openbare ruimte, indien winstgevend, mogelijk ook vpb-belast worden. Hierbij dient gedacht te worden aan reclame-uitingen aan lantaarnpalen, bushokjes en opbrengst van afval, zoals plastic, oud papier en ijzer. In onze aangifte hebben ook wij deze sub-activiteiten geclusterd met de hoofdactiviteit. Landelijk vindt hierover discussie met de Belastingdienst plaats. Afhankelijk van de uitkomst kan dit nog een (beperkt)effect, ook voor onze gemeente hebben.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Risico's exploitatie	1.320	745	170	170

Weerstandsvermogen

Wanneer de structurele weerstandscapaciteit wordt afgezet tegen de exploitatierisico's ontstaat het volgende beeld:

(-/- = voordeel)	2019 x € 1.000	2020 x € 1.000	2021 x € 1.000	2022 x € 1.000
Onbenutte budgettaire capaciteit	-474	-989	-615	-563
Onbenutte belastingcapaciteit	-5.000	-5.000	-5.000	-5.000
Exploitatierisico's	1.320	745	170	170
Totaal	-4.154	-5.244	-5.445	-5.393

Uit bovenstaande tabel blijkt dat onze gemeente genoeg weerstandsvermogen heeft om toekomstige exploitatierisico's te kunnen opvangen.

3

Paragraaf

Onderhoud kapitaalgoederen

3.1 Wettelijk kader

In deze paragraaf wordt voor de kapitaalgoederen wegen, riolering, water, groen en gebouwen het onderstaande aangegeven:

- het beleidskader;
- de uit het beleidskader voortvloeiende financiële consequenties;
- de vertaling van de financiële consequenties in de jaarstukken.

Lasten van onderhoud kunnen op diverse programma's voorkomen. Met onderhoud van kapitaalgoederen is een substantieel deel van de exploitatie gemoeid. Een helder en volledig overzicht is daarom van belang voor een goed inzicht in de financiële positie. Voor de verschillende kapitaalgoederen dienen conform de BBV actuele beheersplannen beschikbaar te zijn. In de BBV is dit vertaald naar niet ouder dan 5 jaar. Op dit moment voldoet de gemeente daar niet aan, echter in 2019 zullen alle verouderde beheerplannen geactualiseerd worden.

In de Raadsinformatiebrief d.d. 18-12-2018 staat vermeld dat de beheervisie openbare ruimte eind 2019 zal worden aangeboden aan de raad ter besluitvorming. Na vaststelling van de beheervisie openbare ruimte door de raad zullen de beheerplannen indien noodzakelijk worden aangepast aan de vastgestelde kaders van de beheervisie openbare ruimte, zodat optimaal volgens de nieuwe kaders de openbare ruimte beheerd kan worden.

3.2 Beleidskader

Het onderhoud van bovengenoemde kapitaalgoederen gebeurt aan de hand van beheerplannen. De periode waarover in een beheerplan wordt uitgekeken is afhankelijk van de economische en/of technische levensduur van de betreffende kapitaalgoederen behorende bij het beheerplan.

Over het algemeen worden de jaarlijkse lasten behorende bij een beheerplan constant gehouden door gebruik te maken van een voorziening. Een voorziening kan conform geldende regelgeving nooit een negatief saldo hebben. Indien een negatief saldo dreigt te ontstaan dient een toevoeging te worden gedaan.

3.3 De beheerplannen per categorie

Per categorie kapitaalgoederen bestaan één of meer beheerplannen. Deze beschrijven de uitgangspunten voor het beheer en geven inzicht in de financiële gevolgen op korte en langere termijn.

3.3.1 Wegen

Beheerplan Wegen

De doelstelling van dit beheerplan is het in stand houden van de openbare wegen die in beheer zijn bij de gemeente. Als wegbeheerder streeft de gemeente naar een optimaal beheer en onderhoud van de verhardingen. Dit vraagt een afweging tussen de technische minimumeisen, de wensen van de burgers en het beschikbare budget. De gemeente Nijkerk gebruikt voor het wegbeheer het programma GeoVisia van DataQuint. Dit is een geautomiseerd wegbeheersysteem, gebaseerd op de systematiek van het CROW, het nationaal kenniscentrum voor verkeer, vervoer en infrastructuur. Dit programma geeft inzicht in de relatie tussen het gewenste kwaliteitsniveau en de bijbehorende investeringen.

Voorziening beheerplan Wegen (F1a)¹

De herinrichting van de openbare ruimte wordt waar mogelijk integraal uitgevoerd. In 2018 is er vanuit wegbeheer ook een beperkt budget besteed aan integrale projecten zoals de Oranjestraat en de binnenstad van Nijkerk. Daarnaast is er geld gereserveerd voor het groot onderhoud in de wijk Renselaer. De verwachting was dat in 2018 kon worden begonnen met de uitvoering, maar door het onderzoek naar het gasloos maken van deze wijk zijn de uitvoeringswerkzaamheden nog niet gestart. Een project die integraal wordt opgepakt is groot onderhoud van het centrum van Nijkerkerveen na de bouw van het multifunctionele school. Voor dit groot onderhoud is ook een bedrag vanuit wegbeheer gereserveerd. Verder zijn in 2018 voornamelijk onderhoudswerkzaamheden aan elementen uitgevoerd. In de verschillende onderhoudswerkzaamheden worden de burgers waar mogelijk bij betrokken.

In juni 2018 heeft een gedeelte van de Arkemheenweg een nieuwe deklaag gekregen. Uit onderzoek was gebleken dat dit gedeelte wat minder stroef was. Omdat de Arkemheenweg als omleidingsroute voor de N301 zou gaan dienen, is besloten om daarvoor nog onderhoud te plegen. In het najaar van 2018 zijn wegininspecties gedaan en is naar aanleiding van de inspectie een maatregeltoets gedaan. Op basis daarvan wordt voor de komende jaren een onderhoudsplanning gemaakt.

Beheerplan Infrastructurele Kunstwerken (bruggen, viaducten enz.)

In het beheerplan kunstwerken zijn de onderhoudskosten van bijvoorbeeld bruggen, vlonders en viaducten -samengevat in het woord 'kunstwerken'- vastgelegd. De doelstelling van dit beheerplan is het in stand houden van voornoemde voorzieningen, nauw verbonden met het optimaal beheer en onderhoud van verhardingen. Het plan is in 2016 geactualiseerd.

Voorziening beheerplan Kunstwerken (F1b)

Vanuit de gehouden jaarlijkse inspecties heeft er klein onderhoud plaatsgevonden aan het gehele bestand van kunstwerken. Groot onderhoud, zijnde vervanging en/of renovatie van enkele onderdelen van kunstwerken, heeft er in 2018 plaats gevonden aan de keerwand op de Samuel Gerssenlaan, de vlonder op de begraafplaats in

¹ De nummers F1 e.d. verwijzen naar de lijst en het overzicht van reserves en voorzieningen. Deze lijst is, geactualiseerd, als bijlage 3 in deze programmarekening opgenomen.

Nijkerk en de vlonders op de Horstweg in Hoevelaken. Jaarlijks wordt het groot en klein onderhoud geactualiseerd vanuit de gehouden inspecties. Bij de actualisatie wordt een meerjarenplanning opgesteld.

Beheerplan Openbare Verlichting

Het beleids- en beheerplan openbare verlichting bevat de beleidsdoelstellingen die met de openbare verlichting worden nagestreefd, zoals verkeersveiligheid en sociale veiligheid. Het beheerplan beschrijft de technische en economische uitgangspunten die de gemeente hanteert bij het beheer van de openbare verlichting en de bijbehorende financiële consequenties. Het beheerplan is in 2016 geactualiseerd.

Voorziening beheerplan Openbare Verlichting (F3)

Het groot onderhoud programma openbare verlichting is op basis van het Beheerplan Openbare Verlichting 2016 - 2020 in uitvoering. De vervanging van openbare verlichting is voor een aantal straten in de binnenstad uitgesteld. Dit wordt in de toekomst integraal meegenomen bij de herinrichtingen van de binnenstad in de periode 2017-2020. Via de replace zijn inmiddels alle conventionele lampen vervangen door duurzame led lampen.

Beheerplan Straatmeubilair en verkeersvoorzieningen

Het beheerplan straatmeubilair en verkeersvoorzieningen schept een kader voor verantwoorde, eenduidige keuzes en inrichting van straatmeubilair en verkeersvoorzieningen in de openbare ruimte. Door deze voorziening is het dagelijks en groot onderhoud gewaarborgd. Om de onderhoudskosten laag te houden wordt zoveel mogelijk standaardisatie toegepast. Het beheerplan is in 2016 geactualiseerd.

Voorziening beheerplan straatmeubilair en verkeersvoorzieningen (F7)

De gemeente heeft circa 22.000 verkeersvoorzieningen en straatmeubilairobjecten, zoals verkeersborden, verkeerslichten, bankjes en openbare afvalbakken. Jaarlijks worden volgens plan de vervangingen uitgevoerd.

De door de provincie geplande vervanging van de VRI's langs de provinciale weg (Ambachtstraat, Van Middachtenstraat, Barneveldseweg) is uitgesteld naar 2019. De verplichte financiële bijdrage van de gemeente is gereserveerd.

3.3.2 Water

Beheerplan Haven c.a.

In 2016 is het beheerplan van de haven geactualiseerd. In 2018 zijn, vanuit de beschreven maatregelen in dit beheerplan, de havenlichten vervangen en de hydroslangen vervangen. De elektrische aandrijving (Auma's) van de vier schuiven in de omloopkanalen zijn geïnspecteerd. Vervanging was niet noodzakelijk. Dit schuift op in de tijd.

Voorziening haven-, kade- en sluiswerken (F6)

Er zijn in 2018 geen grootschalige werkzaamheden door de gemeente uitgevoerd aan de havenvoorzieningen.

Beheerplan bermen, water en duikers

Bij de vaststelling van het beheerplan bermen, wateren en duikers in augustus 2011 zijn beslissingen genomen over het beheer en onderhoud van bermen, wateren en duikers. Dit beheerplan geeft richtlijnen voor dit beheer en onderhoud ter vergroting van de functionaliteit, beleving en ecologische waarde. In dit beheerplan zijn tevens de financiële consequenties vastgelegd voor het dagelijks en groot onderhoud. Het beheerplan wordt in 2019 geactualiseerd waarin extra aandacht is voor de biodiversiteit.

Voorziening beheerplan bermen, water en duikers (F11)

Vanuit de gehouden inventarisatie van duikers in 2014 en 2015 is een aantal duikers in 2018 vervangen. Ook is een aantal duikers ontstopt en aanliggende sloten uitgediept. Op enkele locaties is de beschoeiing vervangen. In 2017 is er een aanvang gemaakt voor de herziening van het beheerplan, welk in 2019 zal worden vastgesteld.

3.3.3 Groen

Beheerplan Groen

Het handboek groenbeleid bevat de beleidsinhoudelijke doelstellingen die met het openbaar groen worden nagestreefd, bijvoorbeeld het bijdragen aan een prettig woon- en leefklimaat. In het speelruimteplan als onderdeel van het handboek groenbeleid is vastgelegd welke speelplaatsen of toestellen moeten worden vervangen, verwijderd en gerenoveerd. Het beheerplan groen is ouder dan vijf jaar. In verband met de genoemde actualisatie van de beheervisie openbare ruimte zal de actualisatie van het beheerplan groen hierna plaatsvinden. Het BBV biedt de mogelijkheid, met instemming van uw raad, van de vijfjaarlijkse termijn af te wijken.

Het beheerplan Groen is uitgesplitst in drie deelvoorzieningen, dit zijn: deelvoorziening plantsoenen (F5a), deelvoorziening speelruimteplan (F5b) en deelvoorziening begraafplaatsen (F5c). Alle drie de deelvoorzieningen maken onderdeel uit van het beheerplan Groen. Cumulatief dienen deze deelvoorzieningen een positief saldo te vertonen.

Deelvoorziening plantsoenen (F5a)

Op basis van de technische IBOR-kwaliteit en standaard vervanging van groen zijn grote, middelgrote en kleine groenrenovaties uitgevoerd. Er zijn grote en middelgrote renovaties zoals de Oranjewijk en het Van Rhenenpark in gang gezet. In Hoevelaken zijn de renovaties van de Weidelaan, en Veenlanden gerealiseerd. Voorbereidingen voor Renovatie Oosterdorpstraat en Veenslagenweg zijn in gang gezet en worden in 2019 afgerond.

Kleine renovaties, soms gekoppeld aan participatie zijn gerealiseerd. Door de langdurige droogte zijn er veel meer kleine renovaties in gang gezet welke in 2019 moeten worden uitgevoerd.

Deelvoorziening speelruimteplan (F5b)

Voor de instandhouding van de speelterreinen is een afzonderlijke deelvoorziening ingesteld (F5b).

Op basis van de technische inspecties zijn diverse speeltoestellen vervangen. In het stadspark is een nieuw toestel geleverd, ok zijn er vanuit participatie speelterreintjes opgewaarderd, (De Bruijnhof, Olde Barneveldstraat). In de oranjebuurt zijn de plannen voor speelterrein Irenestraat voorbereid en met de buurt besproken. In het in 2018 door de raad vastgestelde jeugdprogramma zijn middelen beschikbaar gesteld voor participatiebijeenkomsten voor de Nijkerkse jeugd en jongeren in het kader van het herijken van het speelruimteplan.

Deelvoorziening begraafplaatsen (F5c)

In 2018 is het groen op de Begraafplaats Nijkerkerveen deels vervangen dit was de finishing touch van de te vervangen paden. Ook hier is door extreme droogte in de zomer 2018 de nodige schade ontstaan aan het groen welke in de winter van 2018/2019 grotendeels is hersteld

In 2015 is de egalisatiereserve begraafplaatsen gevormd, vanuit een tweetal opgeheven reserves die betrekking hadden op de begraafplaatsen. Totdat de begraafplaatsexploitatie in 2027 kostendekkend is, wordt vanuit deze reserve een jaarlijkse onttrekking gedaan ter dekking van het jaarlijkse exploitatietekort. De onttrekking in viel dit jaar lager uit dan verwacht vanwege het hoge aantal begravingen.

3.3.4 Riolering

Beheerplan Riolering

Het vaststellen van een gemeentelijk rioleringsplan (GRP) is een wettelijke taak ingevolge de Wet Milieubeheer. Daardoor ligt het accent in het GRP sterk op het beheer en de instandhouding van de voorzieningen, alsmede op uitbreiding vanwege de aanleg van nieuwbouwwijken en bedrijfsterreinen. Naast riolering zijn in het GRP ook de visie en maatregelen opgenomen met betrekking tot grondwater en oppervlaktewater.

Het beheerplan is een actualisatie van het GRP uit 2012. Dit plan is in februari 2018 door de raad vastgesteld. In dit plan ligt naast de eerder genoemde aandachtsvelden de focus op het klimaatbestendig maken van de riolerings- en watersystemen. Als vervolg op de vaststelling van het GRP is in oktober 2018 door de raad het Addendum op het GRP vastgesteld. Hierin is meer ambitie beschreven met betrekking tot klimaatadaptatie.

Voorziening beheerplan bermen, water en duikers (F11)

In 2017 zijn de Willem de Zwijgerlaan en de Seringenlaan in Hoevelaken afgekoppeld van het riool. In de wijk Corlaer zijn in diverse hofjes de straten afgekoppeld. Als voorbereiding op het project Oranjebuurt heeft er klein onderhoud plaatsgevonden aan de riolering. Tevens is de Koningin Emmaschool afgekoppeld.

In 2018 is het hemelwaterafvoer van de wegen en de daken afgekoppeld in combinatie met de herinrichting. Bij de renovatie van de Oranje Nassauschool is deze afgekoppeld waarbij ook het Prof. Eijkmansplantsoen is meegenomen. Bij de inbreiding aan de Hogenhof is tevens De Brink en het bestaande appartementencomplex afgekoppeld.

Naar aanleiding van de rioolinspecties in 2016 en 2017 is er gestart met klein civiel onderhoud en onderhoud d.m.v. deelreparaties en renovaties van het riool d.m.v. relinen in de wijken Hazeveld, Beulenkamp, Strijland & Nijkerkerveen.

3.3.5 Gebouwen

Beheerplan Gemeentelijke Gebouwen

De doelstelling van het beheerplan is om de conditie van de gemeentelijke gebouwen te bewaken, achterstallig onderhoud te voorkomen en inzicht te hebben in de noodzakelijke instandhoudingskosten over een langere periode. De meerjaren onderhoudsbegroting die deel uitmaakt van het beheerplan strekt zich uit over een periode van 20 jaar. In deze periode worden nagenoeg alle onderhoudsactiviteiten minimaal één keer uitgevoerd. Als onderhoudsniveau is in het beheerplan de kwaliteit 'voldoende tot goed' aangehouden om achterstallig onderhoud en verpaupering te voorkomen. De gebouwen die in het beheerplan zijn opgenomen, of later aan het beheerplan zijn toegevoegd, betreffen alle gemeentelijke gebouwen met uitzondering van de scholen en de sportgebouwen. In 2017 is de aanbesteding voor de exploitatie van het nieuwe zwembad en de binnensportaccommodaties afgerond. Per 1 januari 2018 is Optisport exploitaties BV de nieuwe exploitant van het nieuwe zwembad en de binnensportaccommodaties in Hoevelaken.

Voorziening beheerplan gemeentelijke gebouwen (F2)

Voor een aantal gemeentelijke gebouwen is in 2018 het buitenschilderwerk uitgevoerd, naast alle lopende onderhoudscontracten voor de gemeentelijke gebouwen. Parkeergarage Wheemplein is voorzien van een nieuwe BrandMeldCentrale. Met betrekking tot de werkzaamheden aan het stadhuis zijn een aantal werkzaamheden uitgesteld in afwachting van verdere uitwerking van de nieuwbouw plannen.

Voorziening sportmaterialen

Geen afwijkingen.

Overzicht beheerplannen, planperiodes en financieringswijze

Categorie	Beheerplan	Plan-periode	Jaar van herziening	Financiering
Wegen	Wegen	2012-2016	2019	via voorziening F1a
	Kunstwerken	2016-2020	2019	via voorziening F1b
	Openbare verlichting	2016-2020	2019	via voorziening F3
	Verkeersvoorzieningen en straatmeubilair	2016-2020	2019	via voorziening F7
Water	Havens	2016-2020	2019	via voorziening F6
	Bermen, water en duikers	2011-2032	2019	via voorziening F11
Groen	Groen	2012-2033	2019	via voorziening F5ac
	Speelvoorzieningen	2012-2032	2020	via voorziening F5b
	Begraafplaatsen	2015-2019	2019	Via voorziening F5c
Riolering	Riolering (GRP)	2018-2022	2018	via voorziening F4
Gebouwen	Openbare gebouwen	2008-2027	2019	via voorziening F2
	Sportmaterialen	2008-2027	2019	via voorziening F10

3.4 Financiële consequenties onderhoud kapitaalgoederen

In onderstaand overzicht staan de exploitatielasten van de diverse beheerplannen (is dotatie aan de voorziening) in 2018. In deze paragraaf is informatie te vinden over de uitvoering van het jaarplan 2018. Tevens vindt u in het overzicht de stand van de voorziening per 31 december 2017 en de stand per 31 december 2018. Jaarlijks wordt beoordeeld of de hoogte van de voorziening voldoende is om de verwachte kosten te kunnen dekken. Zo nodig vindt aanvulling plaats ten laste van de exploitatie.

Overzicht voorzieningen beheerplannen (bedragen x € 1.000)

Beheerplan	Storting 2018	Onttrekking 2018	Saldo	Stand 31-12-2017	Stand 31-12-2018
Wegen (F1)	2.068	1.144	924	2.563	3.487
Kunstwerken (F1)	178	173	5	447	453
Openbare gebouwen (F2)	541	442	99	2.274	2.390
Openbare verlichting (F3)	174	107	67	1.194	1.261
Riolering (F4)	181	0	181	8.488	8.669
Groen (F5)	347	465	-118	459	341
Spelen(F5)	112	13	99	272	371
Begraafplaatsen(F5)	26	48	-22	37	15
Havens (F6)	75	43	32	301	332
Straatmeubilair en verkeersvoorzieningen (F7)	263	151	112	707	819
Voorziening beheerplan roerende zaken stadhuis (F8)	15	0	15	200	215
Voorziening sportmaterialen 3 sporthallen (F10)	7	12	-5	277	272
Bermen, water en duikers (F11)	93	45	48	27	75

4

4

Paragraaf Financiering

4.1 Wettelijk kader

De paragraaf Financiering van de programmabegroting en programmarekening gaan in op de (verwachte) financieringspositie van de gemeente en het bijbehorende risicoprofiel. Artikel 19 van de Financiële verordening van de gemeente Nijkerk bevat de uitgangspunten en richtlijnen waaraan het college zich dient te houden bij het aantrekken en uitzetten van geldmiddelen. De paragraaf Financiering in de begroting en het jaarverslag gaan in op de (verwachte) financieringspositie van de gemeente en het bijbehorende risicoprofiel.

4.2 Financieringspositie

De financieringspositie per 31 december 2017 en 2018:

2017	een financieringsoverschot van	€	12,8 miljoen
2018	een financieringstekort van	€	-3,5 miljoen

In 2018 is er een afname van het financieringsoverschot met € 16.3 miljoen, per saldo veroorzaakt door:

Effect op de financieringspositie (bedragen x € 1 miljoen)	€
van de investeringen in vaste activa	-16,9
van de investeringen in immateriële vaste activa	-0,6
van de afschrijvingen en desinvesteringen	4,1
van de afname van de financiële vaste activa	0,5
van de toename van de boekwaarde van de bouwgronden	-10,0
van de toename reserves en voorzieningen	11,1
van de afname door aflossingen geldleningen	-4,4
Per saldo een toename	-16,3

Het gewogen gemiddelde rentepercentage over de leningenportefeuille bedraagt voor zowel 2017 en 2018 3,7%.

4.3 Liquiditeitspositie

Door een goed beheer van de dagelijkse saldi streven we naar een optimaal rendement en wordt erop toegezien dat de liquiditeitspositie steeds voldoende is om te garanderen dat wij aan onze betalingsverplichtingen kunnen voldoen. Het betalingsverkeer verloopt daarbij voornamelijk via onze huisbankier, de BNG (Bank Nederlandse Gemeenten). Bij het optimaliseren van het renteresultaat worden, voor het aantrekken of uitzetten van geld als gevolg van de liquiditeitspositie, meerdere marktpartijen benaderd voor offertes. Aan de hand van deze offertes wordt een keuze gemaakt.

4.4 Risicobeheer

De gemeente heeft in het kader van het risicobeheer in 2018 gehandeld conform de uitgangspunten zoals deze zijn opgenomen in de financiële beheersverordening. In 2018 zijn geen leningen verstrekt en geen garanties verleend voor de uitoefening van de publieke taak. Er zijn geen derivaten aangetrokken. Op dit moment zijn de risico's voor de gemeente door het gevoerde beleid minimaal.

In de Wet Fido zijn kaders opgenomen ter beperking van het renterisico op de netto vlottende schuld (kasgeldlimiet) en het renterisico op de vaste schuld (renterisiconorm). Hier moet de gemeente zich aan houden.

4.5 Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet is 8,5 % van de lasten van de primaire begroting (exclusief BTW) en bedroeg voor de gemeente in 2018 € 7,7 miljoen. Om optimaal gebruik te maken van de lage rente op kortlopende leningen is de maximale ruimte binnen de regels van de Wet Fido benut.

In 2018 zijn er drie kasgeldleningen afgesloten. Op 31 december staat er één kasgeldlening van € 11 miljoen op de balans.

4.6 Schatkistbankieren

Sinds 1 januari 2014 moeten de gemeenten verplicht schatkistbankieren. Gemeenten zijn verplicht alle overtollige middelen in de schatkist aan te houden. Om het dagelijkse kasbeheer te vereenvoudigen is er een drempelbedrag, afhankelijk van het begrotingstotaal, dat buiten de schatkist mag worden gehouden. Het drempelbedrag is gelijk aan 0,75% van het begrotingstotaal. In 2018 was het drempelbedrag voor de gemeente Nijkerk € 683.000. Gemiddeld mag een decentrale overheid maximaal het drempelbedrag buiten de schatkist houden. Het drempelbedrag is in 2018 niet overschreden. Er zijn in 2018 geen middelen buiten Rijks schatkist aangehouden.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x €1000)

		Verslagjaar			
(1)	Drempelbedrag	682,5			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	337	354	267	251

(3a)=(1)>(2)	Ruimte onder het drempelbedrag	345	329	416	432
(3b)=(2)>(1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
(1) Berekening drempelbedrag					
		Verslagjaar			
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	91.000			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan €500 miljoen	91,00			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de €500 miljoen te boven gaat	-			
(1)=(4b)*0,0075 + (4c)* 0,002 met een minimum van €250,00	Drempelbedrag	628,5			
(2) Berekening kwartaalcijfer op basis buiten's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	30.368	32.180	24.522	23.069
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2)-(5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	337	354	267	251

4.7 Renterisiconorm

Het renterisico op de vaste schuld vloeit voort uit de mate waarin het saldo van rentelasten en -baten gevoelig is voor wijzigingen in het rentepercentage op aangetrokken leningen en uitzettingen.

De renterisiconorm is in het leven geroepen om het renterisico vanwege herfinanciering en renteherziening van geldleningen te spreiden. De norm is vastgelegd op 20% van het begrotingstotaal.

Zoals uit volgende tabel blijkt, zijn wij in 2018 onder deze norm gebleven.

	Jaarrekening	Jaarrekening	Begroting
<i>Bedragen x € 1 miljoen</i>	2017	2018	2019
Renterisiconorm	17,8	23,5	19,7
Renteherziening op vaste schuld	0,0	0,0	0,7
Renterisico op vaste schuld	0,0	0,0	0,0
Ruimte (+) of overschrijding (-)	17,8	23,5	19,7

5

Paragraaf Bedrijfsvoering

5.1 Inleiding

Deze paragraaf beschrijft de stand van zaken en de ontwikkelingen in onze bedrijfsvoering. Onze bedrijfsvoering is erop gericht dat we gestelde doelen bereiken tegen beperkte kosten. Deze doelstelling is ruimschoots gerealiseerd. Nijkerk bevindt zich, als groeigemeente met bijbehorende ambities, in de kopgroep (top 5%) van de 355 gemeenten.

In deze paragraaf besteden we aandacht aan de organisatieontwikkeling, monitoring, dienstverlening, Huis van de Stad en de bedrijfsvoeringssamenwerking.

5.2 Organisatieontwikkeling

Na een periode van inrichting van de nieuwe organisatie en werken op basis van deze nieuwe inrichting, is de nieuwe organisatiestructuur per 1 januari 2018 geformaliseerd. Een organisatie met 27 teams, een éénhoofdige directie en verbindingsrollen voor het samenspel tussen de samenleving, het college, de directie en de teams.

Ten gevolge van nieuwe wettelijke taken, de stijgende inwoneraantallen, de economische groei en de nieuwe ambities van Nijkerk is bij de begrotingen 2018 en 2019, gedoseerd budget beschikbaar gesteld om op deze ontwikkelingen te kunnen inspelen. De met de samenleving uitgewerkte ambities, zoals opgenomen in het uitvoeringsprogramma "Verbinden met Ambitie", hebben geleid tot een beperkte budgettoename. Een deel van de budgetten uit de begrotingen en uit het uitvoeringsprogramma betreft tijdelijk budget, zodat er sprake is van een gedoseerde stijging van structurele budgetten. In de praktijk blijkt het, onder de huidige arbeidsmarktomstandigheden, lastig om vacatures snel en op voldoende niveau te vervullen. Bovendien is in deze markt het verloop groter dan tijdens jaren van recessie. De werving en selectie vraagt daardoor permanent veel aandacht, waarbij voor een deel moet worden teruggevallen op inhuur. In samenhang hiermee zien we dan ook dat het ziekteverzuim schommelt tussen de 5% en de 7%.

Belevingsonderzoek

In september-oktober heeft er een belevingsonderzoek onder de medewerkers plaatsgevonden (respons 70%). Hieruit blijkt dat de medewerkers ervaren dat ze voldoende verantwoordelijkheid kunnen nemen en dat ze voldoende in de gelegenheid worden gesteld om opleidingen en cursussen te volgen. Ook volgt uit de antwoorden dat er nog veel vragen zijn over een aantal specifieke rollen, dat de mensen die een te hoge werkdruk ervaren, hierbij ook vaak effecten op hun gezondheid en prestaties ervaren, er minder werkdruk wordt ervaren als de resultaten helder zijn en we vooral actie- en oplossingsgericht zijn. De resultaten van het belevingsonderzoek worden meegenomen als input in de organisatieanalyse.

Organisatieanalyse

Voor de organisatieanalyse worden zowel intern als extern gerichte interviews afgenomen, zowel op bestuurlijk als op ambtelijk niveau, naast een deskstudie van beschikbare documenten en evaluaties (waaronder de uitkomsten van het belevingsonderzoek). De organisatieanalyse betreft een spiegel van buitenaf, waarbij naast de interviews en de deskstudie ook gekeken wordt naar kentallen die worden gebenchmarkt met andere organisaties. De organisatieanalyse is in december 2018 van start gegaan.

5.3 Monitoring

Reguliere monitoring vindt plaats via de P&C-cyclus. In de P&C-cyclus is de monitoring op een aantal punten aangepast door de uitvoering van de motie GRIP. Daarnaast is naast de reguliere P&C-cyclus een monitor Sociaal Domein opgesteld omdat het hier om relatief nieuwe taken gaat met (landelijk) een groot financieel risico. Voor de teams wordt een dashboard opgebouwd. Het eerste dashboard dat beschikbaar is betreft de teambudgetten. Momenteel wordt gewerkt aan de dashboard voor teamformatie. Eind 2018 hebben de teams de opdracht gekregen om de reguliere werkzaamheden en het uitvoeringsprogramma te verwerken in een teamplan 2019. Hierdoor wordt de inhoudelijke monitoring versterkt, hetgeen de kwaliteit van de P&C-producten ten goede komt.

5.4 Dienstverlening

De Nijkerkse score op de dienstverlening is de laatste jaren, en ook in 2018, niet verbeterd. De score ligt ook lager dan bij sommige buurgemeenten. Dit geldt ook voor het vertrouwen in het bestuur. In 2018 is gestart met het actualiseren van het dienstverleningsconcept. Zodra dit beschikbaar is, wordt meer feedback op prestaties op dit vlak gegeven, om zo de dienstverlening te verbeteren.

5.5 Huis van de Stad

De huidige huisvesting van het stadhuis sluit niet meer aan op de behoefte van onze organisatie. Het stadhuis is functioneel en technisch verouderd, de faciliteiten voldoen niet meer aan de eisen van deze tijd en bieden niet de uitstraling en kwaliteit die we nodig hebben. De omvang van de organisatie neemt toe en vraagt om een adequate huisvesting. Daarnaast hebben we duurzaamheidsambities waarbij het streven is om een duurzame CO2 neutrale gemeente te worden. Een nieuwe huisvesting en bijbehorende manier van werken draagt hier een belangrijke steen aan bij. In het nieuwe coalitieakkoord is vastgelegd dat het nieuwe Huis van de Stad energieneutraal gerealiseerd wordt.

In maart 2017 heeft de raad ervoor gekozen om een nieuw Huis van de Stad te realiseren in de Havenkom, waarmee dit tevens de aanzet vormt tot de bredere ontwikkeling van de Havenkom. Ter uitwerking van deze keuze is een projectorganisatie ingericht en is in maart 2018 door het college een projectplan vastgesteld. Zowel intern met medewerkers en het college als met externe partijen zijn zgn. 'droomsessies' gehouden om input te verzamelen voor een ambitiedocument en uiteindelijk een programma van eisen; de uitkomsten hiervan zijn met de raad gedeeld. Het ambitiedocument en het programma van eisen worden in 2019 opgesteld en ter besluitvorming aan de raad aangeboden.

De verdere planvoorbereiding en -uitwerking zal, afhankelijk van de doorlooptijd van procedures e.d., plaatsvinden in 2020/2021. De realisatie van het Huis van de Stad kan naar verwachting starten in 2022.

5.6 Samenwerking bedrijfsvoering

Juridische zaken

In 2018 is door de medewerkers van het juridische team BLNP uitvoering gegeven aan het door het team opgestelde jaarplan. Het jaarplan kent drie pijlers:

- In de basis is het team zelfsturend en de kwartiermakersfunctie is roulerend door een aantal leden van het team ingevuld. Daarnaast zijn er de clusters juridische kwaliteitszorg, juridische advisering en de secretarissen bezwaarschriften commissie. Het juridisch team heeft in 2018 een tijdelijke samenwerkplek gekregen in het oude politiebureau in Putten. Daar vonden de maandelijkse plenaire overleggen plaats en werden door de verschillende clusters de inhoudelijke werkzaamheden afgestemd. In 2018 heeft het team in een aantal bijeenkomsten het concept zelfsturing verder verkend.
- Voor het onderdeel juridische kwaliteitszorg is gewerkt met een plan van aanpak JKZ. In grote lijnen zijn de daarin opgenomen activiteiten in 2018 gerealiseerd.
- Door de leden van het cluster juridische advisering werd de tweede lijn advisering verzorgd aan de collega's en bestuurders van de deelnemende gemeenten. Waar nodig is over en weer ondersteuning geboden bij deze advisering. Ook vindt hier de coördinatie van de WOB-verzoeken plaats. In 2018 is het aantal WOB verzoeken bij de deelnemende gemeente fors gedaald.

Daarnaast is per 1 januari 2018 een contract gesloten met een nieuwe huisadvocaat voor alle vier de gemeenten, tegen een gereduceerd tarief. De huisadvocaat heeft tweemaal een training voor het team verzorgd. En door de juristen is tweemaal een algemene juridische cursus voor medewerkers verzorgd.

In 2018 is een aantal leden van de verschillende adviescommissies bezwaarschriften in de commissies in alle gemeenten benoemd. De secretarissen van de commissies vervingen elkaar ingeval ziekte, vakantie en bij afwezigheid om andere redenen. Ook bij pieken in het aantal bezwaarschriften of bij bijzondere of complexe dossiers werd bijgesprongen. Daarnaast hebben de secretarissen de werkwijze van de commissies steeds meer geüniformeerd.

Verder is op projectmatige basis nog geïnvesteerd in het ontwikkelen van een online Portal (TopDesk) waar alle collega's en bestuurders van de deelnemende gemeenten hun vragen kunnen stellen aan de juridische medewerkers. Dit wordt nog verder uitgebreid, zodat later ook informatie uitgewisseld kan worden en informatie en kennisdocumenten kunnen worden geraadpleegd. TopDesk gaat 4 maart 2019 live.

P&O

In het eerste halfjaar van 2018 is met vernieuwde energie opnieuw ingezet op de implementatie van de verschillende modules van het E-hrm pakket Youforce in de BLNP gemeenten. Er is externe begeleiding ingehuurd om de HRM-collega's te ondersteunen en begeleiden in het op projectmatige wijze werken aan de voornemens uit 2017 aangaande de implementatie. Projecten zijn gedefinieerd, een jaarplan is opgesteld en men is aan de slag gegaan.

Het betreft hier de volgende projecten:

- Ontwikkeling Salarisadministratie
- Ontwikkeling Personeelsadministratie
- ARBO
- Werving en Selectiemodule
- Module Performance Management (Jaargesprekken)
- Implementatie WNRA (Wet Normalisering Rechtspositie Ambtenaren)

Door ziekte bij collega gemeenten, vacatures en personele wisselingen bij met name de gastheergemeente Nijkerk is de bemensing van de diverse projectgroepen en cruciale functies in het project implementatie E-HRM niet toereikend gebleken. Ondanks de inzet van alle collega's, is het niet gelukt om voor de kar te komen en zijn de resultaten achtergebleven bij de planning. De harmonisatie van processen en resultaten op het gebied van personeels- en salarisadministratie zijn ook te ambitieus gebleken. Wat is wel gelukt? Wel is het gelukt om in december 2018 de salarisadministraties te centraliseren en ook te huisvesten bij Nijkerk als gastheergemeente. Daarnaast is het voor medewerk(st)ers mogelijk om via Youforce/Employee Selfservice hun verhuizing door te geven waarmee automatisch de reiskosten woon-werkverkeer worden herberekend en kunnen zij hun ontslag op eigen verzoek in dienen. Tevens is het mogelijk gemaakt voor de collega's om via Youforce/Employee Selfservice reisdeclaraties in te dienen. Tot slot zijn rechtspositionele brieven op basis van standaarden per gemeente in Youforce ingebracht, waarmee een start is gemaakt met de mogelijkheid de personele mutaties te digitaliseren.

De beoogde resultaten zoals geformuleerd in het jaarplan 2018 zijn dus niet geheel gerealiseerd en kennen nu een doorlooptijd tot in het eerste halfjaar van 2019. Dit betekent dat, onder gelijkblijvende omstandigheden qua beschikbaar gestelde uren en geld voor het samenwerkingsverband BLNP, de doelstelling om eind 2019 YouForce volledig ingericht en operationeel te laten zijn, moet worden losgelaten. Op basis van de huidige beschikbare inzet en middelen zal dit pas eind 2021 zijn gerealiseerd. De komst van de WNRA (de wijziging van de rechtspositie van (rijks)ambtenaren) per 01-01-2020 en het onderzoeken van de wens vanuit de 4 colleges om te harmoniseren, is een autonome ontwikkeling die ook effect heeft op de inrichting van Youforce. Technische aanpassingen in het systeem als gevolg van de WNRA zullen voorrang moeten krijgen op de beoogde verdere doorontwikkeling van de personeels- en salarisadministratie (PSA) van de vier gemeenten. De keuze voor uitsluitend een technische omzetting in het kader van de WNRA, en dus niet ook de arbeidsvoorwaarden van de 4 gemeenten te harmoniseren, vertraagt de doorontwikkeling van de PSA met 24 maanden. E.e.a. betekent ook dat er op de PSA geen besparingen gerealiseerd zullen kunnen worden, zoals eerder wel de verwachting was. Wel is een besparing opgenomen voor de inzet van externe expertise op het gebied van arbeidsrechtelijke/juridische advisering. Ook deze besparing is nog niet gerealiseerd.

ICT

Het informatisering beleidsplan loopt en is geactualiseerd op de nieuwe richtlijnen en afspraken die door de VNG (bureau realisatie) als actiepunten zijn vastgelegd.

In 2018 zijn projecten opgepakt die in het jaarplan zijn aangekondigd. In 2018 is een intensiever contact gemaakt met de systeem- en functioneel beheerders. We zijn begonnen met een 3-maandelijkse nieuwsbrief en de verslagen van het kernteam worden toegestuurd naar de groep ICT medewerkers van de vier gemeenten.

In 2018 is verder tot stand gebracht:

- Op strategisch niveau worden de landelijke programma's van de Digitale Agenda (DA2020) gevolgd en tijdig opgepakt
- De service desk Topdesk is opgeleverd met de ICT melding. De applicatie wordt blijvend uitgebreid en verbeterd.
- De AVG wet is van kracht geworden. Er is een Functionaris Gegevensbeheer benoemd en de beleidsstukken zijn voor de 4 gemeenten uitgewerkt;
- Ten aanzien van het veiligheidsbeleid zijn pentesten uitgevoerd en is een hack uitgevoerd op het systeem, door een ethische hacker;
- Putten en Bunschoten hebben in een gezamenlijk traject hun infrastructuur aangepast.
- Het BLNP brede beleidsstuk Cloud beleid is omarmd.

Financiën

In 2018 is gewerkt aan de uitvoering van het jaarplan. Hierin is een aantal concrete resultaten benoemd die deels wel en deels niet zijn gerealiseerd. We proberen stappen te zetten met het uniformeren van de processen in de financiële administratie. Dit is belangrijk om onderlinge vervanging tussen de gemeenten te kunnen regelen zodat de kwetsbaarheid wordt verminderd. Hiervoor moet wel het ICT-platform waar we op werken gelijk zijn. Zover zijn we nog niet.

In 2018 zijn de eerste stappen gezet op het terrein van interne controle. Tussen de vier gemeenten zijn reviews bij elkaar uitgevoerd. Dit draagt bij aan de onafhankelijkheid van de interne controle waardoor de account hierop kan steunen.

Met betrekking tot fiscaliteiten is samen opgetrokken in de gewijzigde wetgeving rond de verruiming van het sportbesluit. Het gaat hier met name om kennisdeling maar ook zijn de informatieavonden voor de sportverenigingen gezamenlijk georganiseerd. Kennisuitwisseling vindt binnen financiën op meerdere terreinen plaats. De financiële collega's binnen BLNP weten elkaar te vinden waardoor de praktische samenwerking zich gestaag ontwikkelt.

Een resultaat dat in 2018 nog niet is bereikt, is de harmonisering van de processen rond de samenstelling van P&C producten. Eind 2018 is een eerste verkenning gedaan die in 2019 moet leiden tot een gezamenlijk proces voor het opstellen van de begrotingen voor de vier gemeenten.

6

Paragraaf

Verbonden partijen

6.1 Inleiding

De gemeente Nijkerk wil haar doelstellingen optimaal realiseren. In een groot aantal gevallen is dit op eigen gemeentelijke kracht mogelijk. Er zijn ook zaken waar het, uit praktisch en bestuurlijk oogpunt, beter is daarvoor met derden samen te werken. Dit kunnen andere overheden zijn (met name gemeenten en provincies), maar soms ook niet-overheden zoals het bedrijfsleven of het onderwijs. Wanneer een dergelijke samenwerking aan een aantal criteria voldoet, is er sprake van een 'verbonden partij'. Het aangaan van banden met deze verbonden partijen komt altijd voort uit het publieke belang en het gezamenlijke te behalen resultaat. Voor de regio's FoodValley en Amersfoort worden in 2019 Strategische Agenda's vastgesteld. Aan de hand hiervan worden regionale uitvoeringsprogramma's opgesteld waarmee Nijkerk lokaal haar inzet bepaalt.

Deze paragraaf geeft het wettelijk kader en de visie op de verbonden partijen weer en toont een overzicht van de bestaande verbonden partijen. De beleidsvoornemens van de verbonden partijen zijn conform de voorschriften van het BBV opgenomen bij de verschillende programma's .

6.2 Wettelijk kader

Een verbonden partij is volgens het BBV: een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin de gemeente een bestuurlijk en een financieel belang heeft. Onder financieel belang wordt verstaan: een bedrag dat onze gemeente aan de verbonden partij ter beschikking heeft gesteld, dat wij niet kunnen verhalen wanneer de verbonden partij failliet gaat, dan wel het bedrag waarvoor aansprakelijkheid bestaat als de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt. Onder bestuurlijk belang wordt verstaan: zeggenschap, hetzij vanuit van vertegenwoordiging in het bestuur, hetzij vanuit stemrecht.

Er zijn twee soorten verbonden partijen:

- Publiekrechtelijk: het aangaan van samenwerkingsvormen in de publiekrechtelijke sfeer is geregeld in de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr). Volgens de Wgr kunnen de raad, het college of de burgemeester 'afzonderlijk of tezamen ieder voor zover het de eigen bevoegdheden betreft' een gemeenschappelijke regeling treffen om één of meer belangen van de gemeente te behartigen. Als het college of de burgemeester tot een gemeenschappelijke regeling wil besluiten, is er vooraf toestemming nodig van de raad. Afhankelijk van de aard van samenwerking kan wel of geen rechtspersoon worden gecreëerd. Wordt er geen rechtspersoon gecreëerd dan bestaat de samenwerking vooral uit overleg. Wordt er wel een rechtspersoon

(een openbaar lichaam) in het leven geroepen, dan is er sprake van verlengd lokaal bestuur;

- **Privaatrechtelijk:** Sinds 2002 is het in de Gemeentewet zo geregeld dat het college beslissingsbevoegd is tot het aangaan van privaatrechtelijke verplichtingen. Daaronder vallen ook de besluiten om als gemeente deel te nemen aan privaatrechtelijke 'verbonden partijen' zoals stichtingen, verenigingen, vennootschappen en dergelijke. Wel voorziet artikel 160 van de Gemeentewet in een verplichte toezending van het ontwerpbesluit aan de raad en is de goedkeuring van Gedeputeerde Staten nodig.

Ontwerpbegrotingen van gemeenschappelijke regelingen

De Wgr verplicht besturen van gemeenschappelijke regelingen om hun ontwerpbegroting ten minste zes weken voor de vaststelling toe te zenden aan de raden van de betreffende gemeenten. Dat geldt voor alle gemeenschappelijke regelingen, ook al betreft de samenwerking uitsluitend college- of burgemeesters bevoegdheden. De gemeenteraad heeft dan gedurende zes weken de gelegenheid om bij het dagelijks bestuur zienswijzen in te dienen over de ontwerpbegroting. Het dagelijks bestuur zorgt ervoor dat de ingediende zienswijzen aan het algemeen bestuur worden voorgelegd. De termijn van zes weken noodzaakt tot een praktische werkwijze via de lijst van ingekomen stukken van de raad. Het overzicht in § 6.5 geeft onder meer de bestaande gemeenschappelijke regelingen van de gemeente weer en per gemeenschappelijke regeling welk bestuursorgaan bevoegd is.

6.3 Visie op en beleidsvoornemens omtrent verbonden partijen

Om te beoordelen of aan 'verbonden partijen' wordt deelgenomen heeft het gemeentebestuur de volgende toetsingscriteria vastgesteld:

- de taak kan niet of zeer moeilijk door de gemeente alleen worden uitgevoerd;
- gezamenlijke uitvoering van de taak levert voor de gemeente een concrete meerwaarde op;
- de voordelen van de samenwerking wegen op tegen de nadelen.

Het gemeentebestuur van Nijkerk is voorstander van samenwerking binnen publiekrechtelijke kaders. In sommige gevallen is het noodzakelijk om samenwerking op privaatrechtelijk terrein aan te gaan. In dat geval geldt als extra criterium dat samenwerking via publiekrechtelijke weg niet, of slechts zeer moeilijk, mogelijk is. De beoordeling of onze gemeente blijft deelnemen, aan welke vorm van samenwerking dan ook, is een continu proces. Telkens wanneer de gelegenheid zich voordoet, wordt beoordeeld of de samenwerking nog voldoet aan de criteria, of dat de betreffende taken beter op een andere manier verwezenlijkt kunnen worden.

6.4 Informatieplicht verbonden partijen

Op basis van het BBV is de gemeente verplicht om het bij § 6.5 opgenomen model te vullen. Daarbij wordt gebruik gemaakt van informatie die de verbonden partijen moeten leveren. Wij hebben bij de verbonden partijen aandacht gevraagd om zorg te dragen dat wij tijdig de benodigde informatie in ons bezit hebben. De betreffende informatie is verwerkt in onderstaand model.

6.5 Lijst van verbonden partijen

De gemeente c.q. de gemeentelijke bestuursorganen zijn deelnemer in de verbonden partijen welke hieronder staan weergegeven, conform het BBV onderverdeeld in de volgende typen verbonden partijen:

1. Gemeenschappelijke regelingen;
2. Vennootschappen en coöperaties;
3. Stichtingen en verenigingen; en
4. Overige verbonden partijen.

1. Gemeenschappelijke regelingen

1. Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland Midden, gevestigd te Arnhem			
Type	Gemeenschappelijke regeling		
Openbaar belang	Het voorkomen en bestrijden van incidenten op het gebied van de openbare veiligheid, hulpverlening en volksgezondheid		
Vertegenwoordiging	Burgemeester G.D. Renkema en wethouder H. Dijksterhuis		
Financieel belang	GGD: verwachte omvang € 556.424		
	JGZ 0-4 verwachte omvang € 537.115		
	BRW: verwachte omvang € 2.745.233		
Verwachte omvang	per:	1-1-2018	31-12-2018
	Eigen vermogen	€ 5.964.000	€ 5.931.000
	Vreemd vermogen	€ 39.311.000	€ 36.844.000
Verwacht resultaat 2018	€ 1.437.000		
Beleidsmatige risico's	-		

2. Regio De Vallei, gevestigd te Ede			
Type	Gemeenschappelijke regeling		
Openbaar belang	Samenwerking op het gebied van afvalverwerking		
Vertegenwoordiging	Wethouder H. Dijksterhuis (lid van Algemeen Bestuur)		
Financieel belang	Verwachte omvang € 7.238		
Verwachte omvang	per:	1-1-2018	31-12-2018
	Eigen vermogen	€ 463.391	€ 438.714
	Vreemd vermogen	€ 268.090	€ 374.869
Verwacht resultaat 2018	€ -24.677		
Beleidsmatige risico's	-		

3. Regio Food Valley, gevestigd te Ede			
Type	Gemeenschappelijke regeling		
Openbaar belang	Samenwerking op het gebied van economie, werkgelegenheid, ruimtelijke ontwikkeling, wonen en mobiliteit		
Vertegenwoordiging	Burgemeester G.D. Renkema en wethouder H. Dijksterhuis (leden van Algemeen Bestuur)		
Financieel belang	Verwachte omvang € 140.000		

Verwachte omvang	per:	1-1-2018	31-12-2018
	Eigen vermogen	€ 1.636.532	€ 1.790.280
	Vreemd vermogen	€ 3.762.334	€ 2.463.172
Verwacht resultaat 2018	-/- € 32.000		
Beleidsmatige risico's	-		

4. Gemeenschappelijk Belastingkantoor Lococensus, gevestigd te Zwolle			
Type	Gemeenschappelijke regeling		
Openbaar belang	Belastingheffing van aantal gemeentelijke belastingen		
Vertegenwoordiging	Wethouder W. Oosterwijk (lid van Algemeen Bestuur)		
Financieel belang	Verwachte omvang € 612.260		
Verwachte omvang	per:	1-1-2018	31-12-2018
	Eigen vermogen	€ 580.000	€ 580.000
	Vreemd vermogen	€ 7.892.000	€ 5.742.000
Verwacht resultaat 2018	€ 1.500.000		
Beleidsmatige risico's	-		

5. Omgevingsdienst De Vallei			
Type	Gemeenschappelijke regeling		
Openbaar belang	Vergunningverlening en handhaving op grond van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht		
Vertegenwoordiging	Wethouder W. Oosterwijk (lid van Algemeen Bestuur)		
Financieel belang	Verwachte omvang € 2.228.904		
Verwachte omvang	per:	1-1-2018	31-12-2018
	Eigen vermogen	€ 805.000	€ 572.000
	Vreemd vermogen	€ 2.900.000	€ 1.834.000
Verwacht resultaat 2018	-/- € 39.980		
Beleidsmatige risico's	-		

2. Vennootschappen en coöperaties

Leisurelands B.V. (voorheen RGV Holding B.V.)			
Type	Besloten Vennootschap		
Openbaar belang	Bevorderen recreatie		
Vertegenwoordiging	Wethouder M. Broekman (lid Aandeelhoudersvergadering)		
Financieel belang	Aandeelhouder		
Verwachte omvang	per:	1-1-2019	31-12-2019
	Eigen vermogen	€ 55.004	€ *)
	Vreemd vermogen	€ 20.958	€ *)
Verwacht resultaat 2019	€ *		
Beleidsmatige risico's	Begroting wordt niet verstrekt omdat aandeelhouders daar geen zeggenschap over hebben.		

ParkeerService U.A.	
Type	Coöperatie
Openbaar belang	Samenwerking op het gebied van het parkeermanagement
Vertegenwoordiging	College, wethouder W. Oosterwijk
Financieel belang	Parkeergelden worden na aftrek heffings- en inningskosten uitgekeerd aan de gemeente
Verwachte omvang	Niet van toepassing
Resultaat 2019	€ 0 netto opbrengst parkeergelden
Beleidsmatige risico's	Op basis van een nieuwe, evenredige kostentoekening stijgen de indirecte kosten van de partners die minder producten afnemen. Voor Nijkerk betekent dit een stijging van € 12.000 per jaar ingaande 2018.

Gastvrije Randmeren	
Type	Coöperatie
Openbaar belang	Behartigen van bovengemeentelijke belangen van recreatie en natuurbescherming binnen het gebied Randmeren.
Vertegenwoordiging	College
Financieel belang	€ 10.000 (2 stemmen)
Verwachte omvang	per: 1-1-2019 31-12-2019
	Eigen vermogen € *) € *)
	Vreemd vermogen € *) € *)
Verwacht resultaat 2019	€ 0
Beleidsmatige risico's	-

O-gen	
Type	Coöperatie
Openbaar belang	Gebiedsontwikkeling
Vertegenwoordiging	College
Financieel belang	Jaarlijkse bijdrage aan O-gen
Verwachte omvang	per: 1-1-2019 31-12-2019
	Eigen vermogen € *) € *)
	Vreemd vermogen € *) € *)
Verwacht resultaat 2019	€ *
Beleidsmatige risico's	-

*) niet beschikbaar

3. Stichtingen en verenigingen

Geen

4. Overige verbonden partijen

Geen

7

Paragraaf Grondbeleid

7.1 Wettelijk kader

In de begroting worden in afzonderlijke paragrafen de beleidslijnen vastgelegd met betrekking tot relevante beheersmatige aspecten. Deze verplichting volgt uit het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV). In de begroting worden per onderdeel de beleidsdoelstellingen duidelijk gemaakt; in de jaarrekening wordt verantwoording afgelegd over de realisatie hiervan.

In de toelichting op het BBV worden de volgende onderdelen voor de paragraaf grondbeleid genoemd die tenminste benoemd moeten worden:

- een visie op het grondbeleid in relatie tot de realisatie van de doelstellingen van de programma's die zijn opgenomen in de begroting (§ 7.2);
- een aanduiding van de wijze waarop de gemeente het grondbeleid uitvoert (§ 7.2);
- een actuele prognose van de te verwachten resultaten van de totale grondexploitatie (§ 7.4);
- een onderbouwing van de geraamde winstneming (§ 7.5);
- de beleidsuitgangspunten omtrent de reserves voor grondzaken in relatie tot de risico's van grondzaken (§ 7.7).

Aanvullend wordt ook ingegaan op:

- MeerjarenPrognose Grondbedrijf 2019 (§ 7.3);
- Afdrachten bovenwijkse voorzieningen (§ 7.6).

7.2 Visie en uitvoering van het grondbeleid

In de Nota Grondbeleid 2013 (raadsbesluit maart 2013) is de doelstelling als volgt omschreven:

"Het beleid dat zich richt op een efficiënte en effectieve inzet van financiële, fiscale en juridische middelen op de grondmarkt, om direct en indirect bij te dragen aan het realiseren van de ruimtelijke en maatschappelijke ontwikkelingen, zoals opgenomen in de Structuurvisie Nijkerk/Hoevelaken 2030. Het grondbeleids-instrumentarium wordt zo ingezet dat de ruimtelijke en maatschappelijke ontwikkelingen volgens planning kunnen worden gerealiseerd en financieel haalbaar zijn".

De gemeente Nijkerk heeft in de Nota Grondbeleid 2013 gekozen voor een transparant en eenduidig grondbeleid dat strategisch en compact is:

- Bij reeds verworven grondposities voert de gemeente een actief grondbeleid dat gericht is op het uitgeven van grond en om regie te nemen wanneer dat kan en/of nodig is;

- De gemeente voert een faciliterend grondbeleid wanneer initiatief van de markt komt en regie niet nodig is of niet gevoerd kan worden, onder meer omdat de gemeente geen of een geringe grondpositie heeft.

Als resultaat van de in het verleden gevoerde actieve grondpolitiek beschikt de gemeente Nijkerk over een ruime voorraad aan bouwgrond in exploitatie en strategische gronden. Voor het realiseren van de ambities op het gebied van onder meer wonen en economie is het om die reden niet noodzakelijk om op korte termijn over te gaan tot strategische verwerving van gronden. Bij zwaarwegende strategische doelen kan hiervan gemotiveerd worden afgeweken. Het college is echter bevoegd tot het verrichten van aankopen tot een gelimiteerd bedrag van € 250.000.

Het terughoudende beleid ten aanzien van grondaankopen heeft tot gevolg dat op andere wijze moet worden gehandeld in de gevallen dat ook particulieren grond in eigendom hebben binnen een exploitatiegebied. Hierbij zal getracht worden om met de grondeigenaren een anterieure overeenkomst te sluiten teneinde het wettelijk verplichte kostenverhaal zeker te stellen. Indien dit niet (tijdig) lukt, heeft de gemeente het vaststellen van een exploitatieplan als stok achter de deur. In de praktijk zal dit naar verwachting niet of zelden voorkomen.

7.3 Meerjaren Prognose Grondbedrijf 2019

De Meerjaren Prognose Grondbedrijf (MPG) wordt tweemaal per jaar opgesteld. De jaarlijks verplichte herziening wordt aangeboden bij de Jaarrekening. Daarnaast biedt de gemeente Nijkerk met de tMPG een tussentijds inzicht bij de Programmabegroting. In de MPG wordt de gemeenteraad geïnformeerd over de financiële en inhoudelijke ontwikkelingen van de grondexploitaties en voorraad aan strategische gronden. Naast de MPG kan eventuele kaderstelling over grondexploitatieprojecten plaatsvinden in de kadernota, bestuursrapportages of in afzonderlijke projectbesluiten.

In de MPG wordt uitgebreid geïnformeerd over de belangrijke ontwikkelingen en worden eventuele beslispunten voorgelegd. Om die reden is ervoor gekozen om de paragraaf grondbeleid beknopt te houden.

7.4 Actuele prognose grondexploitaties

In de tMPG 2018 is een aantal BBV-wijzigingen verwerking in de grondexploitaties. De enige uitzondering hierop was de administratieve splitsing van drie deelcomplexen binnen Doornsteeg, namelijk de fietstunnels, geluidswal en volkstuinten. Voorafgaand aan de MPG 2019 is voor deze voorzieningen een verdeelsleutel bepaald op basis waarvan een toerekening heeft plaatsgevonden naar het actieve deel en het faciliterende deel. Naast deze administratieve correcties is in de MPG sprake van de aanpassing van budgetten (op basis van actuele inzichten) en uitgiftetempo (op basis van marktontwikkelingen).

In onderstaande tabel is de voorziene einddatum per project aangegeven alsook de verwachte eindwaarde en netto contante waarde per 1 januari 2019. Op

portefeuilleniveau is sprake van een positief resultaat van afgerond € 8,9 miljoen op netto contante waarde. Hierbij is een onderscheid gemaakt tussen actieve grondexploitaties (GREX) en faciliterende grondexploitaties (FAC).

Tabel 7.4.1 Overzicht van grondexploitatie-resultaten

Resultaten	Type	Einddatum	Eindwaarde	Netto contante waarde
<i>Nijkerkerveen</i>				
- deelplan 1b (De Bunt)	GREX	31-12-2020	-161.000	-154.000
- deelplan 2 (Dorp)	GREX	31-12-2020	79.000	76.000
- deelplan 3a (Laakweg)	GREX	31-12-2020	480.000	461.000
Sportweg	GREX	31-12-2019	-618.000	-605.000
De Globe	GREX	31-12-2019	66.000	64.000
Arkerpoort	GREX	31-12-2021	636.000	599.000
De Flier*	GREX	31-12-2028	2.576.000	2.113.000
Spoorkamp	GREX	31-12-2028	3.298.000	2.706.000
Westkadijk 2015	GREX	31-12-2020	-892.000	-857.000
<i>Doomsteeg</i>				
- actieve grondexploitatie	GREX	31-12-2027	5.951.000	4.980.000
- faciliterende grondexploitatie	FAC	31-12-2027	-677.000	-566.000
Horstbeek	FAC	31-12-2020	87.000	84.000
Woonpark Hoevelaken	FAC	31-12-2019	30.000	29.000
Totaal				8.930.000

* Conform het BBV moet voor de waardering van een grondexploitatie worden uitgegaan van een maximale looptijd van 10 jaar. Om die reden is voor grondexploitatie De Flier de eindwaarde bepaald per 31-12-2028. De feitelijk voorziene einddatum is echter 31-12-2032 met een eindwaarde van € 7.836.000.

Verliesvoorzieningen

Conform het BBV dient de gemeente een verliesvoorziening te treffen voor negatieve grondexploitaties ter grootte van het geprognosticeerde verlies. Op basis van de actualisatie van de grondexploitaties bij de MPG 2019 dient een aanvullende verliesvoorziening te worden getroffen van € 477.000. Dit is hoofdzakelijk te relateren aan het faciliterende deel van Doornsteeg. Binnen het project zijn de kosten voor de fietstunnels, de geluidswal en de volkstuinten namelijk verdeeld over het actieve deel en het faciliterende deel. Als gevolg van deze administratieve correctie komt het resultaat van het faciliterende deel van het totale project negatief uit en is het noodzakelijk om een verliesvoorziening te treffen van € 566.000. In onderstaande tabel zijn de wijzigingen per project inzichtelijk gemaakt ten opzichte van de tMPG 2018.

Tabel 7.4.2 Overzicht van verliesvoorzieningen

Verliesvoorzieningen	Type	tMPG 2018	MPG 2019	Vershil
<i>Nijkerkerveen, deelplan 1b (De Bunt)</i>	GREX	244.000	154.000	-90.000
Sportweg	GREX	607.000	605.000	-2.000
Westkadijk 2015	GREX	854.000	857.000	3.000
Doornsteeg, faciliterende grondexploitatie	FAC	0	566.000	566.000
Totaal		1.705.000	2.182.000	477.000

Strategische gronden

Hieronder vallen de gronden die de gemeente Nijkerk momenteel nog niet in exploitatie heeft genomen. In onderstaand overzicht zijn de boekwaarden van de strategische gronden opgenomen.

Tabel 7.4.3 Overzicht van strategische gronden

Strategische gronden	Boekwaarde 1-1-2018	Mutaties	Boekwaarde 31-12-2018
<i>Nijkerkerveen</i>			
- deelplan 1a	2.061.000	-43.000	2.018.000
- deelplan 2 (Landelijk)	643.000	0	643.000
- deelplan 3	958.000	-132.000	827.000
Totaal	3.662.000	-175.000	3.488.000

De mutaties in 2018 zijn gerelateerd aan een incidentele grondverkoop binnen deelgebied 1a (oktober 2018) en de door de gemeenteraad vastgestelde grondexploitatie voor deelplan 3a in Nijkerkerveen. Deze grondexploitatie is per 20 september 2018 geopend. Hierdoor resteert op totaalniveau nog een boekwaarde van ongeveer € 3,5 miljoen. Conform de overgangsregeling van het BBV moeten strategische gronden uiterlijk 31 december 2019 worden gewaardeerd in de huidige bestemming in plaats van de toekomstige bestemming. Indien de boekwaarde hierbij hoger is dan de marktwaarde, dient een (nadere) afwaardering plaats te vinden. Om die reden worden in 2019 taxaties uitgevoerd.

7.5 Winst- en verliesnemingen

Winsten en verliezen worden genomen op het moment dat een grondexploitatie formeel door de gemeenteraad wordt afgesloten. Daarnaast stelt het BBV gemeenten verplicht om op basis van de PoC-methode (*Percentage of Completion*) tussentijdse winsten te nemen bij grondexploitaties met een voorzien positief resultaat. Periodiek wordt bij de vaststelling van de jaarrekening voorgesteld om tot tussentijdse winstnemingen over te gaan.

Winstnemingen

In 2018 is het project Weidelaan afgerond. Hierdoor wordt de grondexploitatie met terugwerkende kracht per 31 december 2018 afgesloten met een positieve eindwaarde van € 183.062. Daarnaast moet op basis van de PoC-methode bij vijf grondexploitaties

tussentijdse winst worden genomen voor een totaalbedrag van ongeveer € 2,2 miljoen. De (tussentijdse) winsten worden gestort in de Reserve Bouwgrondexploitatie. Ten aanzien van het begrotingsjaar 2019 is het de verwachting dat één grondexploitatie met een positief resultaat kan worden afgesloten, namelijk De Globe. Op eindwaarde gaat het om een voorziene winstneming van € 66.000.

Tabel 7.5.1 Overzicht van (tussentijdse) winstnemingen

Winstnemingen	Type	MPG 2019
Weidelaan	afsluiting	183.062
Nijkerkerveen, deelplan 2 (Dorp)	tussentijds	281.000
De Globe	tussentijds	249.000
Arkerpoort	tussentijds	883.000
De Flier	tussentijds	626.000
Spoorkamp	tussentijds	147.000
Totaal		2.369.062

Verliesnemingen

In 2018 zijn geen verlieslatende grondexploitaties afgesloten. Ten aanzien van het begrotingsjaar 2019 is het de verwachting dat één grondexploitatie met een negatief resultaat kan worden afgesloten, namelijk Sportweg. Op eindwaarde gaat het om een voorziene verliesneming van € 618.000. Het uiteindelijke verlies zal ten laste worden gebracht van de reeds getroffen verliesvoorziening.

7.6 Afdrachten bovenwijkse voorzieningen

Met ingang van 1 januari 2016 is het niet meer toegestaan om een (jaarlijkse) fondsafdracht te doen vanuit een actieve grondexploitatie ten aanzien van bovenwijkse voorzieningen die niet direct zijn toe te rekenen aan deze grondexploitatie. Toevoegingen aan het fonds kunnen alleen nog plaatsvinden via bestemming van het resultaat. Dit is een bevoegdheid van de gemeenteraad. Bij de tMPG 2018 (raadsbesluit november 2018) is besloten om tussentijdse winsten deels te bestemmen als afdracht aan het fonds voor bovenwijkse voorzieningen. Op basis van de gronduitgifte (uitgegeven vierkante meters) is bepaald hoe hoog de fondsafdrachten bij de Jaarrekening 2018 moeten zijn. Dit komt neer op een bedrag van € 476.390. In de toekomst wordt nog een afdracht voorzien van circa € 8,8 miljoen die via de (tussentijdse) resultaatsbestemming moet plaatsvinden.

7.7 Risico's en Reserve Bouwgrondexploitatie

De gemeente Nijkerk beschikt over een Reserve Bouwgrondexploitatie. Het primaire doel van deze reserve is het afdekken van tekorten bij negatieve grondexploitaties en het afdekken van exploitatierisico's. De reserve wordt gevoed door voordelige saldi bij het afsluiten van grondexploitaties en tussentijdse winstnemingen. Op basis van de benodigde weerstandscapaciteit stelt de gemeenteraad jaarlijks de minimale omvang van de reserve vast. Een bovengrens is niet vastgesteld. Dit betekent dat vrij-bestedbare middelen alleen uit de reserve kunnen worden onttrokken na besluitvorming door de gemeenteraad.

Per 1 januari 2018 had de Reserve Bouwgrondexploitatie een omvang van ongeveer € 10,2 miljoen. De ontwikkeling van de reserve in 2018 wordt hieronder weergegeven.

Tabel 7.6.1 Overzicht van Reserve Bouwgrondexploitatie

Reserve Bouwgrondexploitatie	
Stand per 1-1-2018	10.171.000
Mutaties verliesvoorzieningen	11.751.000
Afsluiting Weidelaan	183.000
Tussentijdse winstnemingen	2.186.000
Afdracht bovenwijkse voorzieningen	-476.000
Acquisitie en promotie	-60.000
Renteresultaat	-360.000
Voorlopige aanslag Vpb 2018	-211.000
Sloop Bad Bloemendal	-296.000
Sloop zwembad De Slag	-197.000
Dotatie Algemene Reserve cf. Programmabegroting 2015-2018	-1.500.000
Stand per 31-12-2018	21.191.000

Op basis van de risicoanalyse bij de MPG is een gewogen risico-effect bepaald van € 6,8 miljoen. Dit bedrag is echter niet gelijk aan de benodigde weerstandscapaciteit:

- In de eerste plaats wordt het gewogen risico-effect per project afgezet tegen het voorziene netto resultaat. Het netto resultaat is gelijk aan de verwachte netto contante waarde per project minus de beoogde afdracht in het kader van bovenwijkse voorzieningen. Dit netto resultaat is feitelijk een eerste buffer om risico's op te vangen. Voor sommige projecten is het netto resultaat voldoende om het gewogen risico-effect volledig te kunnen dekken. Voor andere projecten resteert een netto risico-effect. Op totaalniveau gaat het om een bedrag van ongeveer € 2,4 miljoen.
- In de tweede plaats is conform de Nota Risicomanagement sprake van een zekerheidspercentage van 80%. Dit percentage is te verantwoorden aangezien risico's nooit allemaal tegelijkertijd en/of in hun volledige omvang zullen optreden. Met inachtneming van het zekerheidspercentage resteert een risicoprofiel van ongeveer € 1,9 miljoen. Dit bedrag is als benodigde weerstandscapaciteit aangemerkt.

De ratio van het weerstandsvermogen per 1 januari 2019 bedraagt hiermee 11,00. Dit komt overeen met een uitstekende kwalificatie van de reserve. Het is de verwachting dat de ratio de komende jaren rond de 11,00 blijft schommelen. Bij de tMPG 2018 is reeds toegezegd om bij de Jaarrekening 2018 te onderzoeken of en – zo ja – in welke mate vrij besteedbare middelen naar de Algemene Reserve kunnen vloeien. Op basis van dit onderzoek zal bij de Voorjaarsnota 2019 een concreet voorstel bij de gemeenteraad worden neergelegd.

Deel B
Jaarrekening

B

Algemeen

De jaarstukken zijn net zoals de (programma)begroting onderverdeeld in twee delen. Bij de begroting zijn deze delen de beleidsbegroting en de financiële begroting en bij de jaarstukken het jaarverslag en de jaarrekening.

Het jaarverslag, bestaande uit de programma's, de algemene dekkingsmiddelen en de paragrafen, is in het voorgaande aan de orde geweest. Nu is de jaarrekening aan de orde. Deze bestaat uit de volgende onderdelen:

Toelichting overzicht van baten en lasten

Dit onderdeel vormt een samenvatting van de financiële jaarrekening. Het geeft de budgettaire verschillen weer ten opzichte van de begroting. Daarnaast geeft dit onderdeel inzicht in de ontwikkeling van de balans als gevolg van de mutaties in deze jaarrekening.

Overzicht van baten en lasten

Het overzicht van baten en lasten bevat de financiële verantwoording over de toegekende budgetten voor de programma's, de algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien en de mutaties op de reserves.

Om deze financiële verantwoording te kunnen afleggen is in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) opgenomen dat in ieder geval de begrote bedragen voor en na wijziging en de gerealiseerde bedragen worden opgenomen. Verder worden de verschillen tussen begroting na wijziging en de realisatie toegelicht. Het gaat hierbij om de "waardoor"-vraag.

Overzicht toevoegingen en onttrekkingen in reserves

In dit onderdeel wordt inzicht gegeven in de toevoegingen en onttrekkingen in de reserves. Het gaat hierbij om zowel incidentele als structurele mutaties.

Overzicht van incidentele baten en lasten

Hier wordt overzicht gegeven in de incidentele baten en lasten per programma, waarbij per programma ten minste de belangrijkste posten afzonderlijk zijn gespecificeerd en de overige posten als een totaalbedrag zijn opgenomen.

De balans en de toelichting

Via de balans komt de financiële positie van de gemeente in beeld. De balans en de toelichting op de balans zijn opgesteld overeenkomstig de in het BBV voorgeschreven verplichte rubrieken en vereisten.

In de toelichting op de balans vindt u ook de grondslagen van waardering van de activa en de passiva. Deze zijn overeenkomstig de financiële verordening.

Toelichting overzicht van baten en lasten

In onderstaande tabel wordt het verschil weergegeven tussen de uitkomsten van de jaarrekening 2018 ten opzichte van de verwachte uitkomsten van de begroting 2018 ná wijzigingen.

Resultaat	2018 -/-=nadeel
Saldo begroting 2018	-65
Begrotingswijzigingen 2018	-798
Verwacht saldo 2018	N -863
Jaarrekening 2018	V 568
Toe te lichten verschil	V 1.431

In onderstaande tabel worden de grote saldoverklarende afwijkingen toegelicht:

Overzicht afwijkingen			
Progr.	Onderwerp	I/S	
1	<i>Meldpunt huiselijk geweld</i> Dit betreft de nabetaaling aan de gemeente Ede, omdat Ede met terugwerkende kracht onze centrumgemeente is voor vrouwenopvang. Dekking vindt plaats via de reserve sociaal domein. In november 2018 bent u hierover via een raadsinformatiebrief geïnformeerd.	I	-240
1	<i>Aanbestedingsmeevaller exploitatie zwembad / binnensport</i> De aanbesteding voor de exploitatie van het zwembad en de binnensportaccommodaties viel gunstiger uit dan de bestaande contracten.	I	550
4	<i>Meevaller begraven</i> In 2018 relatief veel opbrengsten en relatief weinig kosten voor begraven.	I	100
5	<i>Hogere lasten sociaal domein</i> De Jeugdwet valt ca. € 1.3 miljoen duurder uit dan geraamd en de WMO ca. € 0,3 miljoen.	I	-2.020
6	<i>Veranderplan</i> De stelpost huisvesting uit het veranderplan valt vrij.	I	180
6	<i>Nabetaaling 2017 teamrollen</i> In 2018 is besloten tot de waardering van de teamrollen. Deze waardering is met terugwerkende kracht toegekend tot 1 januari 2017. Met de nabetaaling over 2017 was in de begroting 2018 geen rekening gehouden.	I	-280
6	<i>Salaris en inhuurkosten</i> Mede door noodzakelijke vervanging voor het hoge ziekteverzuim in met name het laatste deel van 2018 zijn de totale kosten voor salarissen en inhuur overschreden.	I	-260

7	<i>Meevaller Algemene Uitkering inclusief stroppenpot</i> De Algemene Uitkering viel € 1,5 mln. hoger uit dan begroot. Voornamelijk doordat ons succesvolle beroep op de "stropenpot sociaal domein" van € 1,2 miljoen via de Algemene Uitkering aan ons is betaald. Dit bedrag is ingezet ter dekking van het tekort op het sociaal domein.	I	1.300
7	<i>Hogere opbrengsten lokale belastingen</i> De opbrengsten OZB en toeristenbelasting vallen hoger uit.	I	100
Res.	<i>Hogere onttrekking reserve sociaal domein</i> Het betreft hier de dekking van de hogere kosten meldpunt huiselijk geweld en de hogere lasten sociaal domein welke niet ten laste van de stroppenpot in de algemene uitkering kan worden gebracht.	I	1.060
Div.	<i>Lagere afschrijvingslasten</i>	I	100
Div.	<i>Per saldo lagere incidentele lasten</i> In het onderdeel Overzicht Incidentele baten en lasten vindt u hiervan een specificatie.	I	1.076
Div.	<i>Overig</i>	I	-235
Totaal			V 1.431

Overzicht van baten en lasten

Tabel 2.1 Overzicht van baten en lasten

Bedragen x € 1.000	Begroting 2018 primair			Begroting 2018 na wijziging			Rekening 2018		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
A. Programma's									
1. Leefstijl	4.060	188	3.872	5.299	65	5.234	5.149	470	4.679
2. Economie en bedrijfsomgeving	16.380	12.407	3.973	20.559	25.134	-4.575	20.252	27.161	-6.909
3. Veiligheid en handhaving	6.765	1.319	5.447	7.791	1.494	6.297	7.370	1.637	5.733
- Wonen en bouwen Cluster	2.864	1.145	1.719	3.038	1.320	1.718	2.846	1.437	1.410
- Overig	3.902	174	3.728	4.752	174	4.579	4.524	200	4.323
4. Wonen en woonomgeving	20.810	14.425	6.385	23.555	16.649	6.906	20.901	14.564	6.337
- Bedrijfskavels	6.754	7.503	-749	8.885	8.885	0	6.115	6.374	-259
- overig	14.056	6.922	7.134	14.670	7.764	6.906	14.786	8.190	6.595
5. Sociaal Domein	26.897	1.130	25.767	28.766	1.077	27.689	29.870	1.057	28.813
6. Bestuur en bedrijfsvoering	11.550	806	10.744	12.420	936	11.484	13.626	1.642	11.984
Totaal A	86.462	30.274	56.188	98.389	45.355	53.034	96.168	46.531	50.638
B. Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien									
- Algemene dekkingsmiddelen	44	10.875	-10.831	256	11.122	-10.866	41	11.117	-11.076
- Algemene en overige uitkeringen gemeentefonds	3	47.434	-47.431	3	48.098	-48.095	5	49.655	-49.651
- Overige baten en lasten	1.317	144	1.173	2.999	144	2.855	2.300	837	1.463
Totaal B	1.364	58.453	-57.089	3.258	59.364	-56.106	2.346	61.610	-59.264
Gerealiseerd saldo van baten en lasten (A+B)	87.826	88.727	-901	101.647	104.719	-3.072	99.514	108.141	-8.626
C. Mutaties reserves									
1. Leefstijl	0	364	-364	260	1.929	-1.669	260	1.491	-1.231
2. Economie en bedrijfsomgeving	629	247	382	13.484	3.720	9.764	15.496	3.501	11.996
3. Veiligheid en handhaving	0	0	0	0	752	-752	0	159	-159
4. Wonen en woonomgeving	763	163	600	555	240	315	1.733	932	802
5. Sociaal Domein	0	609	-609	0	2.542	-2.542	0	3.559	-3.559
6. Bestuur en bedrijfsvoering	0	426	-426	0	752	-752	231	582	-351
Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	1.810	428	1.383	1.832	2.262	-430	2.039	1.479	560
Totaal C	3.201	2.235	966	16.131	12.196	3.935	19.761	11.702	8.058
Gerealiseerd resultaat (A+B+C)	91.027	90.963	64	117.778	116.915	863	119.275	119.843	-568

Overzicht incidentele baten en lasten

Voor het begrip incidenteel kan gedacht worden aan baten en lasten die zich gedurende maximaal drie jaar voordoen. Het is daarbij van belang dat het gaat om 'eenmalige zaken'. In het overzicht van de incidentele baten en lasten per programma, worden per programma de posten groter dan € 50.000 afzonderlijk gespecificeerd en de overige posten als een totaalbedrag opgenomen.

De posten per programma vermeld onder "budgettair effect" betreffen een afwijking op het resultaat en zijn als zodanig opgenomen in de toelichting van baten en lasten. De posten vermeld onder "budgettair neutraal" hebben geen effect op het resultaat, voornamelijk door middel van inzet van reserves. Via de kolom overboeken vragen wij u de budgetten beschikbaar te stellen in 2019 voor de genoemde activiteiten welke in 2018 nog niet zijn afgerond.

Overzicht van incidentele baten en lasten per programma

bedragen x € 1.000

Onderwerp	Begroot ná wijz.	Werkelijk -/- = voordeel	2018		
			Saldo	Overboeken	-/- = voordeel Afrekenen
Programma 1					
Budgettair effect					
Niet van toepassing	0	0	0	0	0
Budgettair neutraal					
Zwembad Spookkamp - algemene kosten	318	306	-12	-12	0
Investeringsbijdrage kantine Veensche Boys	99	-5	-104	-104	0
Ontwikkeltraject sportaccommodaties	108	31	-77	-77	0
Sloopkosten Zwembad De Slag	230	197	-33	-33	0
Sloopkosten Bad Bloemendal	270	296	26	26	0
Duurzaamh & beeldkwal. Nieuwbouw Scouting Doornstg	140	0	-140	-140	0
Dialogoog	105	61	-44	-44	0
Overig	61	29	-32	-32	0
Totaal programma 1	1.331	916	-415	-415	0

Programma 2					
Budgettair effect					
Dialogoog	555	288	-267	-267	0
Transitie Platform binnenstad naar Platform Binnenstad 2.0	50	25	-25	-25	0
Overig "Energetisch renoveren"	0	-13	-13	-13	0
Budgettair neutraal					
Uitvoeringsprojecten Regio FoodValley	117	13	-104	-104	0
FoodProductionCluster	75	100	25	0	25
Revolverend fonds duurzaamheidslening	1.300	1.300	0	0	0
Mutaties bouwgrondexploitatie bedrijfskavels	-11.936	-11.936	0	0	0
Winstneming inbreidinglocaties	0	-1.673	-1.673	0	-1.673
Overig	59	0	-59	-52	-8
Overig "Dialogoog"	25	0	-25	-25	0
Totaal programma 2	-9.755	-11.897	-2.142	-487	-1.656

Programma 3					
Budgettair effect					
2e fase Havenkom (van Rootselaar)	60	35	-25	-25	0
Opruimen explosieven	0	0	0	0	0
<i>Overig "Dialoog"</i>	35	0	-35	-35	0
Budgettair neutraal					
1e fase Havenkom (Huis van de Stad)	500	54	-446	-446	0
Beeldkwaliteitsplan Kerkplein	69	7	-61	-61	0
Implementatie omgevingswet De voorbereidingen (en daarmee ook de kosten) van de implementatie zijn getemporeerd door zowel verschuiving van kracht worden Omgevingswet van 2018 naar 2019 als ook door interne organisatieombouw naar teams.	225	89	-136	-136	0
<i>Overig "Centrumontwikkeling Hoevelaken"</i>	8	8	0	0	0
<i>Overig "Dialoog"</i>	25	0	-25	-25	0
Totaal programma 3	922	194	-728	-728	0

Programma 4					
Budgettair effect					
Dialoog	133	31	-103	-103	0
Budgettair neutraal					
Extra afschrijving Bonte Koe	52	52	0	0	0
Winstneming inbreidingslocaties	-552	-725	-173	0	-173
Bouwgrond woningbouwkwavels	0	-342	-342	0	-342
<i>Overig</i>	26	31	5	0	5
<i>Overig "Dialoog"</i>	10	0	-10	-10	0
Totaal programma 4	-331	-953	-622	-113	-509

Programma 5					
Budgettair effect					
Dialoog	818	148	-670	-670	0
Budgettair neutraal					
Bijdrage bibliotheek	150	150	0	0	0
Totaal programma 5	968	298	-670	-670	0

Programma 6					
Budgettair effect					
Niet van toepassing					
Budgettair neutraal					
Dialoog 'Samen aan zet'	33	-3	-20	-20	0
Veranderplan, algemene kosten	268	188	-80	-80	0
<i>Overig</i>	25	25	0	0	0
Totaal programma 6	326	211	-100	-100	0

Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien					
Budgettair effect					
Niet van toepassing					
Budgettair neutraal					
Frictiekosten organisatieverandering	1.592	839	-754	-170	-584
Overig "beroep belastingdienst btw begraafplaatsen"	30	2	-28	0	-28
Totaal Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	1.622	840	-782	-170	-612
Totaal overzicht incidentele baten en lasten	-4.917	-10.392	-5.460	-2.683	-2.777

	Begroot ná wijz.	Werkelijk -/- = voordeel
Mutaties reserves		
Woningbouw- en bedrijfskavels	12.472	14.591
Programma 1	-1.305	-911
Programma 2	-1.973	-1.650
Programma 3	-752	-159
Programma 4	-152	-77
Programma 5	-150	-150
Programma 6	-676	-563
Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	-1.622	-840
Totaal saldo incidentele baten en lasten	5.842	10.241
Totaal incidentele baten en lasten (a+b)	925	-151

Via vaststelling van de jaarrekening vindt de overboeking van de eenmalige activiteiten, gedekt door reserves, plaats van 2018 naar 2019. In onderstaande tabel vindt u de opbouw en de vergelijking met de jaarrekening 2017.

Verloopoverzicht eenmalige activiteiten gedekt door reserves (waaronder investeringen maatschappelijk nut)	Bedragen x € 1.000	
	Rekening 2017	Rekening 2018
Restantbudget per 31 december	4.032	3.780
Budgetten toegekend in begrotingsjaar	2.058	2.248
Beschikbaar budget	6.090	6.028
Waarvan gedekt uit reserves		5.038
Besteed budget	1.817	2.872
Restantbudget per 31 december	4.272	3.157
Waarvan reserves		1.898
Waarvan wordt afgerekend (niet meer benodigd)	500	473
Overboeken naar volgend jaar	3.772	2.683
Waarvan reserves		1.890

Overzicht toevoegingen en onttrekkingen reserves

In 2018 hebben de mutaties op de reserves een nadelig effect op het eindresultaat van € 4.124.000. Dit betekent dat er per saldo € 4.124.000 meer is gestort dan geraamd. De mutaties in de reserves kunnen worden onderscheiden in mutaties vanwege incidentele baten en lasten, mutaties vanwege structurele baten en lasten en mutaties vanwege de bouwgrondexploitaties. De opbouw is als volgt:

(bedrag met een minteken betekent een nadeel)

bedragen x € 1.000

Overzicht mutaties reserves			
Omschrijving	Begroot ná wijz.	Werkelijk	Vershil
Incidentele baten en lasten	-6.630	-4.350	-2.280
Bouwgrondexploitatie	12.472	14.591	-2.119
Structurele baten en lasten	-1.907	-2.183	275
Totaal	3.935	8.058	-4.124

Voor de toelichting op de mutaties vanwege incidentele baten en lasten en grondexploitatie wordt verwezen naar tabel 'Overzicht incidentele baten en lasten'.

De mutaties die betrekking hebben op de structurele baten en lasten zijn als volgt opgebouwd:

(bedrag met een minteken betekent een nadeel)

bedragen x € 1.000

Overzicht van de structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves			
Omschrijving	Begroot ná wijz.	Werkelijk	Vershil
Ingroei vanwege dividendverlies vanwege verkoop aandelen Vitens	-68	-68	0
Opbrengst Precariobelasting	1832	1.884	-52
Voorlopige aangifte VPB 2017 Grex	-212	-211	-1
Stelpost stadhuis	0	155	-155
Dekking rente resultaat bouwgrond	-360	-360	0
Reserve vervanging kunstgrasveld	-25	-3	-22
Wachtgeld Wethouders	-78	-78	0
Investerings in Nijkerkse samenleving	-11	-10	-1
Reserve investeringen economisch nut	-278	-257	-21
Reserve investeringen maatschappelijk nut	-50	0	-50
Reserve bouwgrondexploitatie	-60	-60	0
Reserve bereikbaarheid binnenstad	36	96	-60
Egalisatiereserve parkeren binnenstad	11	0	11
Natuur en Landschap (LOP)	-15	-15	0
Egalisatiereserve afvalstoffenheffing	19	-16	35
Egalisatiereserve begraafplaatsen	-73	-73	0
SD	-2520	-3.400	880
Egalisatiereserve facilitaire zaken	-57	231	-288
Totaal	-1.907	-2.183	275

De raad heeft in de periode vanaf 2006 besloten om de kapitaallasten van diverse investeringen in de samenleving (met name op het gebied van sportaccommodaties) ten laste van de reserve investeringen met economisch nut te brengen.

Toelichting op verloop investeringskredieten

Via de begroting en raadsvoorstellen stelt u kredieten beschikbaar. Via onderstaand overzicht leggen wij verantwoording af over het verloop van deze toegekende kredieten.

Verloopoverzicht investeringskredieten

Verloop overzicht bedrag * € 1.000	Totaal	Riolering	Onderwijs	Sport	Bedrijfs- voering	Openbare ruimte	Overig
Restantkrediet 31-12-2017	17.777	1.007	3.951	3.427	1.190	7.602	599
Kredieten 2018	10.256	2.028	2.173	293	599	4.172	991
Beschikbaar 01-01-2018	28.033	3.035	6.124	3.720	1.789	11.774	1.590
Besteed in 2018	17.531	1.827	5.105	3.626	414	5.028	1.530
Restantkrediet 31-12-2018	10.502	1.208	1.020	94	1.375	6.745	61
Waarvan wordt afgerekend	(42)	(23)	(102)	0	(4)	98	(12)
Overboeken naar 2019	10.544	1.230	1.122	94	1.379	6.647	73

Berekening EMU-saldo

In onderstaande tabel vindt u de berekening van het EMU-saldo. De berekening van het EMU-saldo is technisch gezien de doorrekening van de kasstroom van de gemeente Nijkerk. Een negatief berekend EMU-saldo is een positieve kasstroom.

EMU-SALDO		Balansstand 31-12-T-2	Balansstand 31-12-T-1	Mutaties T-1
Financiële vaste activa	Kapitaalverstrekkingen en leningen	2.774	2.292	-483
	Uitzettingen			0
Vlottende activa	Uitzettingen	19.629	12.165	-7.464
	Liquide middelen	0	706	706
	Overlopende activa	4.876	6.102	1.227
Vaste Passiva	Vaste schuld	26.757	22.367	-4.390
Vlottende passiva	Vlottende schuld	6.085	17.746	11.661
	Overlopende passiva	5.641	5.303	-338
Eventuele boekwinst bij verkoop effecten en (im)materiële vaste activa				n.v.t.
EMU-saldo:				
Som mutatie vaste en vlottende activa		-6.014		
Som mutatie vaste en vlottende passiva		6.933		
		-12.947		

WNT (Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen publieke/semipublieke sector)

Publicatieverplichting beloning regulier

Uit hoofde van de WNT moet de bezoldiging van alle topfunctionarissen (volgens de wet: gemeentesecretaris en griffier) worden verantwoord, ook als de norm niet is overschreden (dit geldt ook voor externe topfunctionarissen, ongeacht de duur van het dienstverband, c.q. de periode van inhuur). Van overige medewerkers moet alleen een vermelding plaatsvinden bij overschrijding van de norm.

Van elke topfunctionaris en van elke andere functionaris, die in het betreffende jaar een totale bezoldiging heeft ontvangen hoger dan de maximale bezoldigingsnorm, moet de gemeente op grond van de WNT en artikel 28 BBV in de toelichting op de overzicht van baten en lasten in de jaarrekening het volgende opnemen:

- de naam;
- de beloning;
- de belastbare vaste en variabele onkostenvergoeding;
- de voorzieningen ten behoeve van beloningen betaalbaar op termijn;
- de functie of functies;
- de duur en omvang van het dienstverband in het boekjaar;
- de beloning in het voorgaande jaar;
- een motivering voor de overschrijding van de maximale bezoldigingsnorm.

Van topfunctionarissen moet bovendien ook de naam openbaar worden gemaakt. Bij de niet-topfunctionarissen is dit niet verplicht en kan worden volstaan met het noemen van de functie(s).

Het overzicht van de totale bezoldiging per topfunctionaris is opgenomen in bijlage 7.

Balans en toelichting

Tabel De balans

<i>(Bedragen x € 1.000)</i>		
	31-12-18	31-12-17
ACTIVA		
Vaste activa		
<i>Immateriële vast activa</i>	615	0
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	615	0
<i>Materiële vaste activa</i>	91.307	78.501
Investerings met economisch nut	68.654	57.944
Investerings met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding een heffing kan worden geheven	20.325	20.062
Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	2.328	495
<i>Financiële vaste activa</i>	2.292	2.774
Kapitaalverstrekkingen aan:		
- deelnemingen	128	128
Overige langlopende leningen	2.164	2.646
Totaal vaste activa	94.214	81.275
Vlottende activa		
Voorraden	23.863	13.850
Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie	23.839	13.809
Gereed product en handelsgoederen	24	41
<i>Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar</i>	12.165	19.629
Vorderingen op openbare lichamen	6.747	6.385
Rekening-courantverhouding met het Rijk	1.178	9.186
Overige vorderingen	4.240	4.058
<i>Liquide middelen</i>	706	
Kassaldi	1	
Banksaldi	706	
<i>Overlopende activa</i>	6.102	4.876
De voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel, nog te ontvangen van:		
- het Rijk	4	4
- overige Nederlandse overheidslichamen	536	290
Overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen die ten last van volgende begrotingsjaren komen	5.563	4.582
Totaal vlottende activa	42.837	38.355
TOTAAL ACTIVA	137.051	119.630
Bedrag waarvan het recht op verliescompensatie krachtens de Wet op de Vennootschapsbelasting 1969 bestaat.	650	438

<i>(Bedragen x € 1.000)</i>		
PASSIVA	31-12-18	31-12-17
Vaste passiva		
<i>Eigen vermogen</i>	68.391	59.759
Algemene reserve	14.548	16.540
Bestemmingsreserves	53.275	42.993
Gerealiseerde resultaat	568	225
<i>Voorzieningen</i>	23.244	21.388
Voorzieningen	23.244	21.388
<i>Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer</i>	22.367	26.757
- binnenlandse banken en overige financiële instellingen	19.856	23.743
- buitenlandse instellingen, fondsen, banken, bedrijven en overige sectoren	2.500	3.000
Waarborgsommen	10	13
Totaal vaste passiva	114.001	107.903
Vlottende passiva		
<i>Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar</i>	17.617	5.526
Overige Kasgeldleningen	11.000	0
Overige schulden	6.746	5.526
<i>Liquide middelen</i>		559
Banksaldi		559
<i>Overlopende passiva</i>	5.303	5.641
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume.	4.756	4.073
De voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren, ontvangen van:		
- het Rijk	0	274
- overige Nederlandse overheidslichamen	498	1.245
Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	49	49
Totaal vlottende passiva	23.049	11.727
TOTAAL PASSIVA	137.051	119.630
Totaal gewaarborgde geldleningen en garantstellingen	4.412	4.769

Toelichting op de balans

Waarderingsgrondslagen

Algemeen

De grondslagen van waardering en bepaling van het resultaat zijn in overeenstemming met het Besluit Begroting en Verantwoording. De waarderingsgrondslagen zijn hierna uiteengezet; voor zover niet anders vermeld wordt gewaardeerd tegen nominale waarde.

Stelselwijziging investeringen in de openbare ruimte met maatschappelijk nut

De verantwoording van investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut gebeurde tot 31 december 2016 direct in de lasten. Vanaf 1 januari 2017 is de keuzemogelijkheid ten aanzien van het wel of niet activeren van investeringen in de openbare ruimte met maatschappelijk nut vervallen. Vanaf 1 januari 2017 worden derhalve alle investeringen in de openbare ruimte met maatschappelijk nut geactiveerd en over de gebruiksduur afgeschreven.

Vaste activa

In artikel 10 van de financiële verordening is vastgelegd via welke methodiek investeringen worden afgeschreven en gewaardeerd. Kort samengevat betekent dat alle investeringen lineair afgeschreven worden. Er wordt afgeschreven in het jaar nadat de betreffende investering gereed is gemeld. Activa met een verkrijgingsprijs van minder dan € 25.000 worden niet afgeschreven.

Vlottende activa

Vorraden

Met ingang van 1 januari 2016 zijn de niet in exploitatie genomen bouwgronden, tegen dezelfde boekwaarde opgenomen op de balans: materiele vaste activa, categorie Gronden en terreinen. Op deze materiele activa wordt dan ook geen rente en overige kosten toegeschreven. Uiterlijk 31 december 2019 moet een toets plaatsvinden op de marktwaarde van deze gronden tegen de geldende bestemming op het moment van de marktwaardetoets. Wordt daarbij een duurzame waardevermindering vastgesteld, dan moet dat uiterlijk 31 december 2019 leiden tot een afwaardering van deze gronden. De onderhanden werken (waaronder de bouwgrond in exploitatie) zijn opgenomen tegen de vervaardigingskosten. In de gevallen dat de boekwaarde de huidige marktwaarde overschreed is er een verliesvoorziening getroffen ter hoogte van het bedrag dat de overschrijding opheft. Dit laatste geldt zowel voor niet in exploitatie genomen gronden als wel in exploitatie genomen gronden. De overige voorraden zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs.

De rentetoerekening gebeurt op de grondslagen van het BBV. Het college hanteert de volgende algemene uitgangspunten ten aanzien van haar schattingen

Rentepercentage bedraagt	1,85 %
Kostenindexatie bedraagt	2,50 %
Opbrengstenindexatie bedraagt	0,00 %
Discontovoet	2,00 %

Liquide middelen

De liquide middelen zijn verantwoord tegen de nominale waarde.

Overige vlottende activa

De overige vlottende activa zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. Deze voorziening wordt statisch bepaald.

Vaste passiva

Reserves

In het BBV worden reserves omschreven als vermogensbestanddelen die als eigen vermogen zijn aan te merken en die vanuit bedrijfseconomisch oogpunt vrij te besteden zijn. De vaststelling van de noodzakelijke omvang van reserves is een zaak van de gemeenteraad. Daarom worden reserves ook wel onderverdeeld in algemene en bestemmingsreserves. Jaarlijks vindt door de raad, via de Voorjaarsnota, actualisatie van de te stellen bestemmingsreserves plaats. Heeft een reserve geen bestemming dan wordt het een algemene reserve genoemd.

Voorzieningen

Voorzieningen behoren tot het vreemd vermogen (schulden) van de gemeente. Om die reden kunnen voorzieningen naar de situatie per ultimo verslagjaar geen negatieve stand kennen. Voorzieningen worden gewaardeerd op de contante waarde/het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies.

Voorzieningen worden gevormd indien er sprake is van:

- Verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs te schatten.
- Op de balansdatum bestaande risico's ter zake van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten.
- Kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt, mits het maken van die kosten zijn oorsprong vindt in het begrotingsjaar of in een voorafgaand begrotingsjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren.
- Bijdragen (spaarcomponent) aan toekomstige vervangingsinvesteringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing wordt geheven.

- Middelen verkregen van derden, die specifiek besteed moeten worden, met uitzondering van de voorschotbedragen verkregen van Europese en Nederlandse overheidslichamen met een specifiek bestedingsdoel, die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren.

De vorming van een voorziening, dan wel een dotatie aan een reeds bestaande voorziening, is als een last in het betreffende boekjaar verantwoord. Alle aanwendungen aan voorzieningen zijn rechtstreeks ten laste van de voorziening gebracht en in het verslagjaar niet ten laste van de exploitatie verantwoord.

Aan voorzieningen ter egalisatie van (onderhouds)lasten van kapitaalgoederen over meerdere begrotingsjaren ligt een actueel (beheer)plan ten grondslag. Uitgevoerd achterstallig onderhoud is daarbij ten laste van de exploitatie verantwoord. Deze lasten zijn niet ten laste van de gevormde voorziening gebracht.

Voorzieningen worden niet gevormd voor jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume. Voor het bepalen van het "jaarlijks vergelijkbaar volume" is een tijdsperiode van vier jaar gehanteerd. Rentetoevoegingen aan voorzieningen zijn niet toegestaan.

Vaste schulden, met een rentetypische looptijd langer dan één jaar

De opgenomen leningen zijn gewaardeerd tegen het restant leningsbedrag (nominale waarde verminderd met gedane aflossingen).

Vlottende passiva

Netto vlottende schulden, met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

Het kortlopende vreemde vermogen is opgenomen tegen de nominale waarde.

Cijfermatige toelichting op de balans

VASTE ACTIVA

IMMATERIËLE VASTE ACTIVA

De samenstelling van deze post is:	31-12-2018	31-12-2017
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	615.000	
Totaal	615.000	0

MATERIËLE VASTE ACTIVA

De samenstelling van deze post is:	31-12-2018	31-12-2017
Gronden en terreinen	9.147.000	5.347.000
Strategische gronden		3.662.000
Bedrijfsgebouwen	45.997.000	41.091.000
Grond- weg- en waterbouwkundige werken	24.814.000	19.169.000
Vervoersmiddelen	159.000	318.000
Machines, apparaten en installaties	4.826.000	3.848.000
Overige materiële vaste activa	6.365.000	5.066.000
Totaal	91.308.000	78.501.000

Deze post is verder onder te verdelen in:

Investerings met een economisch nut	68.655.000
Investerings met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	20.325.000
Investerings in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut	2.328.000
Totaal	91.308.000

Boekwaarde per 31 december 2017	78.501.000
Bij: Investerings	16.945.000
	95.446.000
Af: Afschrijvings	3.095.000
Desinvestering/vermindering	175.000
Bijdrage van derden	840.000
	4.110.000
Boekwaarde per 31 december 2018	91.336.000

In bijlage 1 is een specificatie opgenomen van het verloop van de materiële vaste activa.

FINANCIËLE VASTE ACTIVA

Kapitaalverstrekkingen vanwege deelnemingen:

Boekwaarde per 31 december 2017		128.000
		<u>128.000</u>
Af: Herwaardering aandelen	0	
Verkoop aandelen	<u>0</u>	
		<u>0</u>
Boekwaarde per 31 december 2018		<u><u>128.000</u></u>
Overige langlopende geldleningen:		
Boekwaarde per 31 december 2017		2.646.000
Bij: Verstrekkingen	<u>0</u>	
		<u>0</u>
		<u>2.646.000</u>
Af: Aflossingen	<u>482.000</u>	
		<u>482.000</u>
Boekwaarde per 31 december 2018		<u><u>2.164.000</u></u>

VLOTTENDE ACTIVA**VOORRADEN**

Bouwgronden in exploitatie	Boekwaarde 31-12-2018	Boekwaarde 31-12-2017
Woningbouw kavels	3.292.000	3.682.000
Voorziening verliezen bouwgronden in exploitatie	<u>-1.325.000</u>	<u>-937.000</u>
Totaal woningbouw kavels	<u>1.967.000</u>	<u>2.745.000</u>
Bedrijfskavels	22.729.000	24.060.000
Voorziening verliezen bouwgronden in exploitatie	<u>-857.000</u>	<u>-12.997.000</u>
Totaal bedrijfskavels	<u>21.872.000</u>	<u>11.063.000</u>
Totaal bouwgronden in exploitatie	<u><u>23.839.000</u></u>	<u><u>13.808.000</u></u>
Boekwaarde per 31 december 2017		13.808.000
Bij: Vermeerderingen	8.548.000	
Voorziening verliezen bouwgrond in exploitatie	<u>-566.000</u>	
		<u>7.982.000</u>
		21.790.000
Af: Verminderingen	<u>10.269.000</u>	
		<u>-2.049.000</u>
Boekwaarde per 31 december 2018		<u><u>23.839.000</u></u>

Voor de verdere toelichting op de bouwgrondexploitatie wordt verwezen naar de paragraaf grondbeleid en de Meerjaren Prognose Grondexploitaties (MPG).

In bijlage 6 is een onderbouwing gegeven voor de geraamde nog te maken kosten en de geraamde nog te realiseren opbrengsten.

De waardering van de in exploitatie genomen gronden is gebaseerd op de inzichten van maart 2019 en de daarbij behorende inschatting van uitgangspunten, parameters en risico's. Uiteraard betreft dit een inschatting die omgeven is door onzekerheden, die periodiek, maar minimaal jaarlijks, wordt herzien en waarbij de waardering in het komende jaar zowel positief als negatief kan uitvallen. Het college is van mening dat op basis van de huidige informatie en inzichten de beste schatting is gemaakt voor de waardering van de in exploitatie genomen gronden.

Ten aanzien van de geraamde nog te maken kosten en opbrengsten heeft het college de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- Jaarlijks zal worden besloten of de gebruikte parameters moeten worden bijgesteld
- De opbrengststijging voor sociale woningbouw is gebaseerd op de afspraken die in het convenant met de in Nijkerk actief zijnde woningbouwcoöperaties zijn opgenomen
- De omslagrente wordt, conform de nieuwe voorschriften van de BBV, bepaald op basis van het gewogen gemiddelde van betaalde rente over externe financiering en rente over het eigen vermogen
- De discontovoet is conform de BBV-regels vast gesteld. Deze discontovoet dient door alle gemeentes in Nederland te worden gehanteerd

UITZETTINGEN MET EEN RENTETYPISCHE LOOPTIJD KORTER DAN ÉÉN JAAR

Het saldo van de uitzettingen bestaat uit de volgende componenten:	31-12-2018	31-12-2017
Vorderingen op openbare lichamen	8.393.000	6.385.000
Rekening-courantverhouding met het Rijk	1.178.000	9.186.000
Overige vorderingen	2.594.000	4.058.000
	<u>12.165.000</u>	<u>19.629.000</u>

Rekening-courantverhouding met het Rijk

Drempelbedrag

Gemeenten zijn verplicht alle overtollige middelen in de schatkist aan te houden. Om het dagelijkse kasbeheer te vereenvoudigen is er een drempelbedrag, afhankelijk van het begrotingstotaal, dat buiten de schatkist mag worden gehouden. Het drempelbedrag is gelijk aan 0,75% van het begrotingstotaal. In 2018 was het drempelbedrag voor de Gemeente Nijkerk € 683.000. Gemiddeld mag een decentrale overheid maximaal het drempelbedrag buiten de schatkist houden. Het drempelbedrag is in 2018 niet overschreden.

In het saldo van de vorderingen sociale zaken stand 31-12-2018 is een post dubieus van afgerond € 950.000 verwerkt. Dit was per 31-12-2017 afgerond € 1.118.000..

Daarnaast is er onder deze vorderingen een voorziening dubieuze debiteuren belastingen opgenomen. Deze bedraagt per 31 december 2018 € 52.000 (2017 € 76.000).

LIQUIDE MIDDELEN

Het saldo van de liquide middelen bestaat uit de volgende componenten:	31-12-2018	31-12-2017
Kassaldi	1.000	
Banksaldi	706.000	
Totaal	707.000	

Vanaf 2016 is het saldo van de rekening-courant in verband met schatkistbankieren aangepast conform de BBV, hierdoor valt het saldo niet meer onder liquide middelen en is toegevoegd bij Rekening-courantverhouding met het Rijk.

In 2017 was er een negatief banksaldo. Dit saldo staat aan de passiva zijde onder liquide middelen.

OVERLOPENDE ACTIVA

De specificatie van de post overlopende activa is als volgt:	31-12-2018	31-12-2017
De voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel, nog te ontvangen van:		
- Europese overheidslichamen	0	0
- Het Rijk	4.000	4.000
- Overige Nederlandse overheidslichamen	536.000	290.000
Overige nog te ontvangen bedragen,	5.562.000	4.365.000
Vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen		217.000
Totaal	6.102.000	4.876.000

De in de balans opgenomen van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel, kunnen als volgt gespecificeerd worden.

	Saldo 01-01-2018	Toevoegingen	Ontvangen bedragen	Saldo 31-12-2018
Europese overheidslichamen				
- Niet van toepassing	-	-	-	-
Het Rijk				
- Corlaer College II	4.000	-	-	4.000
Overige Nederlandse overheidslichamen				
- Suppletie btw / Kostenverrekening BLNP	290.000	571.000	190.000	571.000
- Overige	4.581.000	981.000		5.563.000

VASTE PASSIVA**EIGEN VERMOGEN**

	31-12-2018	31-12-2017
Algemene reserve	14.548.000	16.540.000
Gerealiseerde resultaat	568.000	225.000
Egalisatiereserves	265.000	353.000
Bestemmingsreserves	31.820.000	32.470.000
Bestemmingsreserve: reserve grondexploitatie	21.190.000	10.171.000
	<u>68.391.000</u>	<u>59.759.000</u>

Het verloop van de algemene reserves over 2018 is als volgt:

Algemene reserve

Saldo per 31 december 2017		16.540.000
Bij: Resultaat 2017	225.000	
Vrijval verliesvoorziening De Flier	<u>1.500.000</u>	
		<u>1.725.000</u>
		18.265.000
Af: Voorinvestering Zwembad Spoorcamp	306.000	
Revolvererend fonds duurzaamheidsmaatregelen	1.300.000	
Temporiserend bezuiniging bibliotheek	150.000	
Veranderplan / frictiekosten	874.000	
Uitvoering speerpunten	502.000	
Overige onttrekkingen	<u>585.000</u>	
		<u>3.717.000</u>
Saldo per 31 december 2018		<u>14.548.000</u>

Egalisatiereserves

Saldo per 31 december 2017		353.000
Bij:		
Overige stortingen	<u>0</u>	
		<u>0</u>
		353.000
Af:		
Saldo product afval	15.000	
Exploitatietekort beheerplan begraafplaatsen 2015-2019	73.000	
Overige onttrekkingen	<u>0</u>	
		<u>88.000</u>
Saldo per 31 december 2018		<u>265.000</u>

Bestemmingsreserves (incl. grondexploitatie)

Saldo per 31 december 2017		42.641.000
Bij: Toevoegingen	<u>18.266.000</u>	
		<u>18.266.000</u>
		60.907.000
Af: Onttrekkingen	<u>7.897.000</u>	
		<u>7.897.000</u>
Saldo per 31 december 2018		<u>53.010.000</u>

De belangrijkste toevoegingen betreffen:

Verlaging verliesvoorziening complex De Flier	12.122.000
Afdracht BoVo de Flier	255.000
Park Weldam, storting in bovenwijken	443.000
Winstneming complex Arkerpoort	883.000
Winstneming complex Spoorkamp	147.000
Winstneming complex De Flier	626.000
Winstneming complex Nijkerkerveen Dorp	281.000
Winstneming complex De Globe	249.000
Opbrengst precariobelasting 2018	1.884.000
Investerings storting reserve econ. Nut (incid)	260.000

De belangrijkste onttrekkingen betreffen:

Onttrekking reserve tekort Sociaal Domein	2.552.000
Uitbreiding gebiedsteams	250.000
Vrijval ivm verliesvoorziening De Flier, naar AR	1.500.000
Speer- en knelpuntenbudget, dekking grondexploitatie	360.000
Vorming verliesvoorziening fac. Grex Doornsteeg	566.000
Voorzieningencluster Nijkerkerveen, bijdrage bovenwijken	260.000
Tijdelijke uitbreiding 2017-2019	200.000
Aanleg carpoolplaats 2012-2013	250.000
Vennootschapsbelasting 2018 (reserve grondexploitatie)	211.000
Afdracht BoVo de Flier tlv reserve grex.	255.000
Sloopkosten bad Bloemendal	296.000

VOORZIENINGEN

	31-12-2018	31-12-2017
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	4.483.000	4.076.000
Egalisatievoorzieningen	18.700.000	17.245.000
Van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden	61.000	67.000
	<u>23.244.000</u>	<u>21.388.000</u>
Het verloop over 2018 is als volgt:		
Saldo per 31 december 2017		21.388.000
Bij:		
Ophoging voorziening pensioenen wethouders	600.000	
Vermeerdering beheerplannen	4.100.000	
Overige vermeerderingen	73.000	
	<u>4.773.000</u>	
		26.161.000
Af:		
Vermindering beheerplannen	2.627.000	
FLO Brandweer	103.000	
Voorziening grondexploitatie	89.000	
	<u>98.000</u>	
		2.917.000
Saldo per 31 december 2018		<u>23.244.000</u>

Voor een verdere specificatie van de voorzieningen wordt verwezen naar bijlage 3.

In de paragraaf 'Onderhoud kapitaalgoederen' wordt u geïnformeerd over het verloop van de diverse voorzieningen op het beheer van de kapitaalgoederen.

VASTE SCHULDEN MET EEN RENTETYPISCHE LOOPTIJD VAN EEN JAAR OF LANGER

De specificatie van de vaste schulden is als volgt:	31-12-2018	31-12-2017
Onderhandse leningen bij binnenlandse banken en overige financiële instellingen	19.856.000	23.743.000
Onderhandse leningen bij buitenlandse instellingen	2.500.000	3.000.000
Waarborgsommen	10.000	13.000
	<u>22.366.000</u>	<u>26.756.000</u>

In 2018 was de rentelast voor de langlopende geldleningen € 1.092.000.

VLOTTENDE PASSIVA

NETTO VLOTTENDE SCHULDEN MET EEN RENTETYPISCHE LOOPTIJD KORTER DAN ÉÉN JAAR

De specificatie van de netto vlottende schulden is als volgt:	31-12-2018	31-12-2017
Kasgeldleningen aangegaan bij openbare lichamen als bedoeld in artikel 1, onderdeel a. van de Wet financiering decentrale overheden	0	0
Overige kasgeldleningen	11.000.000	0
Overige schulden	6.746.000	4.894.000
	<u>17.746.000</u>	<u>4.894.000</u>

LIQUIDE MIDDELEN

	31-12-2018	31-12-2017
Het saldo van de liquide middelen bestaat uit de volgende componenten:		
Banksaldi		559.000
		<u>559.000</u>

In 2017 was er een negatief banksaldo. In 2018 staat het saldo aan de activa zijde bij de liquide middelen.

OVERLOPENDE PASSIVA

De specificatie van de overlopende passiva is als volgt:	31-12-2018	31-12-2017
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume.	4.756.000	4.706.000
De voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren, ontvangen van:		
- Het Rijk	0	274.000
- Overige Nederlandse overheidslichamen	498.000	1.245.000
Overige vooruitontvangen bedragen ten bate van volgende begrotingsjaren komen	49.000	49.000
Totaal	<u>5.303.000</u>	<u>6.274.000</u>

De in de balans opgenomen van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren, kunnen als volgt gespecificeerd worden.

	Saldo 01-01-2018	Ontvangen bedragen	Vrijgevallen bedragen	Saldo 31-12-2018
Europese overheidslichamen				
- Niet van toepassing	-	-	-	-
Het Rijk				
- Belastingdienst: afdracht / terugvordering	-	46.000	-	46.000
Overige Nederlandse overheidslichamen				
- Provincie Utrecht: Subsidie tunnel Amersfoortseweg	0	91.000	0	91.000
- Overige	4.755.000	942.000	0	5.697.000

Niet in de balans opgenomen belangrijke financiële verplichtingen

Borg- en garantiestellingen

In bijlage 4 vindt u een overzicht van het verloop van 2018 van de diverse borg- en garantiestellingen. In 2018 hebben wij geen betaling gedaan vanwege een borg- of garantieverklaring.

Gewaarborgde geldleningen woningcorporaties

In 2011 is een generieke achtervangovereenkomst aangegaan met het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW). De borgingsstructuur in deze achtervangovereenkomst ziet er als volgt uit: Als eerste zekerheid dient het vermogen van de corporatie zelf. Wanneer de corporatie haar verplichtingen niet na kan komen wordt het vermogen van de WSW aangesproken. Wanneer het eigen vermogen van het WSW onder een bepaald garantieniveau komt dan kan het fonds bij alle betrokken corporaties obligo's ophalen. Wanneer het WSW vervolgens nog niet aan haar verplichtingen kan voldoen hebben het Rijk en de gemeenten voor elk 50% een tertiaire achtervangpositie. De 50% die voor rekening komt van de gemeenten is weer opgedeeld in 25% voor de schadegemeenten en 25% voor alle gemeenten.

In 2018 is de waarde van de verleende garantie -en borgstellingen gedaald tot € 4,3 miljoen.

Aanpassingen BBV

Bij de waarderingsgrondslagen is rekening gehouden met de wijzigingen in het BBV die per 1 januari 2017 in werking zijn getreden.

In de notitie materiele vaste activa uit december 2017 is opgenomen dat: "Voorzieningen die vooraf worden gevormd om lasten van groot onderhoud gelijkmatig te verdelen over meerdere begrotingsjaren, kunnen alleen met instemming van de raad ingesteld en gevoed worden op basis van een recent beheerplan; Onder recent beheerplan wordt een beheerplan verstaan van maximaal vijf jaar oud ten opzichte van het verslagleggingsjaar. Deze vijf jaar dient te worden gehanteerd als richttermijn waar gemotiveerd van kan worden afgeweken." In deze nota is opgenomen dat deze regel met ingang van de begroting 2018 in werking treedt.

Bijlagen

1. Overzicht materiële vaste activa
2. Overzicht reserves
3. Overzicht voorzieningen
4. Overzicht borg- en garantiestellingen
5. SiSa verantwoordingsinformatie
6. Overzicht ramingen grondexploitaties
7. Overzicht bezoldiging per topfunctionaris
8. Overzicht beleidsindicatoren
9. Overzicht baten en lasten per taakveld
10. Overzicht baten en lasten taakvelden per programma

Bijlage 1

Overzicht materiële vaste activa

	Boekwaarde 01-01-2018	Investe- ringen	Desinves- teringen	Afschrijvingen	Bijdrage van derden	Afwaar- deringen*	Boekwaarde 31-12-2018
	€	€	€	€	€	€	€
Investerings met economisch nut							
Gronden en terreinen	7.918	461	174	148	0	0	8.057
Bedrijfsgebouwen	40.594	6.362	0	1.412	0	0	45.544
Grond-, weg en water-bouwkundige werken	789	4.252	770	33	0	0	4.238
Vervoermiddelen	318	0	0	160	0	0	159
Machines, apparaten en installaties	3.851	1.267	0	282	0	0	4.836
Overige materiële vaste activa	4.444	1.663	0	286	0	0	5.821
Totaal investeringen met economisch nut	57.914	14.006	945	2.321	0	0	68.654

* De niet in exploitatie genomen bouwgronden die per 31 december 2015 (deels) zijn overgeboekt naar de materiële vaste activa danwel immateriële vaste activa worden uiterlijk voor 1 januari 2020 op de marktwaarde gewaardeerd tegen de dan geldende bestemming.

	Boekwaarde 01-01-2018	Investe- ringen	Desinves- teringen	Afschrijvingen	Bijdrage van derden	Afwaar- deringen*	Boekwaarde 31-12-2018
	€	€	€	€	€	€	€
Investerings met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven							
Gronden en terreinen	1.091	0	0	0	0	0	1.091
Bedrijfsgebouwen	481	0	0	15	0	0	466
Grond-, weg en water-bouwkundige werken	17.885	925	0	562	0	0	18.248
Overige materiële vaste activa	606	0	0	86	0	0	520
Totaal investeringen met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	20.062	925	0	663	0	0	20.325

	Boekwaarde 01-01-2018	Investe- ringen	Desinves- teringen	Afschrijvingen	Bijdrage van derden	Afwaar- deringen*	Boekwaarde 31-12-2018
	€	€	€	€	€	€	€
Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut tot 1-1-2017 ("oude" wetgeving)							
Grond-, weg en water-bouwkundige werken	495	2.014	70	110	0	0	2.328
Totaal investeringen met maatschappelijk nut	495	2.014	70	110	0	0	2.328

Bijlage 2

Overzicht reserves

Nr.	Omschrijving	Saldo 1-1-2018	Vermeerdering	Vermindering	Saldo 31-12-2018
		€	€	€	€
	Algemene reserve				
A1	Algemene reserve	16.540.501	1.725.000	3.717.737	14.547.764
	Subtotaal A	16.540.501	1.725.000	3.717.737	14.547.764
	Egalisatiereserves				
	Egalisatiereserve afvalstoffenheffing*	15.588	0	15.588	0
B3	Egalisatiereserve parkeren binnenstad*	0	0	0	0
B4	Egalisatiereserve begraafplaatsen	337.360	0	72.600	264.760
	Subtotaal B	352.948	0	88.188	264.760
	Bestemmingsreserves				
C5	Reserve bovenwijkse voorzieningen	6.869.428	953.284	260.000	7.562.712
C6	Reserve bereikbaarheid binnenstad*	181.361	96.000	0	277.361
C7	Reserve vervanging kunstgrasveld hockey	132.575	0	3.207	129.368
C8	Reserve volkshuisvesting*	255.253	0	0	255.253
C9	Reserve bouwgrondexploitatie	10.170.742	14.686.462	3.666.735	21.190.470
C10	Reserve Sociaal Domein	4.275.106	0	3.399.581	875.525
C11	Reserve egalisatie facilitaire zaken	2.099.893	386.875	25.000	2.461.768
C12	Reserve investeringen economisch nut	6.131.793	260.000	256.880	6.134.913
C13	Reserve investeringen maatschappelijk nut	809.500	0	0	809.500
C14	Reserve investeringen in Nijkerkse samenleving	5.538.881	0	284.856	5.254.025
C15	Reserve mobiliteitsfonds	1.000.000	0	0	1.000.000
C16	Reserve precariobelasting	5.175.736	1.883.966	0	7.059.701
C17	Reserve bedrijfsverplaatsing	0	0	0	0
C18	Reserve groen	0	0	0	0
C19	Reserve herstructurering bedrijventerreinen	0	0	0	0
C20	Reserve stadsherstel	0	0	0	0
	Subtotaal C	42.640.268	18.266.587	7.896.258	53.010.597
	Totaal reserves (A+B+C)	59.533.717	19.991.587	11.702.183	67.823.121

* Op termijn op te heffen reserves

* Saldo Algemene reserve per 31-12-2018 is exclusief rekeningresultaat 2018

Bijlage 3

Overzicht voorzieningen

Nr.	Omschrijving	Saldo 1-1-2018	Vermeerdering	Vermindering	Saldo 31-12-2018
		€	€	€	€
	Voorzieningen o.b.v. verplichtingen				
D3	Voorziening flexibel belonen	11.496	0	0	11.496
D5	Voorziening decentrale arbeidsvoorwaarden	17.824	0	0	17.824
D6	Voorziening grondexploitatie	555.508	0	89.193	466.314
D8	Voorziening FLO brandweer	135.515	0	103.484	32.031
D9	Voorziening pensioenen wethouders	3.355.397	680.616	80.480	3.955.534
	Subtotaal D	4.075.740	680.616	273.157	4.483.199
	Voorzieningen o.b.v. onderhoud/ beheerplannen				
F1a	Voorziening beheerplan wegen	2.562.938	2.068.400	1.144.101	3.487.237
F1b	Voorziening beheerplan kunstwerken	447.320	178.400	172.994	452.726
F3	Voorziening beheerplan openbare verlichting	1.193.674	174.000	107.053	1.260.622
F4	Voorziening beheerplan riolering	8.487.911	2.208.911	2.027.645	8.669.177
F5a	Voorziening beheerplan Groen: plantsoenen	458.810	347.000	464.515	341.295
F5b	Voorziening beheerplan Groen: speelterreinen	272.133	111.500	12.965	370.667
F5c	Voorziening beheerplan Groen: begraafplaatsen	36.696	26.400	48.423	14.673
F6	Voorziening haven-, kade- en sluiswerken	300.763	74.600	43.003	332.360
F7	Voorziening beheerplan straatmeubilair en verkeersvoorzieningen	706.894	263.300	151.287	818.907
F11	Voorziening beheerplan bermen, water en duikers	27.007	92.800	45.214	74.593
F2	Voorziening beheerplan gebouwen	2.273.815	540.791	424.919	2.389.688
F10	Voorziening sportmaterialen 3 sporthallen	276.842	7.000	11.971	271.871
F8	Voorziening beheerplan roerende zaken stadhuis	200.498	15.300	461	215.337
	Subtotaal F	17.245.302	6.108.402	4.654.550	18.699.154
	Voorzieningen o.b.v. bijdragen van derden				
G1a	Voorziening bovenwijkse voorzieningen	0	0	0	0
G2	Voorziening maatschappelijke voorzieningen N'veen	0	0	0	0
G5	Voorziening beheerplan Wheemplein bijdrage VVE	67.043	11.409	17.293	61.158
	Subtotaal G	67.043	11.409	17.293	61.159
	Totaal voorzieningen (D+E+F+G)	21.388.085	6.800.427	4.945.000	23.243.512

Bijlage 4

Overzicht borg- en garantstellingen

Type	Nummer	Naam van de geldnemer	Oorspronkelijk bedrag	Borgstelling	Schuld begin jaar	Schuld eind jaar	GewaARBorgd door gemeente	Risicobedrag
			€	€	€	€	€	€
Achternvang	64	Waarborgfonds Eigen Woning	0	0,00%	605.523.302	585.466.987	0	0
	63-1	Stichting De Goede Woning	0	25,00%	6.611.000	0	0	0
	63-2	Woningstichting Nijkerk	0	25,00%	92.605.000	103.980.000	25.997.600	0
Totaal achternvang			0	50,00%	704.739.302	689.446.987	25.997.600	0
Garantie	9	Vitens	189.200.000	2,98%	7.373.929	6.806.703	206.743	206.743
	45	Stg. Prokino Kinderopvang	1.179.829	100,00%	707.897	678.401	678.401	678.401
	46	De Stuw	158.823	100,00%	105.785	100.644	100.644	100.644
	51	Korfbalvereniging Sparta	120.000	100,00%	86.277	82.767	82.767	82.767
	52	SRO	2.300.000	100,00%	958.795	817.302	817.302	817.302
	54	Bibliotheek Nijkerk	942.817	100,00%	703.030	677.108	677.108	677.108
	55	Bibliotheek Hoevelaken	240.444	100,00%	60.901	41.447	41.447	41.447
	56	Voetbalvereniging Sparta	37.500	100,00%	21.645	20.385	20.385	20.385
	57	Jeu de Boulesvereniging "De Nije Boulers"	50.000	100,00%	25.618	23.614	23.614	23.614
	58	Scoutingver. "Killiaen van Renselaar II"	60.000	100,00%	31.255	27.994	27.994	27.994
	60	Inclusief Groep NV	2.500.000	14,29%	2.000.000	1.916.667	273.892	273.892
	61	Voetbalvereniging Sparta	55.000	100,00%	38.500	35.750	35.750	35.750
	65	Stichting De Goede Woning	1.200.689	100,00%	791.193	734.476	734.476	734.476
	38-N	Samenspel b.v fanfare NSFC	26.822	100,00%	12.785	11.180	11.180	11.180
	3-H	Ver. tot instandhouding van verenigingsgebouwen Hoevelaken	100.798	100,00%	7.731	0	0	0
	43 - N	Tennisvereniging Sparta	272.268	100,00%	41.697	30.806	30.806	30.806
	6 - N	Best. St. Prot. Chr. Bej. Centrum Nijkerk	1.484.860	100,00%	722.502	649.582	649.582	649.582
Totaal garantie			199.929.849		13.689.541	12.654.826	4.412.091	4.412.091
Eindtotaal			199.929.849		718.428.843	702.101.813	30.409.691	4.412.091

Bijlage 6

Overzicht ramingen Grondexploitaties

Complex	A Boekwaarde per 1-1-2019*	B Prognose kosten	C Prognose opbrengsten	- (A + B - C) Saldo op eindwaarde	Saldo op netto contante waarde
	€	€	€	€	€
Nijkerkerveen, deelplan 1b (De Bunt)	150.356	10.224	0	-160.580	-154.345
- verliesvoorziening deelplan 1b (De Bunt)	-154.000				
Nijkerkerveen, deelplan 2 (Dorp)	395.288	434.505	908.570	78.776	75.717
Nijkerkerveen, deelplan 3a (Laakweg)	141.498	958.713	1.580.000	479.789	461.158
Sportweg	460.556	156.977	0	-617.534	-605.425
- verliesvoorziening Sportweg	-605.000				
De Globe	-155.009	89.244	0	65.765	64.476
Arkerpoort	452.848	452.666	1.541.295	635.781	599.111
De Flier	17.613.525	8.263.686	33.712.785	7.835.574	5.938.386
Spoorkamp	3.234.145	3.735.566	10.267.850	3.298.139	2.705.623
Westkadijk 2015	1.428.461	104.960	641.410	-892.011	-857.374
- verliesvoorziening Westkadijk 2015	-857.000				
Doornsteeg (GREX)	2.299.466	18.538.482	26.789.430	5.951.482	4.979.934
- verliesvoorziening Doornsteeg (FAC)	-566.000				
Totaal	23.839.135	32.745.025	75.441.340	16.675.180	13.207.260

* De boekwaarde van een complex waarbij meer opbrengsten dan kosten zijn gerealiseerd, wordt als negatief bedrag weergegeven.

* De verliesvoorzieningen worden als waardecorrectie in mindering gebracht op de boekwaarde.

Bijlage 7

Overzicht bezoldiging topfunctionarissen

Bedragen x € 1	G. van Beek	A.G. Verhoef - Franken
Functiegegevens	Gemeentesecretaris	Griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2018	1-1 t/m 31-12	1-1 t/m 31-12
Omvang dienstverband (in fte)	1,0	0,89
(Fictieve) dienstbetrekking?	ja	ja
<u>Individueel WNT-maximum</u>	189.000	168.002
Beloning plus belastbare onkostenvergoeding	116.421	64.613
Beloningen betaalbaar op termijn	18.078	10.213
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	0	0
Totaal bezoldiging 2018	134.499	74.826
Verplichte motivering indien overschrijding	n.v.t.	n.v.t.
Gegevens 2017		
Aanvang en einde functievervulling in 2017	1-1 t/m 31-12	1-1 t/m 31-12
Omvang dienstverband 2017 (in fte)	1,0	0,89
(Fictieve) dienstbetrekking?	ja	ja
Beloning plus belastbare onkostenvergoeding	118.814	64.511
Beloningen betaalbaar op termijn	16.888	9.021
Totaal bezoldiging 2017	135.702	73.532
Individueel WNT-maximum	181.000	160.889

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met dienstbetrekking die in 2018 een bezoldiging boven het individuele WNT-maximum hebben ontvangen. Er zijn in 2018 geen ontslaguitkeringen betaald aan overige functionarissen die op grond van de WNT dienen te worden vermeld, of die in eerdere jaren op grond van de WOPT of de WNT vermeld zijn of hadden moeten worden.

Bijlage 8

Beleidsindicatoren

Legenda hoofdtaakvelden (Htv)

0. Bestuur en ondersteuning
1. Veiligheid
2. Verkeer en Vervoer
3. Economie
4. Onderwijs
5. Sport, cultuur en recreatie
6. Sociaal domein
7. Volksgezondheid en Milieu
8. Vhrosv

Beleidsindicatoren programma 1 Leefstijl

Indicator	Htv	Eenheid	Nijkerk	Jaar	Bron
1. Niet wekelijkse sporters	5	%	43,1	2016	CBS, RIVM – Zorgatlas
<i>Toelichting:</i> Het percentage inwoners dat niet sport ten opzichte van het totaal aantal inwoners dat sport.					

Beleidsindicatoren programma 2 Economie en bedrijfsomgeving

Indicator	Htv	Eenheid	Nijkerk	Jaar	Bron
1. Demografische druk	8	%	78,2	2018	CBS - Bevolkingsstatistiek
2. Banen	6	aantal per 1.000 inw 15-74jr	722,1	2018	LISA
3. Vestigingen	3	aantal per 1.000 inw 15-74jr	130,7	2018	LISA
4. Netto arbeidsparticipatie	6	%	70,5	2017	CBS - Arbeidsdeelname
6. Functiemenging	3	%	56,8	2017	LISA
7. Bijstandsuitkeringen	6	aantal per 1.000 inw 18jr en ouder	19	2018	CBS - Participatie Wet
8. Aantal reïntegratievoorzieningen	6	per 1.000 inw 15-74jr	17,3	2018	CBS - Participatie Wet
9. % werkloze jongeren	6	%	0,89	2015	Verwey Jonker Instituut - Kinderen in Tel
<i>Toelichting cijfers:</i> 1. De som van het aantal personen van 0 tot 20 jaar en 65 jaar of ouder in verhouding tot de personen van 20 tot 65 jaar. 2. Het aantal banen, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-74 jaar. 3. Het aantal vestigingen van bedrijven, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-74 jaar. 4. Het percentage van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de (potentiele) beroepsbevolking. 5 een gemeente. De verhoudingswaarde tussen verwacht BGP en gemeten BGP geeft aan of er boven verwachting (<100) of beneden verwachting (>100) wordt geproduceerd. 6. De functiemengingsindex (FMI) weerspiegelt de verhouding tussen banen en woningen, en varieert tussen 0 (alleen wonen) en 100 (alleen werken). Bij een waarde van 50 zijn er evenveel woningen als banen. 7. Het aantal personen met een bijstandsuitkering, per 1.000 inwoners. 8. Het aantal lopende reïntegratievoorzieningen, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-74 jaar 9. Het percentage werkloze jongeren (16-22 jaar).					

Beleidsindicatoren programma 3 Veiligheid en handhaving

Indicator	Htv	Eenheid	Nijkerk	Jaar	Bron
1. Winkeldiefstal per 1.000 inwoners	1	aantal per 1.000 inwoners	0,6	2017	CBS - Geregistreerde criminaliteit & Diefstallen
2. Gewelds- en seksuele misdrijven per 1.000 inwoners	1	aantal per 1.000 inwoners	3,6	2017	CBS - Geregistreerde criminaliteit & Diefstallen
3. Diefstal uit woning per 1.000 inwoners	1	aantal per 1.000 inwoners	2,3	2017	CBS - Geregistreerde criminaliteit & Diefstallen
4. Vernieling en misdrijven tegen de openbare orde per 1.000 inwoners	1	aantal per 1.000 inwoners	3,4	2017	CBS - Geregistreerde criminaliteit & Diefstallen
5. Verwijzingen Halt	1	aantal per 10.000 inwoners	66	2017	Bureau Halt

Toelichting cijfers:

1. Het aantal winkeldiefstallen per 1.000 inwoners.
2. Het aantal geweldsmisdrijven, per 1.000 inwoners. Voorbeelden van geweldsmisdrijven zijn seksuele misdrijven, levensdelicten zoals moord en doodslag en dood en lichamelijk letsel door schuld (bedreiging, mishandeling, etc.).
3. Het aantal diefstallen uit woningen, per 1.000 inwoners.
4. Het aantal vernielingen en beschadigingen, per 1.000 inwoners.
5. Het aantal verwijzingen naar Halt, per 10.000 inwoners in de leeftijd van 12-17 jaar.

Beleidsindicatoren programma 4 Wonen en woonomgeving

Indicator	Htv	Eenheid	Nijkerk	Jaar	Bron
1. Woonlasten éénpersoonshuishouden	8	euro	553	2018	COELO, Groningen
2. Woonlasten meerpersoonshuishouden	8	euro	582	2018	COELO, Groningen
3. WOZ-waarde woningen	8	1.000 euro	285	2018	CBS - Statistiek Waarde Onroerende Zaken
4. Nieuwbouw woningen	8	aantal per 1.000 woningen	9,2	2016	ABF - Systeem Woningvoorraad
5. Fijn huishoudelijk restafval	7	Kg per inwoner	117	2017	CBS - Statistiek Huishoudelijk afval
6. Hernieuwbare elektriciteit	7	%	2,9	2017	Rijkswaterstaat Klimaatmonitor

Toelichting:

1. Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een eenpersoonshuishouden betaalt aan woonlasten.
2. Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een meerpersoonshuishouden betaalt aan woonlasten.
3. De gemiddelde WOZ waarde van woningen.
4. Het aantal nieuwbouwwoningen, per 1.000 woningen.
5. Niet gescheiden ingezameld huishoudelijk afval.
6. Hernieuwbare elektriciteit is elektriciteit die is opgewekt uit wind, waterkracht, zon of biomassa.

Beleidsindicatoren programma 5 Sociaal Domein

Indicator	Htv	Eenheid	Nijkerk	Jaar	Bron
1. Wmo-cliënten met een maatwerkarrangement	6	per 1.000 inw	18	2017	CBS - Monitor Sociaal Domein WMO
2. % kinderen in armoede	6	%	1,98	2015	Verwey Jonker Instituut - Kinderen in Tel
3. % Jeugdwerkeloosheid	6	%	0,89	2015	Verwey Jonker Instituut - Kinderen in Tel
4. Voortijdige schoolverlaters totaal (VO + MBO) %	4	%	1,3	2017	Ingrado
5. Absoluut verzuim	4	Aantal per 1.000 inw. 5-18 jr.	0,83	2017	Ingrado
6. Relatief verzuim	4	Aantal per 1.000 inw. 5-18 jr.	43,37	2017	Ingrado
7. Jongeren met jeugdhulp	6	% van alle jongeren tot 18 jaar	9,5	2017	CBS - Beleidsinformatie Jeugd
8. Jongeren met jeugdbescherming	6	%	0,9	2017	CBS - Beleidsinformatie Jeugd
9. Jongeren met jeugdreclassering	6	%	0,3	2017	CBS - Beleidsinformatie Jeugd
10. Jongeren met delict voor rechter	6	%	1,25%	2015	Verwey Jonker Instituut - Kinderen in Tel

Toelichting:

1. Aantal per 1.000. Een maatwerkarrangement is een vorm van specialistische ondersteuning binnen het kader van de Wmo.
2. Het percentage kinderen tot 18 jaar dat in een gezin leeft dat van een bijstandsuitkering moet rondkomen.
3. Het percentage werkeloze jongeren (16-22 jaar).
4. Het percentage van het totaal aantal leerlingen (12 - 23 jaar) dat voortijdig, dat wil zeggen zonder startkwalificatie, het onderwijs verlaat.
5. Het aantal leerplichtigen dat niet staat ingeschreven op een school, per 1.000 inwoners, leeftijd 5-18 jaar.
6. Het aantal leerplichtigen dat wel staat ingeschreven op een school, maar ongeoorloofd afwezig is, per 1.000 inwoners leeftijd 5-18 jaar.
7. Het percentage jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp ten opzicht van alle jongeren tot 18 jaar.
8. Het percentage jongeren tot 18 jaar met een jeugdbeschermingsmaatregel ten opzichte van alle jongeren tot 18 jaar.
9. Het percentage jongeren (12-23 jaar) met een jeugdreclasseringsmaatregel ten opzichte van alle jongeren (12-23 jaar).
10. Het percentage jongeren (12-21) dat met een delict voor de rechter is verschenen.

Beleidsindicatoren programma 6 Bestuur en bedrijfsvoering

Indicator	Htv	Eenheid	Nijkerk	Jaar	Bron
Formatie	0	Fte per 1.000 inwoners	5,5	2018	Rekening 2018
Bezetting	0	Fte per 1.000 inwoners	4,9	2018	Rekening 2018
Apparaatskosten	0	Kosten per inwoner	127	2018	Rekening 2018
Externe inhuur	0	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	31,3	2018	Rekening 2018 De extra personeelsbudgetten zoals die zijn opgenomen in deze begroting maken, naast het regulier inhuurbudget van 1% loonsom, onderdeel uit van externe inhuur.
Overhead	0	% van totale lasten	8,9%	2018	Rekening 2018
Overhead in fte	0	% van totale fte	47,1%	2018	Rekening 2018

Bijlage 9

Overzicht van baten en lasten

Taakveld	Omschrijving taakveld	Begroting 2018 primair			Begroting 2018 na wijziging			Rekening 2018			Verschil Begroting / Rekening		
		lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo
0.1	Bestuur	1.779.200	0	1.779.200	1.878.700	0	1.878.700	1.708.436	15.000	1.693.436	170.264	-15.000	185.264
0.10	Mutaties reserves	3.201.000	2.235.392	965.608	16.130.600	12.195.704	3.934.896	19.760.587	11.702.183	8.058.404	-3.629.987	493.521	-4.123.508
0.2	Burgerzaken	813.100	668.600	144.500	946.100	798.600	147.500	937.352	836.406	100.946	8.748	-37.806	46.554
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	108.900	163.100	-54.200	204.900	255.100	-50.200	197.077	184.587	12.489	7.823	70.513	-62.689
0.4	Overhead	8.957.600	137.500	8.820.100	9.595.221	137.500	9.457.721	10.980.358	790.472	10.189.886	-1.385.137	-652.972	-732.165
0.5	Treasury	-448.000	580.000	-1.028.000	-448.000	690.000	-1.138.000	-678.045	591.574	-1.269.618	230.045	98.426	131.618
0.61	OZB woningen	0	4.723.508	-4.723.508	0	4.908.508	-4.908.508	0	4.908.769	-4.908.769	0	-261	261
0.62	OZB niet-woningen	0	3.523.291	-3.523.291	0	3.438.291	-3.438.291	0	3.476.853	-3.476.853	0	-38.562	38.562
0.63	Parkeerbelasting	4.300	526.000	-521.700	4.300	395.000	-390.700	2.422	368.462	-366.040	1.878	26.538	-24.660
0.64	Belastingen overig	491.900	2.048.100	-1.556.200	491.900	2.085.100	-1.593.200	507.649	2.139.571	-1.631.922	-15.749	-54.471	38.722
0.7	Algemene uitkering en overige uitker gemeentefonds	3.100	47.434.000	-47.430.900	3.100	48.098.000	-48.094.900	4.668	49.655.357	-49.650.689	-1.568	-1.557.357	1.555.789
0.8	Overige baten en lasten	1.317.100	144.000	1.173.100	2.998.955	144.000	2.854.955	2.300.056	837.470	1.462.586	698.899	-693.470	1.392.369
0.9	Vennootschapsbelasting (Vpb)	0	0	0	212.000	0	212.000	211.289	0	211.289	711	0	711
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	3.015.200	88.100	2.927.100	3.090.200	88.100	3.002.100	2.980.639	141.837	2.838.802	109.561	-53.737	163.298
1.2	Openbare orde en veiligheid	349.600	30.500	319.100	348.600	30.500	318.100	528.163	50.076	478.087	-179.563	-19.576	-159.987
2.1	Verkeer en vervoer	4.079.282	118.900	3.960.382	4.205.718	108.900	4.096.818	4.123.160	187.146	3.936.014	82.558	-78.246	160.804
2.2	Parkeren	301.400	46.400	255.000	318.400	46.400	272.000	321.769	91.369	230.400	-3.369	-44.969	41.600
2.3	Recreatieve havens	11.000	8.300	2.700	11.000	8.300	2.700	10.785	9.213	1.572	215	-913	1.128
2.4	Economische havens en waterwegen	279.800	172.900	106.900	279.800	212.900	66.900	181.944	245.675	-63.731	97.856	-32.775	130.631
2.5	Openbaar vervoer	-12.000	0	-12.000	-12.000	0	-12.000	0	0	0	-12.000	0	-12.000
3.1	Economische ontwikkeling	394.700	0	394.700	636.809	0	636.809	448.653	0	448.653	188.156	0	188.156
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	3.650.500	4.242.200	-591.700	6.167.000	17.969.400	-11.802.400	6.192.173	19.761.963	-13.569.790	-25.173	-1.792.563	1.767.390
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	92.000	105.500	-13.500	90.300	66.000	24.300	120.964	73.100	47.864	-30.664	-7.100	-23.564
3.4	Economische promotie	202.000	165.300	36.700	454.657	251.300	203.357	311.756	300.017	11.738	142.901	-48.717	191.619
4.1	Openbaar basisonderwijs	143.100	0	143.100	168.100	0	168.100	134.714	0	134.714	33.386	0	33.386
4.2	Onderwijsinvesting	2.576.100	600	2.575.500	2.594.100	600	2.593.500	2.542.767	5.400	2.537.367	51.333	-4.800	56.133

4.3	Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	1.673.400	477.600	1.195.800	1.877.900	532.600	1.345.300	1.789.880	518.104	1.271.776	88.020	14.496	73.524
5.1	Sportbeleid en activering	239.900	0	239.900	233.400	0	233.400	276.872	0	276.872	-43.472	0	-43.472
5.2	Sportaccommodaties	2.753.200	140.300	2.612.900	3.535.711	24.575	3.511.136	3.206.535	444.743	2.761.792	329.176	-420.168	749.344
5.3	Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	146.900	13.300	133.600	197.900	13.300	184.600	271.229	16.166	255.063	-73.329	-2.866	-70.463
5.4	Musea	48.200	2.200	46.000	48.200	2.200	46.000	50.668	4.418	46.250	-2.468	-2.218	-250
5.5	Cultureel erfgoed	167.200	0	167.200	182.548	0	182.548	127.280	0	127.280	55.268	0	55.268
5.6	Media	733.100	3.900	729.200	751.100	3.900	747.200	780.130	2.928	777.202	-29.030	972	-30.002
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	4.391.519	105.100	4.286.419	4.507.819	193.900	4.313.919	4.632.074	222.318	4.409.756	-124.255	-28.418	-95.837
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	3.356.800	136.900	3.219.900	3.088.800	37.900	3.050.900	2.606.502	4.431	2.602.071	482.298	33.469	448.829
6.2	Wijkteams	2.728.900	0	2.728.900	2.872.900	0	2.872.900	3.066.261	49.562	3.016.699	-193.361	-49.562	-143.799
6.3	Inkomensregelingen	9.122.500	6.910.000	2.212.500	9.281.500	6.270.000	3.011.500	9.249.956	6.397.246	2.852.710	31.544	-127.246	158.790
6.4	Begeleide participatie	1.884.000	0	1.884.000	1.824.000	0	1.824.000	1.820.433	0	1.820.433	3.567	0	3.567
6.5	Arbeidsparticipatie	973.000	237.000	736.000	1.072.500	0	1.072.500	1.091.350	-570	1.091.920	-18.850	570	-19.420
6.6	Maatwerkvoorzieningen (VMO)	1.129.000	51.000	1.078.000	1.665.000	51.000	1.614.000	1.159.301	8.826	1.150.475	505.699	42.174	463.525
6.7	Maatwerkdienstverlening 18+	4.521.900	432.000	4.089.900	4.360.900	388.000	3.972.900	4.882.943	383.390	4.499.553	-522.043	4.610	-526.653
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	8.291.900	0	8.291.900	9.588.900	0	9.588.900	11.044.112	0	11.044.112	-1.455.212	0	-1.455.212
6.81	Geëscaleerde zorg 18+	84.400	0	84.400	159.400	0	159.400	414.218	0	414.218	-254.818	0	-254.818
6.82	Geëscaleerde zorg 18-	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7.1	Volksgezondheid	1.483.800	0	1.483.800	1.550.550	0	1.550.550	1.513.297	0	1.513.297	37.253	0	37.253
7.2	Riolering	2.043.603	2.398.800	-355.197	1.833.603	2.188.800	-355.197	1.936.131	2.208.911	-272.780	-102.528	-20.111	-82.417
7.3	Afval	2.875.488	3.581.800	-706.312	2.930.488	3.652.800	-722.312	3.173.852	3.835.654	-661.802	-243.364	-182.854	-60.510
7.4	Milieubeheer	250.500	3.100	247.400	1.603.500	3.100	1.600.400	1.610.741	3.300	1.607.441	-7.241	-200	-7.041
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	663.000	604.600	58.400	721.500	504.600	216.900	480.498	542.368	-61.870	241.002	-37.768	278.770
8.1	Ruimtelijke ordening	536.400	55.100	481.300	1.596.300	915.100	681.200	1.299.400	1.017.781	281.619	296.900	-102.681	399.581
8.2	Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	6.754.100	7.502.900	-748.800	8.885.000	8.885.000	0	6.115.044	6.373.826	-258.783	2.769.956	2.511.174	258.783
8.3	Wonen en bouwen	2.863.500	1.144.800	1.718.700	3.038.100	1.319.800	1.718.300	2.846.429	1.436.521	1.409.908	191.671	-116.721	308.392
		91.027.092	90.962.591	64.501	117.777.979	116.914.778	863.201	119.274.471	119.842.423	-567.952	-1.496.492	-2.927.645	1.431.153

Bijlage 10

Verdelingsstabel Taakvelden – Programma's

Product-nummer	Product	Begroting 2018 primair €			Begroting 2018 na wijziging €			Rekening 2018 €			Verschil Begroting / Rekening €		
		lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo
Programma 1. Leefstijl													
4.1	Openbaar basisonderwijs	0	0	0	17.500	0	17.500	17.500	0	17.500	0	0	0
5.1	Sportbeleid en activering	239.900	0	239.900	233.400	0	233.400	276.872	0	276.872	-43.472	0	-43.472
5.2	Sportaccommodaties	2.753.200	140.300	2.612.900	3.535.711	24.575	3.511.136	3.206.535	444.743	2.761.792	329.176	-420.168	749.344
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	146.900	13.300	133.600	197.900	13.300	184.600	271.229	16.166	255.063	-73.329	-2.866	-70.463
5.4	Musea	48.200	2.200	46.000	48.200	2.200	46.000	50.668	4.418	46.250	-2.468	-2.218	-250
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	405.100	32.100	373.000	734.100	25.100	709.000	559.023	4.431	554.591	175.077	20.669	154.409
6.3	Inkomensregelingen	0	0	0	5.000	0	5.000	0	0	0	5.000	0	5.000
6.81	Geëscaleerde zorg 18+	84.400	0	84.400	159.400	0	159.400	414.218	0	414.218	-254.818	0	-254.818
7.1	Volksgezondheid	382.400	0	382.400	368.150	0	368.150	353.087	0	353.087	15.063	0	15.063
		4.060.100	187.900	3.872.200	5.299.361	65.175	5.234.186	5.149.132	469.758	4.679.374	150.229	-404.583	554.812
Programma 2. Economie en bedrijfsomgeving													
0.63	Parkeerbelasting	4.300	526.000	-521.700	4.300	395.000	-390.700	2.422	368.462	-366.040	1.878	26.538	-24.660
2.2	Parkeren	301.400	46.400	255.000	318.400	46.400	272.000	321.769	91.369	230.400	-3.369	-44.969	41.600
2.3	Recreatieve havens	11.000	8.300	2.700	11.000	8.300	2.700	10.785	9.213	1.572	215	-913	1.128
2.4	Economische havens en waterwegen	279.800	172.900	106.900	279.800	212.900	66.900	181.944	245.675	-63.731	97.856	-32.775	130.631
3.1	Economische ontwikkeling	394.700	0	394.700	636.809	0	636.809	448.653	0	448.653	188.156	0	188.156
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	3.650.500	4.242.200	-591.700	6.167.000	17.969.400	-11.802.400	6.192.173	19.761.963	-13.569.790	-25.173	-1.792.563	1.767.390
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	92.000	105.500	-13.500	90.300	66.000	24.300	120.964	73.100	47.864	-30.664	-7.100	-23.564
3.4	Economische promotie	202.000	165.300	36.700	444.657	251.300	193.357	311.756	300.017	11.738	132.901	-48.717	181.619
5.5	Cultureel erfgoed	167.200	0	167.200	174.448	0	174.448	127.280	0	127.280	47.168	0	47.168
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	93.700	50.200	43.500	53.100	0	53.100	41.441	0	41.441	11.659	0	11.659
6.3	Inkomensregelingen	8.076.100	6.850.000	1.226.100	7.884.100	6.182.000	1.702.100	7.969.879	6.308.381	1.661.498	-85.779	-126.381	40.602
6.4	Begeleide participatie	1.884.000	0	1.884.000	1.824.000	0	1.824.000	1.820.433	0	1.820.433	3.567	0	3.567
6.5	Arbeidsparticipatie	973.000	237.000	736.000	1.072.500	0	1.072.500	1.091.350	-570	1.091.920	-18.850	570	-19.420
7.4	Milieubeheer	250.500	3.100	247.400	1.598.500	3.100	1.595.400	1.610.741	3.300	1.607.441	-12.241	-200	-12.041
		16.380.200	12.406.900	3.973.300	20.558.914	25.134.400	-4.575.486	20.251.590	27.160.910	-6.909.320	307.324	-2.026.510	2.333.834

Programma 3. Veiligheid en handhaving														
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	3.015.200	88.100	2.927.100	3.090.200	88.100	3.002.100	2.980.639	141.837	2.838.802	109.561	-53.737	163.298	
1.2	Openbare orde en veiligheid	349.600	30.500	319.100	348.600	30.500	318.100	528.163	50.076	478.087	-179.563	-19.576	-159.987	
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	0	0	0	25.000	0	25.000	0	0	0	25.000	0	25.000	
8.1	Ruimtelijke ordening	536.700	55.100	481.600	1.288.600	55.100	1.233.500	1.014.755	8.267	1.006.488	273.845	46.833	227.012	
8.3	Wonen en bouwen	2.863.500	1.144.800	1.718.700	3.038.100	1.319.800	1.718.300	2.846.429	1.436.521	1.409.908	191.671	-116.721	308.392	
		6.765.000	1.318.500	5.446.500	7.790.500	1.493.500	6.297.000	7.369.987	1.636.702	5.733.285	420.513	-143.202	563.715	
Programma 4. Wonen en woonomgeving														
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	108.900	163.100	-54.200	204.900	255.100	-50.200	197.077	184.587	12.489	7.823	70.513	-62.689	
2.1	Verkeer en vervoer	4.079.282	118.900	3.960.382	4.205.718	108.900	4.096.818	4.123.160	187.146	3.936.014	82.558	-78.246	160.804	
2.5	Openbaar vervoer	-12.000	0	-12.000	-12.000	0	-12.000	0	0	0	-12.000	0	-12.000	
3.4	Economische promotie	0	0	0	10.000	0	10.000	0	0	0	10.000	0	10.000	
5.5	Cultureel erfgoed	0	0	0	8.100	0	8.100	0	0	0	8.100	0	8.100	
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	4.297.819	54.900	4.242.919	4.454.719	193.900	4.260.819	4.590.633	222.318	4.368.315	-135.914	-28.418	-107.496	
7.2	Riolering	2.043.603	2.398.800	-355.197	1.833.603	2.188.800	-355.197	1.936.131	2.208.911	-272.780	-102.528	-20.111	-82.417	
7.3	Alval	2.875.488	3.581.800	-706.312	2.930.488	3.652.800	-722.312	3.173.852	3.835.654	-661.802	-243.364	-182.854	-60.510	
7.4	Milieubeheer	0	0	0	5.000	0	5.000	0	0	0	5.000	0	5.000	
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	663.000	604.600	58.400	721.500	504.600	216.900	480.498	542.368	-61.870	241.002	-37.768	278.770	
8.1	Ruimtelijke ordening	-300	0	-300	307.700	860.000	-552.300	284.645	1.009.514	-724.869	23.055	-149.514	172.569	
8.2	Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	6.754.100	7.502.900	-748.800	8.885.000	8.885.000	0	6.115.044	6.373.826	-258.783	2.769.956	2.511.174	258.783	
		20.809.892	14.425.000	6.384.892	23.554.728	16.649.100	6.905.628	20.901.039	14.564.323	6.336.716	2.653.689	2.084.777	568.912	
Programma 5. Sociaal Domein														
4.1	Openbaar basisonderwijs	143.100	0	143.100	150.600	0	150.600	117.214	0	117.214	33.386	0	33.386	
4.2	Onderwijshuisvesting	2.576.100	600	2.575.500	2.594.100	600	2.593.500	2.542.767	5.400	2.537.367	51.333	-4.800	56.133	
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	1.673.400	477.600	1.195.800	1.877.900	532.600	1.345.300	1.789.880	518.104	1.271.776	88.020	14.496	73.524	
5.6	Media	733.100	3.900	729.200	751.100	3.900	747.200	780.130	2.928	777.202	-29.030	972	-30.002	
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	2.951.700	104.800	2.846.900	2.329.700	12.800	2.316.900	2.047.480	0	2.047.480	282.220	12.800	269.420	
6.2	Wijkteams	2.728.900	0	2.728.900	2.872.900	0	2.872.900	3.066.261	49.562	3.016.699	-193.361	-49.562	-143.799	
6.3	Inkomensregelingen	1.046.400	60.000	986.400	1.392.400	88.000	1.304.400	1.280.077	88.865	1.191.211	112.323	-865	113.189	
6.6	Maatwerkvoorzieningen (VMO)	1.129.000	51.000	1.078.000	1.665.000	51.000	1.614.000	1.159.301	8.826	1.150.475	505.699	42.174	463.525	
6.7.1	Maatwerkdiensverfening 18+	4.521.900	432.000	4.089.900	4.360.900	388.000	3.972.900	4.882.943	383.390	4.499.553	-522.043	4.610	-526.653	
6.7.2	Maatwerkdiensverfening 18-	8.291.900	0	8.291.900	9.588.900	0	9.588.900	11.044.112	0	11.044.112	-1.455.212	0	-1.455.212	
7.1		1.101.400	0	1.101.400	1.182.400	0	1.182.400	1.160.210	0	1.160.210	22.190	0	22.190	
		26.896.900	1.129.900	25.767.000	28.765.500	1.076.900	27.689.000	29.870.373	1.057.075	28.813.298	-1.104.473	19.825	-1.124.298	

Programma 6. Bestuur en bedrijfsvoering												
0.1	Bestuur	1.779.200	0	1.779.200	1.878.700	1.708.436	15.000	1.693.436	170.264	-15.000	185.264	
0.2	Burgerzaken	813.100	668.600	144.500	946.100	937.352	836.406	100.946	8.748	-37.806	46.554	
0.4	Overhead	8.957.600	137.500	8.820.100	9.595.221	10.980.358	790.472	10.189.886	-1.385.137	-652.972	-732.165	
		11.549.900	806.100	10.743.800	12.420.021	13.626.146	1.641.878	11.984.267	-1.206.125	-705.778	-500.346	
Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien												
0.5	Treasury	-448.000	580.000	-1.028.000	-448.000	-678.045	591.574	-1.269.618	230.045	98.426	131.618	
0.61	OZB woningen	0	4.723.508	-4.723.508	0	0	4.908.769	-4.908.769	0	-261	261	
0.62	OZB niet-woningen	0	3.523.291	-3.523.291	0	0	3.476.853	-3.476.853	0	-38.562	38.562	
0.64	Belastingen overig	491.900	2.048.100	-1.556.200	491.900	507.649	2.139.571	-1.631.922	-15.749	-54.471	38.722	
0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	3.100	47.434.000	-47.430.900	3.100	4.668	49.655.357	-49.650.699	-1.568	-1.557.357	1.555.789	
0.8	Overige baten en lasten	1.317.100	144.000	1.173.100	2.998.955	2.300.056	837.470	1.462.586	698.899	-693.470	1.392.369	
0.9	Vennootschapsbelasting (VpB)	0	0	0	212.000	211.289	0	211.289	711	0	711	
		1.364.100	58.452.899	-57.088.799	3.257.955	2.345.617	61.609.593	-59.263.976	912.338	-2.245.694	3.156.032	
Mutaties reserves												
0.10	Mutaties reserves	3.201.000	2.235.392	965.608	16.130.600	19.760.587	11.702.183	8.058.404	-3.629.987	493.521	-4.123.508	
		3.201.000	2.235.392	965.608	16.130.600	19.760.587	11.702.183	8.058.404	-3.629.987	493.521	-4.123.508	
		91.027.092	90.962.591	64.501	117.777.979	119.274.471	119.842.423	-567.952	-1.496.492	-2.927.645	1.431.153	

Controleverklaring

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant wordt separaat toegevoegd

Ondertekening

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering
van de raad van de gemeente Nijkerk
d.d. 4 juli 2019.

de griffier,

mevrouw A.G. Verhoef-Franken

de voorzitter,

de heer mr. drs. G.D. Renkema

